

Hogeschool Gent

Jaarverslag 2008 | Deel 1 & 2

De Hogeschool Gent wil excelleren in onderwijs, onderzoek, dienstverlening en beoefening van de kunsten. Via de competentie van haar medewerkers en afgestudeerden en de valorisatie van haar onderzoek wil de Hogeschool Gent een kritische, creatieve en open maatschappij bevorderen.

VOORWOORD

Het hoger onderwijs in Vlaanderen is de voorbije decennia, jaren en maanden ingrijpend veranderd. Het ziet er bovendien naar uit dat er ons in de komende jaren nog heel wat veranderingen te wachten staan. In haar strategische opties voor 2008-2013 heeft de Hogeschool Gent een fundamentele keuze gemaakt voor de toekomst, in het licht van de herstructurering van het hoger onderwijs. Een volledige integratie met de Universiteit Gent lijkt ons daarbij de meest logische keuze. De maatschappelijke opdracht en de aandacht voor het belang van de student moeten daarbij uiteraard centraal blijven staan.

De Hogeschool Gent profileert zich al jaren als sterke partner, niet alleen in Gent of in Vlaanderen, maar ook veel ruimer. Een goede samenwerking is dan ook van essentieel belang in een wereld die steeds meer geglobaliseerd wordt.

Dat de Hogeschool Gent op de goede weg is om al deze

veranderingen tegemoet te treden, wordt bewezen door het steeds stijgende aantal inschrijvingen en de immer groeiende interesse van bedrijven en organisaties om samenwerkingsverbanden op te starten met de Hogeschool Gent. In het academiejaar 2007-2008 steeg de studentenpopulatie met bijna zes procent, waardoor de Hogeschool Gent met ruime voorsprong de grootste hogeschool van Vlaanderen blijft. Om die toestroom van studenten te kunnen opvangen, moesten er op het vlak van infrastructuur maatregelen worden getroffen, gebundeld in een masterplan voor de hele hogeschool.

Het masterplan van de Hogeschool Gent omvat een reeks infrastructuuringrepen die de efficiëntie en de werking van de hogeschool ten goede komt en de kwaliteit van het onderwijs, het onderzoek en de dienstverlening in grote mate verbetert.

Op het vlak van onderwijs heeft de Hogeschool Gent het voorbije academiejaar in

het bijzonder aandacht besteed aan onderwijsontwikkeling en -vernieuwing. De uitvoering van de CDIO-principes (Conceive, Design, Implement, Operate) en het Centrum voor Ondernemen stimuleren de ondernemerszin en de creativiteit bij studenten ten volle.

In 2008 profileerde de Hogeschool Gent zich opnieuw als een kennisinstelling, waarbinnen onderzoek en dienstverlening een steeds belangrijkere rol spelen. Niet alleen de kwantiteit, maar ook en vooral de kwaliteit worden daarbij vooropgesteld. Het academiseringsproces van de academisch gerichte bacheloropleidingen is nog volop aan de gang, maar ook bij professioneel gerichte opleidingen betekent toegepast onderzoek een meerwaarde. Als we de groeiende rol van onderzoek en dienstverlening als onderwijsinstelling willen verankeren in onze activiteiten, zal hierin de komende jaren nog meer moeten worden geïnvesteerd. De oprichting van kenniscentra rond on-

derzoek zullen daarvoor alvast de fundamenteen vormen. Langs deze centra kan de traditionele kennisoverdracht via onderwijs en vorming optimaal bijdragen tot nieuwe kennis en wetenschappelijk onderzoek.

Kunst- en cultuureducatie hebben de voorbije jaren een steeds belangrijkere rol

gespeeld binnen het Vlaamse hoger onderwijs. Ook de Hogeschool Gent investeert constant in haar artistieke toekomst. Infrastructuuruitbreidingen en samenwerkingsverbanden sporen studenten, docenten en onderzoekers aan om hun creativiteit nog meer de vrije loop te laten. Zij kunnen met hun verworven talenten naar bui-

ten komen tijdens de vele tentoonstellingen, concerten en vertoningen die aan de Hogeschool Gent worden georganiseerd. Bovendien investeren de kunstendepartementen steeds meer in onderzoeksprojecten, waardoor ook de praktijk en de bijbehorende educatieve processen worden gestimuleerd.

Dr. Robert Hoogewijs
Algemeen directeur

Dr. Frans Verheeke
Voorzitter van de raad van bestuur

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIESTRUCTUUR **9**

HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS **21**

HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK **41**

HOOFDSTUK 4: PERSONEEL **67**

HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING **81**

HOOFDSTUK 6: KUNSTEN **89**

HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID **101**

REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN **115**

DEEL 2: SOVOREG

DEEL 3: BIJLAGEN

DEEL 1: HOGESCHOOL GENT

HOOFDSTUK 1: ORGANISATIESTRUCTUUR

<u>1.1</u>	<u>OVERZICHT</u>	<u>11</u>
<u>1.2</u>	<u>BESTUURSORGANEN</u>	<u>11</u>
1.2.1	DE RAAD VAN BESTUUR	11
1.2.2	BESTUURSCOLLEGE	14
1.2.3	DE ALGEMEEN DIRECTEUR	14
1.2.4	DEPARTEMENTEN	14
1.2.5	ANDERE ORGANEN	14
<u>1.3</u>	<u>DEPARTEMENTEN</u>	<u>15</u>
1.3.1	OVERZICHT VAN DE DEPARTEMENTEN	15
1.3.2	DEPARTEMENTS RADEN EN DEPARTEMENTSHOOFDEN	17
1.3.3	DEPARTEMENTALE ONDERHANDELINGSCOMITÉS (DOC'S)	18
<u>1.4</u>	<u>STUDENTENRAAD</u>	<u>18</u>
<u>1.5</u>	<u>HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITÉ (HOC)</u>	<u>18</u>
<u>1.6</u>	<u>CENTRALE ADMINISTRATIE</u>	<u>18</u>
1.6.1	MASTERPLAN INFRASTRUCTUUR	19
<u>1.7</u>	<u>OVERLEGCOMITÉ PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK</u>	<u>19</u>
<u>1.8</u>	<u>LIJST VAN PROTOCOLAKKOORDEN</u>	<u>19</u>

1.1 **OVERZICHT**

De Hogeschool Gent is een van de 22 hogescholen in Vlaanderen en een van de 5 Vlaamse Autonome Hogescholen (VAH). Ze is in 1995 tot stand gekomen uit een fusie van dertien instellingen waarvan acht uit het Gemeenschapsonderwijs en vijf uit het Stedelijk Onderwijs (stad Gent). Op 24 september 2001 werd een tweede fusie doorgevoerd, namelijk met de provinciale Mercator Hogeschool, die in 1995 zelf ontstaan was uit de fusie van twee provinciale hogescholen.

De Hogeschool Gent trad op 29 april 2003 toe tot de 'Associatie Universiteit Gent', een van de vijf Vlaamse associatieverbanden tussen universiteiten en hogescholen.

De Hogeschool Gent is een multisectorale instelling. Zij verenigt in zich de meest uiteenlopende domeinen van hoger onderwijs, gaande van industriële wetenschappen over de verzorgende sector tot kunstopleidingen.

De Hogeschool Gent bestaat uit dertien departementen, een Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) en een reeks ondersteunende, uitvoerende of beleidsvoorbereidende diensten.

Het bestuur wordt waargenomen door de raad van bestuur, de voorzitter van de raad van bestuur, het bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden en de departementshoofden.

Op 1 december 2008 verhuisde de administratie van de Hogeschool Gent naar één maatschappelijke zetel op de Kortrijksesteenweg 14 in Gent. Vanaf die datum werd dat het adres voor alle algemene correspondentie met de Hogeschool Gent.

1.2 **BESTUURSORGANEN**

De Hogeschool Gent is opgebouwd volgens een decretaal vastgelegde bevoegdheidsverdeling.

Eenzijds berust de algemene leiding van de hogeschool bij de raad van bestuur, de voorzitter van die raad, het bestuurscollege en de algemeen directeur met zijn centrale administratie. Anderzijds nemen de departementshoofden en de departementsraden de onderwijsorganisatie voor hun rekening.

1.2.1 **De raad van bestuur**

De raad van bestuur staat in voor het strategische beleid. In 2008 kwam de raad van bestuur acht keer samen en tekende deze onder andere de krachtlijnen uit van de functieclassificatie voor personeel, de strategische opties van de hogeschool, het masterplan infrastructuur, ... Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

De raad van bestuur heeft, volgens artikel 262 van het Hogescholendecreet (13 juli 1994), volgende bevoegdheden:

- 1 bepaalt zijn organiek reglement inclusief de procedure met betrekking tot de verkiezing van de leden en de opvolgers van de raad van bestuur, bedoeld in artikel 258, 1°, 2° en 3°;
- 2 bepaalt het reglement van de departementsraad, inclusief de procedure voor verkiezing van de leden van deze departementsraad;

- 3 bepaalt het bestuursreglement, het algemeen examenreglement en het tuchtreglement;
- 4 legt de algemene richtlijnen vast voor de organisatie en coördinatie van de taken van de hogeschool;
- 5 legt de meerjarenbegroting vast en past ze eventueel aan;
- 6 legt jaarlijks de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag van de hogeschool vast;
- 7 bepaalt de personeelsformatie;
- 8 benoemt het onderwijzend personeel en het leidinggevend administratief en technisch personeel en kent de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel toe;
- 9 stelt, na advies van de departementsraad van het betrokken departement, de departementshoofden aan voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren en bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen;
- 10 stelt de criteria vast voor de toekenning van de premies bedoeld in de artikelen 141 en 157 van dit decreet en kent deze premies toe op voorstel van de departementsraad voor het personeel toegewezen aan een departement of het bestuurscollege voor personeel dat niet aan een departement wordt toegewezen;
- 11 oefent rechtsvorderingen uit als eiser of verweerder;
- 12 kan leningen afsluiten;
- 13 oefent alle andere bij of krachtens een decreet toegekende bevoegdheden uit;
- 14 beslist over het fuseren van de hogescholen met andere hogescholen en over het overhevelen van bepaalde onderdelen van de hogeschool naar andere hogescholen [; de fusieovereenkomst kan de vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) bedoeld in artikel 254, tweede lid wijzigen;];
- 15 laat de sociale voorzieningen beheren door één of meer vzw's, zoals bedoeld in artikel 208 van dit decreet;
- 16 beslist over de toetreding tot en de bevoegdheidsoverdracht aan een associatie. Deze beslissingen worden in afwijking van artikel 264 genomen bij bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen.

De raad is als volgt samengesteld:

- ▶ negen vertegenwoordigers van de vorige inrichtende machten, te weten de stad Gent (2), het Gemeenschapsonderwijs (5) en de provincie Oost-Vlaanderen (2);
- ▶ drie vertegenwoordigers aangeduid door de SERV;
- ▶ acht verkozen personeelsleden;
- ▶ drie verkozen studenten.

Uit hoofde van hun functie nemen ook de algemeen directeur, de Commissaris van de Vlaamse Regering en de Secretaris van de raad van bestuur aan de vergaderingen deel.

Samenstelling raad van bestuur

Voorzitter

Frans Verheeke

Vertegenwoordigers vroegere inrichtende machten

Christophe Peeters (ondervoorzitter)
Marie-Rose Bracke
Rudy Coddens
Geert De Soete
Peter Hertog
Patrick Pype
Peter Vandenabeele
Alexander Vercamer

Vertegenwoordigers SERV

Luc Hertveldt
Mil Kooyman
Wim Geirnaerd

Vertegenwoordigers personeel

Anita Bernard
Lucas De Cocker
Wim De Temmerman
Jozef De Ridder
Christine Goethals
Jean-Claude Goyvaerts
Paul Van Assche
Hugo Uvin

Vertegenwoordigers studenten

Julie Van Den Broeck
Nick Van Overbeke
Ineke Willems (tot 1 oktober 2008)
Max Van Sande (vanaf 15 oktober 2008)

Algemeen directeur

Robert Hoogewijs

Commissaris van de Vlaamse regering

Paul Cottenie

Secretaris

Martine Caron

1.2.2 Bestuurscollege

Het bestuurscollege staat in voor het operationeel beleid. Het bereidt ook de dossiers voor de raad van bestuur voor, voert de beslissingen van de raad van bestuur uit en maakt deze bekend. Het bestuurscollege is daarnaast bevoegd voor alle materies van de hogeschool die niet aan de raad van bestuur, de algemeen directeur, de departementsraden of de departementshoofden zijn opgedragen (restbevoegdheid).

Het bestuurscollege vergaderde zeventien keer in 2008. Tijdens deze vergaderingen werden beslissingen genomen die betrekking hebben op het operationele beleid, zoals het diversiteitsplan voor personeel, culturele samenwerkingsovereenkomsten, gratis verspreiding van syllabi voor eerstejaarsstudenten, ... Hier wordt verder in dit jaarverslag dieper op ingegaan, onder het hoofdstuk waarop de beslissingen betrekking hebben.

Het bestuurscollege bestaat uit vijf leden: de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur en drie leden aangeduid door de raad van bestuur.

Samenstelling bestuurscollege:

Voorzitter:	Frans Verheeke
Algemeen directeur :	Robert Hoogewijs
Leden:	Patrick Pype (Ondervoorzitter)
	Jan Landuyt
	Jos Terwecoren
Secretaris:	Martine Caron

1.2.3 De algemeen directeur

De algemeen directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Hij wordt bijgestaan door de centrale administratie, die bestaat uit de diensten toegevoegd aan de directeur en vijf sectoren. Deze administratie staat niet alleen ten dienste van de algemeen directeur, maar ook van de overige beleidsorganen, de departementen en het personeel. Er werken zo een 140 personeelsleden.

1.2.4 Departementen

Elk departement wordt geleid door een departementsraad, die wordt voorgezeten door een departementshoofd.

1.2.5 Andere organen

Daarnaast onderscheiden we nog een aantal overkoepelende diensten of organisatorische gehelen die vrij autonoom werken en rechtstreeks onder de algemeen directeur vallen of onder één van de vijf sectoren.

Een aantal commissies geeft beleidsondersteunende adviezen zoals de Bouwcommissie en de Adviesraad voor Kwaliteitszorg.

Naast deze officiële structuren bestaat een aantal informele ad-hocwerkgroepen of overlegorganen. Zo vergadert de algemeen directeur regelmatig met de staf van zijn centrale administratie en met de departementshoofden. Onder meer de dienst Communicatie en Cultuur, de cel Internationalisering, de cel Studiebegeleiding en de cel Onderwijsontwikkeling hebben werkgroepen met departementale medewerkers.

1.3 **DEPARTEMENTEN**

1.3.1 Overzicht van de departementen

De Hogeschool Gent bestaat uit de volgende dertien departementen:

Conservatorium

Campus Hoogpoort
Hoogpoort 64, 9000 Gent
tel. 09 269 20 00

Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK

Campus Bijloke
J. Kluyskensstraat 2, 9000 Gent
tel. 09 266 08 00

Bedrijfskunde Aalst

Campus Aalst
Arbeidstraat 14, 9300 Aalst
tel. 053 73 07 00

Bedrijfsinformatie

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87 | 09 242 42 42

Bedrijfsmanagement Mercator

Campus Mercator
Henleykaai 84, 9000 Gent
tel. 09 267 11 00

Handelswetenschappen en Bestuurskunde

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 270, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 242 42 02

Vertaalkunde

Campus Mercator
Groot-Brittanniëlaan 45, 9000 Gent
tel. 09 224 97 00

Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 270, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42 | 09 243 87 87

Campus Melle
Brusselsesteenweg 161, 9090 Melle
tel. 09 210 45 00

Toegepaste Ingenieurswetenschappen

Campus Schoonmeersen
Schoonmeersstraat 52, 9000 Gent
tel. 09 243 87 87

Technologie

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 270, 9000 Gent
tel. 09 242 42 42

Lerarenopleiding Ledeganck

Campus Ledeganck
K.L. Ledeganckstraat 8, 9000 Gent
tel. 09 243 93 50

Sociaal-Agogisch Werk

Campus Schoonmeersen
Voskenslaan 362, 9000 Gent
tel. 09 242 42 82

Gezondheidszorg Vesalius

Campus Vesalius
Keramiekstraat 80, 9000 Gent
tel. 09 321 21 10

1.3.2 Departementsraden en departementshoofden

Zoals decretaal bepaald, worden de departementen geleid door een departementsraad die wordt voorgezeten door het departementshoofd. De departementsraden (voor de samenstelling ervan verwijzen we naar bijlage 1.9) bestaan uit twaalf leden: zes verkozen personeelsleden, drie verkozen studenten en drie gecoöpteerde externen uit sociaal-economische en culturele milieus die aansluiten bij de opdracht van het departement.

Aan de Hogeschool Gent worden de departementshoofden op administratief vlak bijgestaan door departementssecretarissen.

DEPARTEMENT	DEPARTEMENTSHOOFD	DEPARTEMENTS-SECRETARIS
Conservatorium	Jan Rispens	Stijn Segers
Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK	Wim De Temmerman	Dirk De Schepper
Bedrijfskunde Aalst	Jozef De Ridder	Annita Verstraeten
Bedrijfsinformatie	Martin Van Haesebroeck (tot 1 oktober 2008) Anita Bernard (vanaf 1 oktober 2008)	Mieke Erauw
Bedrijfsmanagement Mercator	Jan Schelstraete Carine Coppens (waarnemend vanaf 20 augustus 2008)	Christine Goethals
Handelwetenschappen en Bestuurskunde	Ludo Peferoen	Damien Decorte
Vertaalkunde	Rita Godyns	Kristof De Leemans
Biowetenschappen en Landschaps-architectuur	Paul Van Assche	Marnix Detemmerman
Toegepaste Ingenieurswetenschappen	Marc Vanhaelst	Jan Smet
Technologie	Patrick Steelandt	Anne-Marie Van Wezemaël
Lerarenopleiding Ledeganck	Gilbert Van den Abbeeke	Chantal Ketelers
Sociaal-Agogisch Werk	Maurice Walgraeve	Dany De Mey
Gezondheidszorg Vesalius	Anne Van Winkel	Daniel Verstraete

Zie bijlage 1.9 voor een overzicht van de departementsraden.

1.3.3 Departementale onderhandelingscomités (DOC's)

Op elk departement werd een Departementaal Onderhandelingscomité (DOC) opgericht. Het DOC is het onderhandelingsorgaan tussen het personeel en de leiding van het departement. Voor de samenstelling van de departementale onderhandelingscomités verwijzen we naar bijlage 1.10.

1.4 **STUDENTENRAAD**

De studentenparticipatie is in de Hogeschool Gent geconcretiseerd in de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR). Uit elk van de dertien departementen heeft een student zitting in de HGSR. De HGSR beschikt ook over een voltijdse studentenmedewerker.

Naast haar eigen werking biedt de studentenraad ook onderdak aan alle studenten in de departementsraden, de opleidingscommissies, de participatiecommissies, de algemene vergadering van studentenvoorzieningen Sovoreg en de leden van de raad van bestuur van de Hogeschool Gent.

Bijlage 1.11 toont de samenstelling van de studentenraad.

1.5 **HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITÉ (HOC)**

Voor de samenstelling van het HOC verwijzen we naar bijlage 1.12.

1.6 **CENTRALE ADMINISTRATIE**

Rond de centrale bestuursstructuur van de raad van bestuur, de voorzitter, het bestuurscollege en de algemeen directeur werd een centrale administratie uitgebouwd. De centrale administratie werd belast met drie kernopdrachten:

- ▶ het beleid van de raad van bestuur en het bestuurscollege voorbereiden en ondersteunen, alsook uitvoering geven aan hun beslissingen;
- ▶ de administratieve verzameling en verwerking van gegevens en resultaten ten behoeve van de overheid en derden;
- ▶ de coördinatie van die taken en opdrachten die het meest efficiënt centraal uitgevoerd kunnen worden.

De centrale administratie bestaat uit de diensten toegevoegd aan de algemeen directeur en vijf sectoren. De diensten toegevoegd aan de algemeen directeur zijn: Communicatie en Cultuur, Interne Audit, Interne Preventie en Milieu en Juridische Aangelegenheden. Elke dienst wordt geleid door een diensthoofd. De algemeen directeur beschikt ook over zijn eigen secretariaat. De vijf sectoren zijn: Personeel, Financiën, Informatisering en Coördinatie, Infrastructuur en Onderwijs, Onderzoek en Dienstverlening. Zij worden geleid door een sectorhoofd. Elke sector kan één of meer diensten tellen die worden geleid door een diensthoofd.

Voor een gedetailleerd werkingsverslag van de sectoren Infrastructuur, Informatisering en Coördinatie en de diensten Communicatie en Cultuur, Interne Audit, Interne Preventie en Milieu, Juridische Aangelegenheden verwijzen we naar onderstaande bijlagen. In deze bijlagen werden ook de werkingsverslagen opgenomen van de behandelaar van externe klachten en de communicatieambtenaar.

Bijlagen:

- 1.1 Communicatie en Cultuur
- 1.2 Interne Preventie en Milieu
- 1.3 Infrastructuur
- 1.4 Informatisering en Coördinatie
- 1.5 Juridische Aangelegenheden
- 1.6 Communicatieambtenaar
- 1.7 Interne Audit en Auditcomité
- 1.8 Behandelaar van externe klachten en de communicatieambtenaar

1.6.1 Masterplan infrastructuur

Op 29 oktober 2008 keurde de raad van bestuur het masterplan infrastructuur goed. Dit plan legt de krachtlijnen vast voor de ontwikkeling van de Hogeschool Gent op het vlak van infrastructuur in de komende tien jaar. De vraag tot infrastructuuruitbreiding stelt zich al geruime tijd binnen de Hogeschool Gent, naar aanleiding van de toestroom aan studenten.

In het masterplan wordt concreet vastgelegd dat het gebouwenpatrimonium met bijna een derde zal worden uitgebreid. Maar het plan beperkt zich niet tot een loutere uitbreiding. Naast de extra ruimte, wordt ook rekening gehouden met een duurzaam infrastructuurbeleid en renovaties.

Een eerste stap in de uitvoering van het masterplan was de verhuizing van de centrale administratie naar één centraal adres op 1 december 2008. Een meer uitgebreide beschrijving van het masterplan infrastructuur vindt u terug in bijlage 1.3.

1.7 OVERLEGCOMITÉ PREVENTIE EN BESCHERMING OP HET WERK

Bijlage 1.14 toont de samenstelling van het Overlegcomité Preventie en Bescherming op het Werk.

1.8 LIJST VAN PROTOCOLAKKOORDEN

Bijlage 1.13 bevat een overzicht hiervan.

HOOFDSTUK 2: ONDERWIJS

2.1	<u>ONDERWIJSBELEID</u>	23
2.1.1	BELEIDSLIJNEN ACADEMIEJAAR 2007-2008	23
2.1.2	BELEIDSDOELEN ACADEMIEJAAR 2008-2009	24
2.2	<u>KWALITEITSZORG</u>	24
2.2.1	INTERNE KWALITEITSZORG	24
2.2.2	EXTERNE KWALITEITSZORG	25
2.2.3	OPVOLGING VAN DE VISITATIES	26
2.2.4	CURRICULUMZORG	26
2.3	<u>OPLEIDINGSAANBOD</u>	29
2.3.1	PROGRAMMATIE EN AFBOUW	29
2.3.2	SAMENWERKINGSVERBANDEN	29
2.3.3	POSTGRADUATEN EN NAVORMINGEN	30
2.3.4	OPEN ONDERWIJS EN AFSTANDSONDERWIJS	31
2.4	<u>ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING EN BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN</u>	31
2.4.1	ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING	31
2.4.2	BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN	32
2.5	<u>STUDENTENGEGEVENS</u>	33
2.5.1	STUDENTENAANTALLEN TOTALE STUDENTENPOPULATIE	33
2.5.2	STUDENTENAANTALLEN GENERATIESTUDENTEN	35
2.5.3	STUDIERESULTATEN	36
2.6	<u>INTERNATIONALISERING</u>	36
2.6.1	RECENTE ONTWIKKELINGEN	36
2.6.2	EUROPESE SAMENWERKINGSPROJECTEN	37
2.6.3	EUROPEES HULPPROGRAMMA: TEMPUSPROGRAMMA VOOR DE RF EN DE MEDITERRANE WERELD (TACIS EN MEDA)	39
2.6.4	ANDERE PROGRAMMA'S	39

2.1 ONDERWIJSBELEID

2.1.1 Beleidslijnen academiejaar 2007-2008

Na de introductie van de nieuwe decretale regelgeving in de voorbije academiejaren, kon in 2007-2008 een aantal werkzaamheden worden verbreed en geoptimaliseerd. Er ging ook veel aandacht naar het samenstellen van de zelfevaluatierapporten in het vooruitzicht van de komende visitaties.

In 2007-2008 werden twee professioneel gerichte bacheloropleidingen geaccrediteerd: *verpleegkunde* en *office management*. Voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen *onderwijs: kleuteronderwijs*, *onderwijs: lager onderwijs* en *onderwijs: secundair onderwijs* zijn de accreditatieaanvragen in behandeling. De professioneel gerichte bacheloropleidingen *biomedische laboratoriumtechnologie* en *voedings- en diëetkunde* werden gevisiteerd in 2007-2008 en niet minder dan 26 opleidingen bereidden hun zelfevaluatierapporten voor.

Van de resultaten van de studentenbevragingen is een overzichtsrapport beschikbaar. De alumnidatabank werd geactualiseerd zodat afgestudeerden nu gerichter kunnen worden bevraagd. De AUGent kocht een webgebaseerd elektronisch bevragsysteem aan, dat in de loop van 2008-2009 zal worden ingezet in de Hogeschool Gent.

Wat de diversiteitsproblematiek betreft, staat nu ook voor de studenten een centrale ankerpersoon ter beschikking. Gezien de mogelijkheid tot bijkomende financiering via het Aanmoedigingsfonds, verbindt de Hogeschool Gent zich tot de realisatie van drie projecten. Eén daarvan betreft het vroegtijdig diagnosticeren en remediëren van taalproblemen, een beleidsspeerpunt voor de komende jaren in meerdere opleidingen. De projecten gingen van start begin academiejaar 2008-2009.

De geleidelijke introductie van onderwijs waarbij contact- en afstandsonderwijs worden gecombineerd, werd verder voorbereid. Het project 'afstandsonderwijs', waarvoor de Hogeschool Gent zich geëngageerd heeft in het kader van het hierboven vermelde Aanmoedigingsfonds, kan hier voor een nieuwe stimulans zorgen. Een aantal andere activiteiten in het domein van de onderwijswikkeling en -ondersteuning zoals het ontwerpen van een website over stagebegeleiding en -evaluatie en het activeren van een kenniskring i.v.m. het evalueren van attitudes, verliep in samenwerking met de associatiepartners.

Om onderwijskundige expertise te verzamelen en te dissemineren wordt Dokeos nu als platform gebruikt. Daartoe werd de Dokeos-ruimte 'docent-hogent' geïnstalleerd. Voor de verdere ontwikkeling van Dokeos, een samenwerkingsproject tussen meerdere instellingen, werd een raamwerk voor Dokeos 2.0 opgezet en bestaat er een eerste versie van de migratietool.

Het management van de internationale werking zal worden gefaciliteerd door de introductie van MoveOn, een softwarepakket voor de administratie van internationale mobiliteit en samenwerkingsverbanden. Met het oog op de aanvraag van het label European Credit Transfer System (ECTS) werd een Engelse termendatabank aangelegd, die de personeelsleden moet ondersteunen bij het opmaken van de Engelse studiefiches.

2.1.2 Beleidsdoelen academiejaar 2008-2009

De Hogeschool Gent formuleerde voor het academiejaar 2008-2009 (meer bepaald voor het kalenderjaar 2009) volgende operationele doelstellingen met betrekking tot het onderwijsbeleid.

2.1.2.1 *Inzake kwaliteitszorg onderwijs*

- ▶ oprichten van een gebruikersgroep SPSS met het oog op een operationeel associatiebreed online bevragingssysteem;
- ▶ oprichten van een werkgroep met het oog op de opmaak van een lijst van indicatoren;
- ▶ organiseren van informatiesessies voor nieuwe departementale stafmedewerkers kwaliteitszorg;
- ▶ transparanter maken van de kwaliteitsbevragingrapporten voor betrokkenen en belanghebbenden.

2.1.2.2 *Inzake onderwijsondersteuning*

- ▶ oprichten van een Dokeos-foundation;
- ▶ implementeren van Dokeos 2.0 en Edumatic;
- ▶ ontwikkelen van een proefversie van een studentenvolgsysteem;
- ▶ optimaliseren van de samenwerking met de ELO- coördinatoren;
- ▶ aanbieden van interactieve handleidingen om bestaand cursusmateriaal geschikt te maken voor gecombineerd onderwijs;
- ▶ verder uitbouwen van de bestaande online Dokeos-community.

2.1.2.3 *Inzake studieadvies en -begeleiding*

- ▶ opstellen van een databank met materiaal aangaande begeleidingsgerelateerde thema's;
- ▶ uitbouwen van communicatiekanalen inzake begeleidingsgerelateerde thema's (website, folders);
- ▶ ontwikkelen van draaiboeken met basisinformatie en referentiemateriaal met het oog op een efficiënte samenwerking binnen de cel;
- ▶ updaten van workshopaanbod;
- ▶ optimaliseren van website diversiteit;
- ▶ opvolgen van projecten aanmoedigingsfonds.

2.1.2.4 *Inzake internationalisering*

- ▶ opstellen van een werkplan voor de cel, gekoppeld aan de strategische doelstellingen en beleidslijnen 2008-2013;
- ▶ updaten van subsidiewijzer m.b.t. internationale mobiliteit van docenten;
- ▶ implementeren van het softwareprogramma MoveOn, gekoppeld aan de studentenadministratie;
- ▶ definiëren en ophoofden van mogelijke internationale ervaringen van studenten en personeelsleden.

2.2 KWALITEITSZORG

2.2.1 Interne kwaliteitszorg

Vijf opleidingen voerden in het academiejaar 2007-2008 een zelfevaluatie uit. De bevraging van studenten over hun opleiding en opleidingsonderdelen is een continu pro-

ces. Ook de bevraging van afgestudeerden is systematisch ingebouwd. De vragenlijsten voor de studenten en afgestudeerden werden geactualiseerd door een ad-hocwerkgroep. De geactualiseerde vragenlijsten werden goedgekeurd door het bestuurscollege. Alle departementen keurden een jaaractieplan kwaliteitszorg goed. Enkele departementen hebben een strategisch beleidsplan.

Maandelijks is er formeel overleg tussen de departementale kwaliteitszorgcoördinatoren en de centrale kwaliteitszorgcoördinator. Daarnaast zijn er veel informele contacten. Wanneer het nodig blijkt, wordt het kwaliteitszorgbeleid bijgestuurd.

Op associatieniveau is er regelmatig overleg binnen de Technische Expertencommissie Integrale Kwaliteitszorg Associatie Universiteit Gent (TEC-IKZ-AUG). Een lid van de TEC-IKZ begeleidt de opleidingen van de associatiepartners bij het gezamenlijk opstellen van hun domeinspecifiek referentiekader. Opleidingen die door meerdere associatiepartners georganiseerd worden, komen bijeen om goede praktijken uit te wisselen. Dit gebeurt naar aanleiding van visitatierapporten en gebeurt onder begeleiding van een lid van de TEC-IKZ. De associatieonderzoeksgroepen hantieren het zelfevaluatie-instrument dat opgemaakt werd in samenwerking met de Technische Expertencommissie Onderzoek Associatie Universiteit Gent. Er werd een gezamenlijk softwarepakket voor bevragingen aangekocht door de Associatie Universiteit Gent. Het beslissings- en aankoopproces werd aangestuurd vanuit de TEC-IKZ. Er wordt een gebruikersgroep opgericht.

2.2.2 Externe kwaliteitszorg

Voor de externe kwaliteitszorg wordt het tijdspad visitaties van VLHORA gevolgd. In 2007-2008 werden er negen zelfevaluatie-rapporten ten behoeve van de visitatiecommissie ingediend, namelijk die van de professioneel gerichte bacheloropleiding *elektromechanica* en de academische gerichte bachelor- en masteropleidingen *audiovisuele kunsten*, *beeldende kunsten*, *biowetenschappen*, *drama*, *industriële wetenschappen: informatica*, *industriële wetenschappen: textieltechnologie* en de masteropleidingen *sociaal werk* en *verpleegkunde en vroedkunde*.

De professioneel gerichte bacheloropleidingen *biomedische laboratoriumtechnologie* en *voedings- en dieetkunde* werden in 2007-2008 gevisiteerd.

Voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen *vastgoed*, *chemie* en *logopedie en audiology* konden we vanuit de hogeschool reageren op het opleidingsrapport, opgesteld door de visitatiecommissie. Het visitatierapport van deze opleidingen is gepubliceerd.

Een accreditatieaanvraag werd ingediend bij de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie) voor de professioneel gerichte bacheloropleidingen *onderwijs: kleuteronderwijs*, *onderwijs: lager onderwijs* en *onderwijs: secundair onderwijs*. De accreditatieaanvragen zijn in behandeling. De professioneel gerichte bacheloropleidingen *verpleegkunde* en *office management* werden geaccrediteerd.

De zelfevaluatie-rapporten die in 2008-2009 moeten worden gefinaliseerd, werden in 2007-2008 voorbereid. Het gaat in totaal om zesentwintig opleidingen waarvan acht professioneel gerichte bacheloropleidingen (*toegepaste informatica*, *modetechnologie*, *orthopedagogie*, *interieurvormgeving*, *landschaps- en tuinarchitectuur*, *agro- en biotechnologie*, *ergotherapie*, *sociaal werk*), vier academische bacheloropleidingen (*industriële wetenschappen: chemie*, *industriële wetenschappen: bouwkunde*, *muziek*, *toegepaste taalkunde*), negen masteropleidingen (*industriële wetenschappen: chemie*, *industriële wetenschappen: biochemie*, *industriële wetenschappen: bouwkunde*,

stedenbouw, industriële wetenschappen: landmeten, meertalige communicatie, muziek, tolken, vertalen), twee bachelor-na-bacheloropleidingen (*toegepaste fiscaliteit, landschapsontwikkeling*) en drie master-na-masteropleidingen (*compositie, orkestdirectie, solist: hedendaagse kunst*).

Er werd een voortgangsrapport ingediend voor dertien opleidingen in academisering: de academische gerichte bachelors en masters *bestuurskunde en publiek management, handelswetenschappen, industriële wetenschappen: bouwkunde, muziek*, de academisch gerichte bacheloropleiding *toegepaste taalkunde* en de masteropleiding *industriële wetenschappen: landmeten, meertalige communicatie, tolken en vertalen*.

2.2.3 Opvolging van de visitaties

Jaarlijks wordt bij de opmaak van de departementale jaaractieplannen rekening gehouden met de aanbevelingen uit de visitatierapporten. Aan het bestuurscollege wordt gerapporteerd inzake de opvolging van de visitatie. Globaal kunnen we stellen dat de externe kwaliteitszorg een positieve dynamiek binnen de interne kwaliteitszorg te weegbrengt. Er wordt permanent naar kwaliteitsverbetering gestreefd. De hogeschool en de verschillende opleidingen besteden daarbij in het bijzonder aandacht aan:

- ▶ het opmaken van beleidsplannen inzake onderwijs, onderzoek en dienstverlening;
- ▶ het systematisch concretiseren van de kwaliteitszorg in de opleidingen;
- ▶ het personeelsbeleid (functioneringsgesprekken, bewaking werkbelasting, professionalisering, ...);
- ▶ het actualiseren van de opleidingsprofielen;
- ▶ de verdere uitbouw van competentiegericht onderwijs;
- ▶ het verhogen van de studeerbaarheid;
- ▶ het stimuleren van internationalisering;
- ▶ het ontwikkelen van een onderzoeksbeleid en -cultuur.

Met de associatiepartners wordt er ook overlegd naar aanleiding van gepubliceerde visitatierapporten. De betrokken opleidingen wisselen goede praktijken uit onder begeleiding van een lid van de TEC-IKZ-AUG.

2.2.4 Curriculumzorg

2.2.4.1 *Studietijdonderzoek*

De Hogeschool Gent schakelde in het academiejaar 2007-2008 over op een nieuwe methode en een nieuw bevragsinstrument voor studietijdmetingen. Tot voorheen werd de studietijd gemeten via het semestrieel retrospectief schatten en werden de bevragingen op papier uitgevoerd. In 2007-2008 schakelden alle departementen over op het maandelijks ingeven van de gepresteerde studietijden en dit via de digitale leeromgeving. Bij het ontwikkelen van de nieuwe tool werd er gestreefd naar maximale gebruiksvriendelijkheid voor studenten en beheerders.

Waar vergelijking met de voorbije academiejaren mogelijk is, blijken de gemeten studietijden iets hoger te liggen dan in 2007-2008. Mogelijks heeft dit te maken met de hogere accuraatheid van de nieuwe meetmethode. Het blijft frappant dat de hoor- en werkcolleges vrij getrouw gevolgd worden, maar dat de studenten tekortschieten op het vlak van zelfstandig werk. Hoe meer evenwel wordt overgeschakeld naar actieve onderwijsconcepten (projectwerk e.d.), hoe hoger de reële belasting. Ook voor stages en scriptie ligt de reële belasting doorgaans hoger dan de voorziene belasting.

Om de studenten niet overmatig te belasten met het ingeven van meetresultaten, zal in de toekomst het aantal meetmomenten beperkt worden tot zes.

Bijlage:

2.01 Studietijdonderzoek 2007-2008: deelnemende departementen, opleidingen.

2.2.4.2 Programmawijzigingen

Er werden wijzigingen doorgevoerd in de studieprogramma's van de departementen *Technologie*, *Bedrijfsmanagement Mercator*, *Bedrijfsinformatie*, *Bedrijfskunde Aalst*, *Lerarenopleiding Ledeganck*, *Vertaalkunde*, *Toegepaste Ingenieurswetenschappen*, *Handelswetenschappen en Bestuurskunde*, *Gezondheidszorg Vesalius*, *Sociaal-Agogisch werk*, *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten*, *Conservatorium en Bio-wetenschappen en Landschapsarchitectuur*. De programmawijzigingen die doorgevoerd werden voor het academiejaar 2007-2008 zijn in hoofdzaak het gevolg van:

- ▶ de invoering van het semestersysteem voor opleidingen waar nog met jaarprogramma's gewerkt werd;
- ▶ de uitvoering van het decreet betreffende de lerarenopleiding;
- ▶ het wegwerken van knelpunten die te maken hebben met de organisatie van het semestersysteem, waarbij overbelasting van personeel of infrastructurele problemen weggewerkt moesten worden;
- ▶ beperkte personeelsformatie;
- ▶ het uitbreiden van keuzemogelijkheden door het toevoegen van opleidingsonderdelen, het uitbreiden van keuzepakketten of door het inbouwen van keuzemogelijkheden uit het associatieaanbod;
- ▶ het beantwoorden van de bemerkingen van de visitatiecommissies en van het werkveld.

2.2.4.3 Onderwijsontwikkeling en -vernieuwing

Aan onderwijsontwikkeling en -vernieuwing is tot einde 2007 in de eerste plaats gestalte gegeven via de implementatie van het onderwijsontwikkelingsplan. In de nieuwe financieringmodaliteiten van de hogescholen vanaf 2008 zijn niet langer specifieke middelen gepland voor onderwijsontwikkeling. Toch zijn in de Hogeschool Gent nog heel wat inspanningen geleverd inzake onderwijsontwikkeling, vooral in het kader van een verdere consolidatie van de realisaties binnen het afgelopen onderwijsontwikkelingsplan.

In die context kunnen enkele opmerkelijke resultaten worden vermeld. Zo is er de implementatie van de CDIO-principes (Conceive, Design, Implement, Operate) in sommige curricula van het departement *Technologie*, dat bovendien – samen met het departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* – aan de Hogeschool Gent de internationale CDIO-conferentie organiseerde. In het kader van onderwijsprofessionalisering en docentencoaching stelde men in het departement *Sociaal-Agogisch Werk* een online werkcarter op betreffende didactische werkvormen en evaluatie. In het departement *Gezondheidszorg Vesalius* werd het stageportfolio succesvol geïmplementeerd in diverse opleidingen. In het departement *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* werd volop de kaart getrokken van het ontwikkelen van de ondernemerszin bij de studenten. Hiertoe werd een Centrum voor Ondernemen opgericht. Het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* liet zich opmerken door de introductie van 'duurzaamheid' in het curriculum van alle afstudeerrichtingen en de deelname aan een groot aantal externe business-spelen in het kader van de te realiseren curriculumcompetenties. Ook de deelname van het departement *Bedrijfskunde Aalst* aan dergelijke praktijkgerichte activiteiten is vermeldenswaard.

Buiten deze activiteiten en realisaties valt inzake onderwijsvernieuwing de aanhoudende aandacht te vermelden voor het opzetten van Small Business Projects (SBP) in samenwerking met de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo). In 2008 werden in volgende departementen SBP's actief: *Bedrijfskunde Aalst* (9 SBP's), *Bedrijfsmanagement Mercator* (14 SBP's), *Handelwetenschappen en Bestuurskunde* (7 SBP's), *Technologie* (9 SBP's), *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* (11 SBP's) en *Vertaalkunde* (10 SBP's). De integratie van dergelijke projecten in het curriculum is een concretisering van de aanwending van competentiegerichte werkvormen en versterkt het ondernemend vermogen van de studenten.

In 2008 werd in totaal twee miljoen euro toegewezen om tegemoet te komen aan specifieke behoeften inzake onderwijsuitrusting voor bepaalde opleidingen.

In het academiejaar 2007-2008 is het gebruik van de elektronische leeromgeving Dokeos verder gegroeid. Het aantal logins en de gebruikte bandbreedte is gemiddeld met ruim 30 % toegenomen in vergelijking met 2006-2007. Ook de andere indicatoren vertonen een gelijkaardige stijging. Er mag worden geconcludeerd dat voor vele opleidingsonderdelen Dokeos een belangrijk deel is geworden van de dagelijkse leeromgeving. In de toekomst zal het beleid zich vooral richten op kwalitatieve verbetering van het gebruik.

In 2007-2008 werden sessies georganiseerd voor nieuwe Dokeos-gebruikers. Bijkomend werden – in samenwerking met het departement *Lerarenopleiding Ledeganck* – enkele sessies georganiseerd die meer aandacht besteedden aan het didactisch inzetten van specifieke functionaliteiten van de elektronische leeromgeving (leerpad, oefeningen, ...).

Om de mogelijkheden ter ondersteuning van het leerproces voor zowel studenten als docenten te verruimen werd, na een vergelijkende marktstudie, een extern online oefen- en toetsplatform aangekocht (Edumatic). De hosting gebeurt door de leverancier. De integratie van dit pakket is lopend. De opleidingen en handleidingen worden voorbereid.

Aansluitend bij de technische en operationele ondersteuning van het leerplatform en de ondersteuning op functioneel vlak (helpdesk, opleidingen), werd de onderwijskundige ondersteuning verder uitgebouwd. Die is beschikbaar voor zowel individuele docenten als groepen. Het valt op dat de aard van de gewenste ondersteuning geleidelijk aan verschuift van de functionele aspecten van digitaal leren naar een meer didactische invalshoek.

De Hogeschool Gent draagt ook significant bij tot de verdere ontwikkelingen van Dokeos. In 2007-2008 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van Dokeos 2.0. De Hogeschool Gent trekt deze ontwikkelingen ook op internationaal vlak. Via de stage van twee studenten is een belangrijke bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van een migratietool naar Dokeos 2.0. Door de schaarste op de arbeidsmarkt voor informatici zijn de ontwikkelingsmogelijkheden sterk beperkt en heeft de ontwikkeling van Dokeos 2.0 sterke vertraging opgelopen.

Het dienstverleningsproject Dokeos voor Scholen biedt externe onderwijsinstellingen een volledige hostingoplossing aan voor de elektronische leeromgeving Dokeos. Het project heeft ook in 2007-2008 een gestage groei gekend, louter op basis van mond-tot-mondreclame. Alle hostingklanten werden uitgenodigd op een aantal presentaties over de ontwikkelingen aan de hogeschool en er werd, in samenwerking met leden van de hogeschool en de ontwikkelgemeenschap, gebrainstormd over mogelijke vormen van samenwerking zoals het uitwisselen van gebruikerservaringen en good practices.

2.2.4.4 *Onderwijsprofessionalisering*

Zoals in de voorbije academiejaren werden in 2007-2008 vanuit de centrale diensten seminaries georganiseerd rond onderwerpen uit de onderwijskunde van het hoger onderwijs. De focus lag op interactie en betrokkenheid, vooral bij de realisatie van nieuwe onderwijsconcepten als projectonderwijs en samenwerkend leren. De seminaries werden als nascholing georganiseerd in samenwerking met de Hogeschool West-Vlaanderen en de Arteveldehogeschool. Er werd door 221 personeelsleden van de Hogeschool Gent deelgenomen aan één of meer seminaries; twintig daarvan volgden minstens zes seminaries en ontvingen een nascholingsattest.

Aansluitend werden zes contactmomenten opgezet voor de community of practice (kenniskring) 'evalueren van attitudes'. Aan deze kenniskring namen een tiental lesgevers deel.

De Hogeschool Gent zette ook haar samenwerking binnen de projecten 'Bij Voorbeeld' en 'Digitale Didactiek' voort. Het gaat hier om databanken van goede praktijkvoorbeelden en ICT-toepassingen, gecoördineerd op Vlaams niveau.

2.3 **OPLEIDINGSAANBOD**

2.3.1 Programmatie en afbouw

Inzake initiële opleidingen onderging het aanbod geen wijzigingen in 2007-2008.

Wat de vervolgoopleidingen betreft, zijn er een drietal wijzigingen in vergelijking met 2006-2007:

- ▶ het vroegere postgraduaat Fiscaliteit werd omgevormd tot de bachelor-na-bacheloropleiding Toegepaste fiscaliteit en werd voor het eerst als dusdanig aangeboden tijdens het academiejaar 2007-2008;
- ▶ de opleiding Management en communicatie, die in 2006-2007 aangeboden werd als voortgezette opleiding, daalt met ingang van 2007-2008 in als master in de meertalige communicatie. Gezien het succes van deze voortgezette opleiding biedt het departement Vertaalkunde de opleiding verder ook aan als postgraduaat vanaf 2007-2008;
- ▶ het postgraduaat Social profit en publiek management wordt vanaf 2007-2008 volledig door het departement *Handelwetenschappen en Bestuurskunde* georganiseerd en niet langer in samenwerking met het departement *Sociaal-Agogisch Werk* en de Hogeschool West-Vlaanderen.

Bijlage:

2.02 Aanbod initiële opleidingen, voortgezette lerarenopleidingen, bachelor-na-bacheloropleidingen en master-na-masteropleidingen 2007-2008 per departement met opgave van studiegebied en vestiging.

2.3.2 Samenwerkingsverbanden

Hierna volgt een selectie van de samenwerkingsovereenkomsten die in het kader van de onderwijsverstrekking in 2007-2008 werden gesloten:

- ▶ tussen het departement Gezondheidszorg Vesalius en de VDAB betreffende de opleiding Voorbereidende module verpleegkunde;

- ▶ tussen het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Cadimp Opleidingen bv. betreffende de ontwikkeling van een handleiding 3D Modeling;
- ▶ tussen het departement Sociaal-Agogisch Werk enerzijds en de Arteveldehogeschool en het VCOK (Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang) anderzijds betreffende de organisatie van het postgraduaat Verantwoordelijke in de kinderopvang;
- ▶ tussen het departement Bedrijfsinformatie enerzijds en de Escuela Universitaria de Mataró (Spanje) en Segalstad Consulting (Noorwegen) anderzijds betreffende het aanbieden van het postgraduaat Computer systems validation;
- ▶ tussen het departement *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* enerzijds en de Universiteit Gent en het S.M.A.K. anderzijds in het kader van het nieuwe postgraduaat *Tentoonstelling en beheer van actuele kunst*.

2.3.3 Postgraduaten en navormingen

Het aanbod postgraduaten werd tegenover vorig jaar uitgebreid met zes nieuwe postgraduaten:

- ▶ Management en communicatie (departement Vertaalkunde): de vroegere voortgezette opleiding (zie 2.3.1);
- ▶ Training en begeleiding van dieren in de hulpverlening (departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur): dit nieuwe postgraduaat is uniek voor Vlaanderen en beantwoordt aan een openstaande vraag vanuit het werkveld en de praktijk;
- ▶ Tentoonstelling en beheer van actuele kunst (departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten): dit is het resultaat van de omvorming en samensmelting van de vroegere navormingen Behoudsmedewerker actuele kunst en Patrimonium consulting agent;
- ▶ Conferentietolken (departement Vertaalkunde): gezien de nieuw ingerichte master in het tolken sterk de nadruk legt op verbindingstolken en sociaal tolken, ontstond er een hiaat op het niveau van het conferentietolken dat nu wordt opgevangen door het postgraduaat Conferentietolken;
- ▶ Dutch & translation (departement Vertaalkunde): dit postgraduaat biedt buitenlandse studenten met een bachelor- of masterdiploma in de talen de mogelijkheid om zich te verdiepen in de studie van het Nederlands en tegelijkertijd een grondige basiskennis te verwerven in de discipline van het vertalen;
- ▶ Computer systems validation (departement Bedrijfsinformatie): dit postgraduaat richt zich tot alle afgestudeerden hoger onderwijs die zich willen verdiepen in het specialisme van computer systems validator, een functie die in veel bedrijven moeilijk ingevuld raakt.

De navormingen *Visual Basics for AutoCAD 2006 Applications* (departement *Technologie*), *Verdieping hedendaagse onderwijssystemen, rozen in de schooltuin* (departement *Lerarenopleiding*), *Urgentiepsychiatrie* en *Referentieverpleegkundige (in)continentie* (departement *Gezondheidszorg Vesalius*) werden in 2007-2008 niet opnieuw georganiseerd.

Bijlage:

- 2.03 Aanbod postgraduaten en navormingen 2007-2008 met opgave van studiegeld.

2.3.4 Open onderwijs en afstandsonderwijs

Hoewel de technische infrastructuur (elektronische leeromgeving Dokeos) aanwezig is om afstandsonderwijs aan te bieden, verzorgt de Hogeschool Gent momenteel nog geen e-learningopleidingen pur sang. Diverse docenten zetten evenwel op individuele basis deze technologie in om hun contactonderwijs te ondersteunen. Het valt daarbij op dat docenten en vakgroepen in stijgende mate het leerplatform hanteren als communicatieplatform en om studenten toe te laten zelfstandig(er) te werken. Het gebruik van de nieuwe technologie resulteert dus voorlopig nog in vormen van blended-learning.

Het 'Project Afstandsonderwijs' in het kader van het aanmoedigingsfonds (zie 2.4.2) ondersteunt een eerste gestructureerd initiatief m.b.t. afstandsonderwijs. Daarbij wordt beoogd de volledige afstudeerrichting *Accountancy-Fiscaliteit* ook via afstandsonderwijs aan te bieden. Dit project wordt in 2008-2009 verder uitgewerkt.

2.4 **ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING EN BEGELEIDINGSMAATREGELEN VOOR STUDENTEN**

2.4.1 Onderwijs- en examenregeling

De onderwijs- en examenregeling werd in 2006-2007 in overeenstemming gebracht met het flexibiliseringsdecreet. In functie van het academiejaar 2007-2008 werd het aangepast aan het minidecreet (decreet tot instelling van een aantal maatregelen tot herstructurering en flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen d.d. 16/06/2006) en het lerarendecreet (decreet betreffende de lerarenopleiding in Vlaanderen d.d. 15/12/2006).

De aanpassingen aan de onderwijs- en examenregeling hebben dan ook te maken met volgende aspecten:

- ▶ De initiële lerarenopleidingen van academisch niveau en de voortgezette lerarenopleidingen worden afgebouwd en er worden modaliteiten uitgewerkt om studenten lopende opleidingen gedurende een beperkte tijd te laten afwerken.
- ▶ De associatiepartners stemmen de afwijkende toelatingsvoorwaarden op elkaar af en het toelatingsonderzoek wordt georganiseerd door de validerende instantie.
- ▶ De graad of het diploma van een opleiding kan alleen verleend worden aan een student die ingeschreven is op grond van een diplomacontract of een examencontract, aangegaan met het oog op het behalen van een graad of een diploma. Deze bepaling geldt onverminderd de mogelijkheid van het instellingsbestuur om een diploma uit te reiken op grond van een bewijs van bekwaamheid en/of EVK. Een student kan geen diploma verwerven via een creditcontract.
- ▶ De studievoortgang van een student kan worden bewaakt, rekening houdend met het soort contract en met het al dan niet stellen van bindende voorwaarden.

Bijkomende wijzigingen hebben onder andere betrekking op:

- ▶ bepalingen in het kader van de auteursrechten voor werken van de studenten in het kader van hun opleiding en betreffende de valorisatie van onderzoeksresultaten;
- ▶ de opstart van de werking van de trajectbegeleiders;

- ▶ de concretisering van de procedure met betrekking tot het volgen van opleidingsonderdelen bij de associatiepartners;
- ▶ de wijze waarop een student een diploma kan verwerven uitsluitend op basis van bewijzen van bekwaamheid en/of EVK's.

Specifieke aanvullingen op de onderwijs- en examenregeling werden zoals gewoonlijk in de departementale aanvullingen op deze onderwijs- en examenregeling opgenomen.

2.4.2 Begeleidingsmaatregelen voor studenten

2.4.2.1 *Studieadvies*

In 2007-2008 namen 3.649 unieke studenten contact op met de cel studieadvies en -begeleiding. Bijna de helft daarvan (1.626 studenten of 44 %) deed dat per telefoon, waarvan 931 via het groene nummer. De overige studenten namen contact op via e-mail (38 %), kwamen langs voor een persoonlijk gesprek (12,5 %) of maakten gebruik van de online beroepentest (5,5 %).

De meeste informatieve vragen betreffen heroriënteringsproblematiek. In het kader daarvan informeert ongeveer een vijfde van de consultants expliciet naar de mogelijkheid om geïndividualiseerde trajecten te volgen. De overige vragen handelen vooral over de initiële studiekeuze.

Voor persoonlijke adviesgesprekken bieden zich overwegend niet-generatiestudenten aan (57 % van de 456 gesprekken). Hun problemen betreffen heroriëntering, EVC, EVK en de combinatie studie/werk.

Bij hun zoektocht naar een initiële studiekeuze of bij heroriëntering maakten 192 studenten gebruik van 'Open-sky', een online studiekeuze- en beroepentest.

2.4.2.2 *Studiebegeleiding*

In 2007-2008 kregen 135 studenten individuele begeleiding door de centrale cel studieadvies en -begeleiding. Het ging hierbij in totaal om 513 sessies. Het ging overwegend om studenten uit een eerste modeltraject (91 studenten): 40 onder hen kregen begeleiding voor studievaardigheden, 46 voor studiestress/faalangst en 5 in het kader van studiebeleving.

De groepstrainingen werden verder uitgebouwd en werden georganiseerd voor een totaal van 711 studenten. De overgrote meerderheid (97 %) was afkomstig uit een eerste modeltraject. Ook hier stonden de cluster studievaardigheden (552 studenten) en de cluster studiestress/faalangst (90 studenten) centraal. De training 'Spreek zeker' werd gevolgd door 16 studenten en de nieuwe training 'geheugen/mindmapping' door 30 studenten.

De LASSI (Learning and Study Strategies Inventory), die toelaat risicostudenten vroegtijdig te detecteren, werd in zijn vijfde werkjaar door acht departementen gebruikt. In totaal vulden 1.322 studenten in een eerste modeltraject de LASSI in. Vooral het departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* bereikte het merendeel (77 %) van hun studenten in een eerste modeltraject. Na de LASSI worden de studenten uitgenodigd voor een feedbackgesprek.

2.4.2.3 Diversiteitsbeleid

In het kader van het diversiteitsbeleid en de mogelijkheid tot bijkomende financiering via het Aanmoedigingsfonds, keurde het hogeschoolbestuur een beheersovereenkomst goed die is voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Hogeschool Gent verbindt zich ertoe drie projecten te realiseren in de begrotingsjaren 2008-2010:

- ▶ taal als springplank tot hoger onderwijs;
- ▶ studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs;
- ▶ introductie van afstandsonderwijs.

Voor de realisatie van die projecten werden enkele medewerkers aangeworven. De projecten gingen van start begin academiejaar 2008-2009.

In 2007-2008 werden 286 aanvragen genoteerd voor studie- en examenfaciliteiten (waarvan 161 in een eerste modeltraject) op basis van een functiebeperking. Bijna 70 % hiervan deed dit op basis van een leerstoornis. Aan 88 studenten werd een 'speciaal statuut' toegekend, zoals de voorbije academiejaren overwegend aan topsporters. Ter ondersteuning van de departementen in hun omgang met studenten met dyslexie is 'Studenten met dyslexie, een handleiding voor lesgevers' ontwikkeld.

2.4.2.4 EVC

In 2007-2008 vroegen 138 personen informatie aan omtrent het erkennen van EVC (Eerder Verworven Competenties), een significante stijging in vergelijking met 2006-2007 toen er 98 informatievragen werden geregistreerd. 66 van de 138 geïnteresseerden dienden effectief een dossier in. De kostprijs van het bekwaamheidsonderzoek en de grote inzet die verwacht wordt bij de opmaak van het portfolio blijven de belangrijkste redenen voor het niet indienen van een dossier.

De meeste dossiers werden ook in 2007-2008 ingediend in het kader van de *brugopleiding verpleegkunde*. In 2007-2008 won de procedure verder aan bekendheid, vooral binnen de kunstopleidingen. Nagenoeg alle aanvragen hebben als doel een aantal vrijstellingen te bekomen en op die manier het te volgen studieprogramma in te korten.

2.4.2.5 Toelatingsonderzoek

Artikel 10 van het flexibiliseringsdecreet bepaalt dat een hogeronderwijsinstelling in afwijkende toelatingsvoorwaarden kan voorzien, rekening houdend met humanitaire, medische, psychische of sociale redenen of met het algemeen niveau van de kandidaat.

In 2007-2008 maakten 39 studenten een afspraak voor een intakegesprek bij de Hogeschool Gent. Van de ingediende dossiers werden er 29 ontvankelijk verklaard, bijna het viervoud van vorig academiejaar (8). Van de 28 kandidaten die effectief hun portfolio hadden ingediend, slaagden er 24 voor het toelatingsonderzoek (19 na beoordeling van het portfolio en 5 na de bijkomende test). Vijftien van de geslaagde kandidaten schreven zich vervolgens in aan de Hogeschool Gent.

2.5 **STUDENTENGEGEVENS**

2.5.1 Studentenaantallen totale studentenpopulatie

Op 01/02/08 waren 14.231 studenten ingeschreven aan de Hogeschool Gent (aantal eerste inschrijvingen met een diplomacontract in de initiële opleidingen, exclusief in-

schrijvingen in schakelprogramma's) of 5,5 % meer dan op 01/02/07. Dit betekent een toename voor de vierde keer op rij.

De sterke stijging van het studentenaantal manifesteert zich zowel in de professioneel als in de academisch gerichte opleidingen: respectievelijk + 5,2 % en + 6,2 % ten opzichte van vorig jaar. Nog steeds ongeveer twee derden van onze studenten (67,1 %) volgen professioneel gerichte opleidingen.

Sinds 2004-2005 zijn er meer meisjes- dan jongensstudenten in de Hogeschool Gent en die trend lijkt aan te houden: nu 50,9 % meisjesstudenten tegenover 49,1 % jongensstudenten.

Het aantal studenten van vreemde nationaliteit neemt in 2007-2008 toe: 299 (of 2,1 % van de studentenbevolking) tegenover 264 (of 2,0 %) in 2006-2007. Het gaat in het afgelopen academiejaar om 57 nationaliteiten waaronder een groot aantal Nederlanders (108).

In de studiegebieden muziek en podiumkunsten, audiovisuele en beeldende kunst, gezondheidszorg, sociaal-agogisch werk en biotechniek tellen we één tot drie vierden meer studenten dan in 2002-2003. Vooral de opleidingen agro- en biotechnologie (+ 173,4 %), verpleegkunde brugprogramma (+ 100,0 %), laboratorium- en voedings-technologie (sinds 2004-2005 opgesplitst in biomedische laboratoriumtechnologie en voedings- en dieetkunde; + 90,8 %), orthopedagogie (+ 86,6 %) en drama (+ 80,8 %) hebben bijgedragen tot deze groei.

Het studiegebied handelswetenschappen en bedrijfskunde laat voor het eerst sinds lang weer een bonus zien: er zijn nu 4.751 studenten tegenover 4.567 in 2002-2003. Vooral handelswetenschappen doet het goed: van 719 naar 1.298 studenten in een periode van vijf jaar.

In de studiegebieden onderwijs en industriële wetenschappen en technologie daalt het aantal studenten met ruim 10 % ten opzichte van 2002-2003. Vooral onderwijs: lager onderwijs (- 38,1 %) en de totaliteit van de opleidingen industriële wetenschappen (- 38 %) hebben het moeilijk om het verlies te beperken. In het studiegebied industriële wetenschappen en technologie gaan vastgoed (+ 112,2 %) en modetechnologie (+ 135,3 %) evenwel sterk vooruit.

Sociaal-Agogisch Werk blijft het grootste departement met 1.914 studenten, gevolgd door de departementen Bedrijfsmanagement Mercator met 1.633 en Handelswetenschappen en Bestuurskunde met 1.516. Gemiddeld telt een departement aan de Hogeschool Gent nu 1.094,7 studenten. De departementen *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* (+ 63,4 %) en *Sociaal-Agogisch Werk* (+ 49,9 %) gaan ten opzichte van 2002-2003 het sterkst vooruit. In vijf jaar tijd verliezen de departementen *Bedrijfsinformatie* en *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* een derde van hun studentenaantal (respectievelijk - 33,3 % en - 38,0 %).

Bijlagen:

- 2.04 Evolutie studentenpopulatie in professioneel gerichte opleidingen en academisch gerichte opleidingen (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.05 Evolutie studentenpopulatie naar geslacht (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.06 Evolutie verdeling studentenpopulatie over Belgische studenten en studenten van vreemde nationaliteit (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.07 Evolutie studentenpopulatie per studiegebied en per opleiding, (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).

- 2.08 Groeipercentages van de studentenpopulatie per studiegebied: 2007-2008 t.o.v. 2002-2003.
- 2.09 Evolutie studentenpopulatie per departement (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.10 Evolutie aantal nieuwe studenten per studiegebied en per opleiding (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.11 Aantal voltijdse equivalenten per departement en per opleiding, oude structuur: academiejaar 2007-2008.
- 2.12 Aantal voltijdse equivalenten per departement en per opleiding, nieuwe structuur: academiejaar 2007-2008.
- 2.13 Aantal beursstudenten en bijna-beursstudenten per departement: academiejaar 2007- 2008.
- 2.14 Aantal inkomende buitenlandse reguliere studenten per departement en land van herkomst: academiejaar 2007-2008

2.5.2 Studentenaantallen generatiestudenten

Zowel in de professioneel als in de academisch gerichte opleidingen stijgt het aantal generatiestudenten ten opzichte van 2006-2007. Globaal zijn er niet minder dan 8,4 % meer generatiestudenten dan vorig jaar.

Op de departementen Conservatorium, Sociaal-Agogisch Werk en Vertaalkunde na, schrijven alle departementen meer generatiestudenten in dan vorig jaar. De vrijwel aanhoudend dalende trend tot en met 2006-2007 in de departementen Bedrijfskunde Aalst en Toegepaste Ingenieurswetenschappen wordt nu fors omgebogen: ze rekruteren respectievelijk 55,3 % en 29,4 % meer studenten rechtstreeks vanuit het secundair onderwijs.

Van de generatiestudenten volgde 43,1 % ASO, 40,7 % TSO, 4,8 % KSO en 7,9 % BSO. Het aandeel van de generatiestudenten zonder diploma secundair onderwijs of waarvan het diploma secundair onderwijs niet werd uitgereikt door de Vlaamse Gemeenschap, bedraagt 3,5 %. In de professioneel gerichte opleidingen heeft 32,3 % van de generatiestudenten ASO gevolgd, in de academisch gerichte opleidingen 68,6 %.

Nog steeds ruim 85 % van onze generatiestudenten (86,2 % in 2007-2008) komt uit Oost- of West-Vlaanderen. Van de andere provincies is alleen onze rekrutering uit Vlaams-Brabant van betekenis (7,5 % of 293 studenten waarvan 248 uit het arrondissement Halle-Vilvoorde).

Bijlagen:

- 2.15 Evolutie aantal generatiestudenten in professioneel gerichte bacheloropleidingen en academisch gerichte bacheloropleidingen (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.16 Evolutie aantal generatiestudenten per studiegebied en per opleiding (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.17 Evolutie aantal generatiestudenten per departement (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).
- 2.18 Aantal generatiestudenten per opleiding en naar vooropleiding: academiejaar 2007-2008.
- 2.19 Evolutie aantal generatiestudenten per provincie en arrondissement van woonplaats (2002-2003 t.e.m. 2007-2008).

2.5.3 Studieresultaten

Van de 863.742 opgenomen studiepunten werden er 656.645 of 76,0 % verworven of gedelibereerd. In 2005-2006 en 2006-2007 was het percentage verworven of gedelibereerde studiepunten respectievelijk 78,8 % en 75,0 %. In de studiegebieden architectuur (- 1,2 %), audiovisuele en beeldende kunst (- 3,9 %) en gezondheidszorg (- 0,9 %) zijn de resultaten zwakker dan in 2006-2007; in de andere studiegebieden zijn ze beter.

De beste studieresultaten werden genoteerd in de opleidingen stedenbouw (alle opgenomen studiepunten verworven of gedelibereerd), voorbereidingsprogramma toegepaste taalkunde (97,0 %), office management Aalst (92,3 %), drama (91,4 %) en modetechnologie (90,2 %). De zwakste resultaten vinden we bij *schakelprogramma: industriële wetenschappen en technologie* (54,7 %) en *schakelprogramma: biotechniek* (46,0 %). De grootste verschillen vergeleken met vorig jaar, stellen we vast bij de opleidingen *industriële wetenschappen: textieltechnologie* (+ 19,4 %), *schakelprogramma toegepaste taalkunde* (+ 19,1 %), *drama* (+ 17,5 %), *textieltechnologie* (+ 12,1 %) en *schakelprogramma biotechniek* (- 15,6 %).

Bijlagen:

- 2.20 Studieresultaten 2006-2007 en 2008-2009 van totale studentenpopulatie (diplomacontracten) per studiegebied en per opleiding.
- 2.21 Aantal gediplomeerden per studiegebied en per opleiding.
- 2.22 Toelatingsproeven departementen *Conservatorium* en *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten*: aantal kandidaten en aantal geslaagden.

2.6 INTERNATIONALISERING

2.6.1 Recente ontwikkelingen

2.6.1.1 *Introductie van de MoveOn-software*

Eind 2007 werd het softwarepakket MoveOn aangekocht. Dit programma is specifiek ontwikkeld voor de administratie van internationale mobiliteit en samenwerkingsverbanden. In 2008 werd de software geïnstalleerd en volgde een aantal coördinatoren internationalisering hiervoor een intensieve training.

De bestaande databases en de gegevens van het huidige studentenadministratiesysteem werden in de nieuwe software ingebracht. Momenteel functioneren beide systemen nog naast elkaar maar het is de bedoeling dat in de loop van 2009 het gebruik van MoveOn zal worden geoptimaliseerd. Op deze wijze zal de administratieve opvolging van internationale samenwerkingsverbanden op een efficiëntere manier verlopen.

2.6.1.2 *Versterking van de internationale werking en uitstraling*

Op 26 november 2007 vond een infosessie plaats voor de studenten van de Hogeschool Gent over studie- en stagemogelijkheden in het buitenland. Naast informatie over de klassieke uitwisselingsprogramma's werd ook aandacht geschonken aan het verder studeren in het buitenland en sprak Bettany Eisenberg over de prestigieuze beurzen van het Fullbright- en BAEF-programma. Met deze sessie werden 220 studenten bereikt.

Op de onderwijsdag van 27 november 2007 was Bengt Nilsson te gast. Bengt Nilsson (Malmö University) is een van de pioniers van het concept 'Internationalisation at Home' (I@H). I@H beoogt het inbouwen van de internationale dimensie in de curricula, ook voor studenten die niet naar het buitenland reizen.

In het kader van de samenwerking tussen de Chinese provincie Hebei en de provincie Oost-Vlaanderen, ontving de Hogeschool Gent een delegatie van het Tangshan Industrial Vocational College uit China. De interesse van de delegatie ging vooral uit naar onze individuele studentenbegeleiding en naar onze technologische en commerciële opleidingen. De Hogeschool Gent ondertekende in mei 2008 een raamakkoord met dit college en er werden bilaterale akkoorden afgesloten met de departementen *Technologie* en *Bedrijfsmanagement Mercator*. Deze departementen wensen in de toekomst met deze Chinese instelling samen te werken voor het organiseren van internationale stages.

Van 10 tot 13 september 2008 vond de jaarlijkse conferentie van de European Association for International Education (EAIE) plaats in Antwerpen. Bij die gelegenheid organiseerde de AUGent een site visit voor de geïnteresseerde congresdeelnemers. Tijdens de conferentie werd op initiatief van de Hogeschool Gent de workshop 'Successful implementation of ECTS aimed at EU label application' georganiseerd. Een stafmedewerker van de Hogeschool Gent werd verkozen tot voorzitter van de professional section MOPILE (Management of Programmes in Lifelong Education), een afdeling binnen de EAIE.

Met het oog op de aanvraag van het label European Credit Transfer System (ECTS) werd een Engelse termendatabank aangelegd. Deze termenbank werd op Dokeos beschikbaar gesteld en wil de personeelsleden van de Hogeschool Gent ondersteunen bij het opmaken van de Engelstalige studiefiches.

Bijlagen:

- 2.23 Overzicht internationale lidmaatschappen Hogeschool Gent.
- 2.24 Overzicht deelname aan conferenties, workshops en infosessies.
- 2.25 Overzicht ontvangst delegaties.
- 2.26 Overzicht vertegenwoordiging in internationale organisaties en comités.

2.6.2 Europese samenwerkingsprojecten

2.6.2.1 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Comenius*

Het departement *Toegepaste Ingenieurswetenschappen* was als partner actief in het project 'SEE-EU-TOOL: Sustainable Energy for High School Education. A European Training Tool' (2005-2008).

2.6.2.2 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: mobiliteit*

In 2007-2008 sloot de Hogeschool Gent 29 nieuwe bilaterale samenwerkingsakkoorden af met partnerinstellingen uit 13 Europese landen in het kader van het Europese programma Erasmus, een van de vier subprogramma's van het Lifelong Learning Programme.

In 2007-2008 trokken 156 studenten in het kader van Erasmus naar het buitenland (tegenover 155 in 2006-2007). De meeste studenten werden uitgestuurd door de departementen *Vertaalkunde* (56 studenten), *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* (19) en *Bedrijfsinformatie* (16). Gewoontegetrouw blijven Spanje (39 % van de uitgaande studenten) en Frankrijk (20,8 %) de grootste trekpleisters.

Het aantal inkomende buitenlandse Erasmusstudenten daalt van 206 in 2006-2007 naar 172 in 2007-2008. De departementen *Bedrijfsmanagement Mercator* (58), *Vertaalkunde* (34) en *Koninklijke Academie voor Schone Kunsten* (17) ontvangen de meeste inkomende studenten. De meeste studenten komen uit Spanje (30,8 %), Frankrijk (18 %) en Nederland (11,6 %).

Vooral meisjes nemen deel aan het Erasmusprogramma: 59 % van de uitgaande studenten en 66,9 % van de inkomende studenten zijn meisjes.

Voor de inkomende Erasmusstudenten werden twee welkomsessies georganiseerd: op 1 oktober 2007 voor de studenten van het eerste semester, op 25 februari 2008 voor de studenten van het tweede semester. Tijdens deze sessies krijgen de inkomende Erasmusstudenten informatie over de registratieprocedure aan de Hogeschool Gent, over SOVOREG vzw en over de Hogeschool Gent Studentenraad.

Het overleg met de dienst Vreemdelingenzaken en de studentenambtenaar van de Stad Gent werd in 2007-2008 verder gezet. Dit overleg wil onthaal en verblijf van de inkomende buitenlandse studenten optimaliseren.

De uitgaande docentenmobiliteit in het kader van Erasmus steeg van zeven docenten in 2006-2007 naar dertien docenten in 2007-2008. Het aantal inkomende docenten bleef quasi status-quo (een vijftigtal docenten).

2.6.2.3 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus / Thematische Netwerken*

De Hogeschool Gent streeft naar een stevige netwerking van haar opleidingen met Europese en internationale hogeronderwijsinstellingen. Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* blijft een van de kernpartners in het Thematisch Netwerk DIETS (Dietitians improving training standards in higher education), gecoördineerd door de University of Plymouth (UK). Ook in het netwerk ENOTHE (European Network for Occupational Therapy in Higher Education) neemt het departement *Gezondheidszorg Vesalius* met de opleiding ergotherapie een actief partnerschap op.

2.6.2.4 *Lifelong Learning Programme (LLP) / Erasmus: Multilaterale Projecten*

Het departement *Handelswetenschappen en Bestuurskunde* diende in februari 2008 een projectaanvraag in. In het project wil het consortium – bestaande uit onder andere instellingen uit Hongarije, Duitsland en Bulgarije – komen tot de ontwikkeling van een nieuw curriculum met betrekking tot publiek management. Het is de bedoeling te komen tot een joint curriculum en een joint-masterdiploma of eventueel een opleiding Erasmus Mundus.

2.6.2.5 *Jean Monnet Actie (LLP)*

Meerdere departementen zijn actief in het kader van de Jean Monnet Actie, het Europese paradepaardje Jean Monnet. Dit programma, dat sinds 2007 deel uitmaakt van het Lifelong Learning Programma (LLP), financiert activiteiten die de Europese integratie bevorderen op het vlak van onderwijs en onderzoek.

Het departement *Vertaalkunde* diende succesvol een aanvraag in voor een Europese module 'EU-law, institutions and languages'. Deze module van dertig contacturen moet gedurende vijf jaar worden aangeboden. Daarnaast moet het departement ook nevenactiviteiten ontwikkelen, zoals het bezoeken van Europese instellingen en het uitnodigen van gastsprekers. Met deze module komt het departement tegemoet aan de interesse voor Europa en de Europese instellingen van de studenten van de post-graduaten *Conferentietolken* en *Dutch & Translation* en van de uitwisselingsstudenten.

De Jean Monnet-module, gecoördineerd door het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* en met medewerking van de departementen *Bedrijfskunde Aalst* en *Technologie*, werd verder aangeboden. Centraal stonden de Europese milieuwetgeving, de Kyoto-doelstellingen en het thema 'duurzaamheid'. Het thema van de internationale week van het departement *Bedrijfsmanagement Mercator* was gelinkt aan het thema duurzaamheid en was een extra onderdeel van de Jean Monnet-module.

Bijlagen:

- 2.27 Nieuwe bilaterale samenwerkingsakkoorden.
- 2.28 Aantal uitgaande Erasmusstudenten per departement (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.29 Procentuele verdeling uitgaande Erasmusstudenten volgens land van bestemming (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.30 Aantal uitgaande Erasmusstudenten per geslacht (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.31 Aantal inkomende Erasmusstudenten per departement (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.32 Procentuele verdeling inkomende Erasmusstudenten volgens land van herkomst (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.33 Aantal inkomende Erasmusstudenten per geslacht (2004-2005 t/m 2007-2008).
- 2.34 Uitgaande docenten Hogeschool Gent in het kader van Erasmusdocentenmobiliteit: namenlijst met opgave van partnerinstelling en vakgebied.

2.6.3 Europees hulpprogramma: Tempusprogramma voor de RF en de Mediterrane wereld (TACIS en MEDA)

Het departement *Bedrijfsinformatie* is penhouder en contractant van het Tempusproject 'Sextant'. De partners in het project zijn de Moskou State Pedagogical University en de Dagistan State Pedagogical University, beide uit de Russische Federatie. De West-Europese partners zijn Newman College (Birmingham, Verenigd Koninkrijk), Krakow State Pedagogical University (Polen) en Eurashe (European Association of Institutions in Higher Education, Brussel). Onze hogeschool wil met dit project haar expertise en knowhow op het vlak van de implementatie van ECTS, de organisatie van studentenmobiliteit en de ontwikkeling van elektronische databanken, delen met partnerlanden in de Europese Unie. Het project wil ook nieuwe IT tools introduceren in de partneruniversiteiten van de Russische Federatie.

2.6.4 Andere programma's

2.6.4.1 *VLIR-UOS-reisbeurzen in het kader van ontwikkelingssamenwerking*

In totaal ontvingen 31 studenten van de Hogeschool Gent een VLIR-UOS-reisbeurs van € 1.000. Studenten uit de departementen *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur*, *Bedrijfsmanagement Mercator*, *Gezondheidszorg Vesalius*, *Lerarenopleiding Ledeganck*, *Technologie* en *Vertaalkunde* vertrokken in het kader van hun stage of eindwerk naar volgende bestemmingen: Bolivia, Burkina Faso, Cambodja, Democratische Republiek Congo, Ecuador, Gambia, Jamaica, Kenia, Nicaragua, Malawi, Mali, Senegal, Suriname, Thailand, Togo, Tunesië en Zuid-Afrika.

2.6.4.2 *Buitenlandse stages van studenten*

Er werden 67 studenten geregistreerd voor hun reisbijstandsverzekering naar aanleiding van hun stage in het buitenland. Koplopers bij de uitsturende departementen zijn *Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur* (30 studenten) en *Be-*

drijfsmanagement Mercator (15). De studenten, overwegend meisjes, kiezen meestal een Europees land als bestemming.

In 2007-2008 liepen voor het eerst twee studenten stage in Mexico via het raamakkoord dat afgesloten werd met de Universidad del Golfo de México. Deze universiteit nam contact op met bedrijven met stageplaatsen op maat van de studenten.

2.6.4.3 Preparatory Visit (PV)-toelage

De Vlaamse Gemeenschap stelt toelagen ter beschikking voor universiteiten of hogescholen die een (potentiële) partner willen bezoeken om samen te werken in het kader van een EU-project met landen buiten Europa.

Een stafmedewerker van de hogeschool genoot in oktober 2007 van een PV-toelage om deel te nemen aan het symposium AsiaLink en de European Higher Education Fair in Peking. Tegelijkertijd werd de procedure met betrekking tot de APS-screening van Chinese studenten in kaart gebracht.

Het departement *Technologie* stuurde in november 2007 een docent naar de Anton De Kom Universiteit in Suriname. Doel van dit bezoek was het verfijnen van de bestaande studentenprojecten in het kader van ontwikkelingssamenwerking en het onderzoeken van de samenwerkingsmogelijkheden onder het Edulink-programma van de Europese Commissie.

Het departement *Sociaal-Agogisch Werk* onderzocht in december 2007 de samenwerkingsmogelijkheden met de Hanoi University of Education en de Quy Nhon University in Vietnam.

Het departement *Vertaalkunde* bracht begin 2008 een bezoek aan de Faculté des Lettres et Sciences Humaines van de universiteit Hassan II Aïn Chock te Casablanca en aan de École Supérieure Roi Fahd de Traduction van de Abdelmalek Essaadi University in Tanger om de mogelijkheden te onderzoeken voor samenwerking in het kader van het programma Erasmus Mundus External Cooperation Window.

2.6.4.4 Prins Filipfonds

‘Om elkaar te begrijpen, moet je elkaar kennen’. Vanuit die gedachte organiseert het Prins Filipfonds projecten waarbij het de uitwisseling en samenwerking tussen studenten en lesgevers uit de drie gemeenschappen van ons land wil aanmoedigen.

In het kader van het Erasmus Belgica-programma gingen zes studenten studeren bij onze Franstalige zuiderburen. De interesse bij de Franstalige collega’s was groter: de Hogeschool Gent ontving 22 Franstalige studenten.

Het departement *Gezondheidszorg Vesalius* heeft een uitwisselingsproject met de Haute Ecole de la Province de Liège André Vésale kunnen laten goedkeuren in verband met biomedische laboratoriumtechnologie. Studenten en docenten van de opleiding ontmoetten elkaar van 3 tot 7 maart 2008 in Gent.

HOOFDSTUK 3: ONDERZOEK

<u>3.1</u>	<u>HET BELEID BETREFFENDE HET ONDERZOEK: RESULTATEN EN VOORUITZICHTEN</u>	<u>43</u>
3.1.1	HET STRATEGISCH BELEID, BEOOGDE DOELEN EN RESULTATEN	43
3.1.2	BELEIDSDOELSTELLINGEN OP KORTE TERMIJN (1 À 2 JAAR) EN OP MIDELLANGE TERMIJN (4 À 5 JAAR)	51
<u>3.2</u>	<u>KWALITEITZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR</u>	<u>52</u>
<u>3.3</u>	<u>FINANCIERINGSBRONNEN</u>	<u>53</u>
3.3.1	INTERNE FINANCIERINGSBRONNEN	54
3.3.2	PROJECTEN OP VLAAMS NIVEAU	55
3.3.3	PROJECTEN OP FEDERAAL NIVEAU	56
3.3.4	PROJECTEN OP EU-NIVEAU	56
3.3.5	OVERZICHT INKOMSTEN ONDERZOEKSPROJECTEN	56
3.3.6	INKOMSTEN DOOR DE VERMINDERING VAN BEDRIJFSVOORHEFFING VOOR ONDERZOEKERS	57
3.3.7	TOTALE ONDERZOEKSBUDGET VOOR 2008	57
<u>3.4</u>	<u>PERSONEELSBESTAND</u>	<u>58</u>
<u>3.5</u>	<u>WETENSCHAPPELIJKE CLASSIFICATIE VAN DE ONDERZOEKSPROJECTEN</u>	<u>62</u>
<u>3.6</u>	<u>WETENSCHAPPELIJKE OUTPUT PER STUDIEGEBIED</u>	<u>63</u>
<u>3.7</u>	<u>FEDERALE WETENSCHAPPELIJKE SAMENWERKING</u>	<u>64</u>
<u>3.8</u>	<u>INTERNATIONALISERING</u>	<u>65</u>
<u>3.9</u>	<u>WETENSCHAPSCOMMUNICATIE</u>	<u>65</u>

3.1 HET BELEID BETREFFENDE HET ONDERZOEK: RESULTATEN EN VOORUITZICHTEN

3.1.1 Het strategisch beleid, beoogde doelen en resultaten

In 2008 profileerde de Hogeschool Gent zich opnieuw als een kennisinstelling waarbinnen het onderzoeksgebeuren steeds belangrijker wordt. Het verhogen van zowel de kwantiteit als de kwaliteit van haar onderzoekspotentieel is voor de Hogeschool Gent prioritair. Enerzijds werkt zij intensief aan het academiseringsproces van haar academisch gerichte opleidingen, anderzijds erkent ze ook in de professioneel gerichte bacheloropleidingen de meerwaarde van toegepast onderzoek.

Het academiseringsproces van de academisch gerichte opleidingen en het Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) in de professionele gerichte opleidingen hebben duidelijk niet alleen een onmiddellijke impact, maar werken ook als hefboom om het totale onderzoeksgebeuren aan de hogeschool te versterken. Dit wordt gereflecteerd in de financiële en personele middelen betrokken bij onderzoek, in het aantal doctorandi maar ook in de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening (zie hoofdstuk 5). Zo is het aantal onderzoeksactieve personeelsleden in 2008 met 21 % gestegen ten opzichte van 2007. Ook het totaal beschikbare budget voor onderzoek is met 19 % gestegen tot bijna dertien miljoen euro (exclusief opbrengsten uit contractonderzoek die in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag worden gerapporteerd).

In 2008 werd volop gereflecteerd over de bereikte resultaten sinds 2004 met aandacht voor mogelijke verbeteringspunten. Hierdoor kwam de Hogeschool Gent tot een beleid waarbij een evenwicht werd gezocht tussen nieuwe onderzoekers aantrekken en meer ruimte vrijmaken voor onderzoek in de opdracht van de aanwezige personeelsleden. In de toekomst wenst het onderzoeksbeleid enerzijds excellente onderzoekers meer te ondersteunen en anderzijds specifiek starters de kans te geven zich toe te leggen op onderzoek en waar nodig zich hierin verder te professionaliseren.

De verdere uitbouw van expertise voor onderzoek en contractonderzoek (zie hiervoor ook hoofdstuk 5 van dit jaarverslag) vraagt om een versterking en verankering van de bestaande onderzoekslijnen en onderzoeksgroepen. Bovendien wenst de Hogeschool Gent de samenwerking tussen academisch en professioneel gerichte opleidingen en tussen verschillende disciplines verder te ondersteunen. Vanaf 2009 zal het opzetten van kenniscentra rond onderzoek alvast een antwoord omtrent een speerpuntbeleid moeten bieden.

Ook in 2008 werd verder gewerkt aan een structureel kader voor onderzoek en dienstverlening dat de absorptiecapaciteit voor onderzoek blijft garanderen. De aandacht gaat hierbij naar ondersteunende instrumenten, opleiding voor onderzoekers, valorisatie van de resultaten en zeker ook naar de uitbouw van structurele netwerken, zowel binnen de Associatie Universiteit Gent, met bijvoorbeeld de oprichting van associatieonderzoeksgroepen, als met het socio-economische weefsel van de regio en internationale partners.

In de nabije toekomst wil de Hogeschool Gent zich steeds expliciet profileren als een open kennisorganisatie, waarbij de traditionele pijler van kennisoverdracht via onderwijs en vorming in ruimere mate verankerd zal worden met een pijler van kenniscreatie en wetenschappelijk onderzoek.

3.1.1.1 Onderzoeksraad – Onderzoeksfonds Hogeschool Gent

In 2008 zette de Onderzoeksraad van de Hogeschool Gent zijn beleidsondersteunde taak en adviserende rol verder. Daarbij besteedde de Onderzoeksraad in 2008 ruim aandacht aan de evaluatie van het onderzoeksgebeuren van de laatste drie jaar aan de Hogeschool Gent. Via een SWOT-analyse van het onderzoeksbeleid aan de hogeschool werden de sterke punten, zwakke punten, opportuniteiten en bedreigingen in kaart gebracht. De Onderzoeksraad heeft, rekening houdend met deze analyse, aan het hogeschoolbestuur geadviseerd om meer initiatieven te nemen om de onderzoekstijd voor OP-leden te verhogen. Enerzijds door, naast de reeds bestaande formule 'doctoreren van OP', toe te laten dat aanwezige OP-leden maximaal 20 % ingeschakeld kunnen worden in twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten, anderzijds door een bijkomend onderzoeksinitiatief 'Tijdskrediet onderzoek' op te starten. Door dit tijdskrediet krijgen ervaren onderzoekers uit de academisch gerichte opleidingen aan de hogeschool gedurende een of twee semesters de mogelijkheid zich voltijds of deeltijds te focussen op onderzoeksactiviteiten en/of aan hun wetenschappelijk curriculum te werken. Bovendien werd een voorstel gelanceerd om het PWO-reglement aan te passen. Deze aanpassingen betroffen het verhogen van de inzet van de promotoren en copromotoren in de projecten en ook een wijziging aan de projectduur. Het aangepaste PWO-reglement zal in de loop van 2009 worden voorgelegd aan het hogeschoolbestuur.

De Onderzoeksraad adviseerde in 2008 ook over de verdeling en toekenning van het budget dat binnen de begroting van de Hogeschool Gent beschikbaar waren in het Onderzoeksfonds. In het Onderzoeksfonds zijn in 2008 de middelen uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers en alle academiseringsmiddelen (basismiddelen en bijkomende middelen departementen EWI en Onderwijs) ondergebracht.

Voor de evaluatie van alle ingediende dossiers doet de Onderzoeksraad een beroep op de kennis en expertise van vier werkgroepen. Deze werkgroepen (Kunsten, Sociale Wetenschappen, Taal & Bedrijf en Technologische Wetenschappen) werden opgericht door de Onderzoeksraad. In de werkgroepen zitten zowel leden van de Onderzoeksraad als externe leden uit relevante vak- en onderzoeksgebieden. De samenstelling van de Onderzoeksraad is terug te vinden in bijlage 3.1.

Bij de beoordeling van dossiers zijn de voornaamste criteria de wetenschappelijke competentie van de aanvragers, de wetenschappelijke of artistieke waarde van het voorgestelde onderzoek en de plaatsing van het onderzoek binnen het onderzoeksbeleid van het departement en de vakgroep en het profiel van de opleidingen. Bij het bepalen van de onderzoeksinitiatieven houdt de Onderzoeksraad steeds rekening met het inbouwen van de verankering tussen onderwijs en onderzoek en het verder uitbouwen van de aanwezige onderzoekslijnen.

In 2008 werden via het Onderzoeksfonds volgende initiatieven gefinancierd:

Onderzoeksassistenten in departementen met te academiseren opleidingen

In de oproep met einddatum 15 februari 2008 werden elf assistenten ten laste van het Onderzoeksfonds aangesteld. Deze assistenten werden geselecteerd uit 42 kandidaten. Daarnaast werden uit 26 kandidaatstellingen zes doctor-assistenten geselecteerd en aangesteld ten laste van het Onderzoeksfonds.

Deze onderzoeksassistenten besteden minimaal 70 % van hun opdracht aan onderzoek en maximaal 30 % aan onderwijsondersteunende taken. De totale omvang van de financiering voor onderzoeksassistenten bedraagt de loonkost voor de aanstelling van de onderzoeksassistent jaarlijks aangevuld met een vast bedrag van 4.000 euro voor werkingskosten en/of uitrusting.

Naast de aanstelling van nieuwe assistenten werd ook de heraanstelling van 36 assistenten goedgekeurd. Een deel van deze assistenten waren voorheen aangesteld op de departementale academiseringsmiddelen, een aantal onder hen werd in 2006 aangesteld ten laste van het Onderzoeksfonds op advies van de Onderzoeksraad. De heraanstelling van alle assistenten gebeurde na de evaluatie van de onderzoekswerkzaamheden door de Onderzoeksraad.

Doctoreren van OP van de Hogeschool Gent

Aan zes OP-leden werd vanaf september/oktober 2008 voor een periode van maximaal zes jaar de mogelijkheid gegeven om 50 % van een voltijdse opdracht gefinancierd te worden voor het uitvoeren van doctoraatsonderzoek. Voor dit onderzoeksinitiatief dienden veertien OP-leden van de hogeschool op 15 februari 2008 een projectaanvraag in.

In 2008 werd ook de financiële steun van drie doctorerende OP-leden verlengd. Van deze OP-leden werd vanaf 2006 een deel van hun opdracht gefinancierd door het Onderzoeksfonds. De Onderzoeksraad evalueerde hun vorderingen van het onderzoek en de voorbereiding van het doctoraat.

Twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten

Eind 2007 werd een eerste oproep gelanceerd tot het indienen van twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten. Er werden 29 projectvoorstellen ingediend op de einddatum 15 februari 2008. Op advies van de Onderzoeksraad, die de projecten beoordeelde, werd aan 15 projecten, voor een totale som van 4.485.934 euro, financiële steun toegekend. Het grootste deel van de projecten startte bij het begin van academiejaar 2008-2009.

Departementale onderzoeksfondsen

Om gunstige randvoorwaarden te scheppen voor het onderzoeksproces werd, naast de werkingsmiddelen voor alle onderzoekers gefinancierd door het Onderzoeksfonds, voor elk departement sinds 2007 een departementaal onderzoeksfonds gecreëerd. Deze middelen kunnen besteed worden in het kader van onderzoek en dienstverlening en passen in de ondersteuning van de lopende onderzoeksactiviteiten of in het ondersteunen van de uitbouw van het onderzoeksgebeuren.

In totaal werd in 2008 voor de zes departementen met academisch gerichte opleidingen 200.000 euro ten laste van het Onderzoeksfonds vrijgemaakt voor de departementale onderzoeksfondsen. Voor de negen departementen met professioneel gerichte opleidingen werd in 2008 eveneens in totaal 200.000 euro vrijgemaakt ten laste van de structurele PWO-middelen (zie ook punt 3.3.1.2). De verdeling van deze middelen over de verschillende departementen was voor 2008 gebaseerd op de algemene verdeelsleutel van werkingsmiddelen. Het hogeschoolbestuur besliste in 2008 om deze departementale onderzoeksfondsen ook in 2009 voort te zetten. De verdeling werd deels gebaseerd op de verdeelsleutel van de algemene werkingsmiddelen en voor het eerst ook deels op een aantal onderzoeksparameters.

Co-financiering Hercules initiatieven

Op advies van de Onderzoeksraad besliste de Hogeschool Gent om bij de financiering in het kader van het Herculesprogramma van de Vlaamse overheid (zie ook verder punt 3.1.1.5) haar deel van de cofinanciering (voor Hercules- 2 en 3-dossiers) ten laste te nemen van het Onderzoeksfonds (voor maximaal 7,5 % van het totale bedrag). In drie van de goedgekeurde investeringsinitiatieven diende door de Hogeschool Gent in 2008 voor een totaal van 72.052 euro bijgedragen te worden.

Gelanceerde oproepen

Eind 2008 werden op advies van de Onderzoeksraad nieuwe oproepen gelanceerd met verschillende indiendata in het voorjaar van 2009:

- ▶ onderzoeksuitrusting voor een totaalbedrag van 1.500.000 euro met een limiet van 150.000 euro per dossier;
- ▶ zes doctor-assistenten voor de departementen Handelswetenschappen en Bestuurskunde, Vertaalkunde, Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur en Toegepaste Ingenieurswetenschappen;
- ▶ twaalf assistenten voor de departementen met academisch gerichte opleidingen;
- ▶ de mogelijkheid voor vier OP-leden om voor 50 % van een voltijdse opdracht te werken aan een doctoraat;
- ▶ de mogelijkheid voor een aantal OP-leden uit de academisch gerichte opleidingen (vastbenoemde docenten, hoofddocenten en hoogleraren) om via het onderzoeksinitiatief 'Tijdskrediet onderzoek' gedurende één of twee semesters voltijds of deeltijds onderzoek te doen en/of aan het wetenschappelijk curriculum te werken en dit voor een totaalbedrag van 350.000 euro;
- ▶ een oproep voor twee- tot vierjarige onderzoeksprojecten voor een totaalbudget van drie miljoen euro waarbij een deel van het bedrag zal worden gereserveerd voor 'startprojecten' van beginnende nog niet vastbenoemde docenten, hoofddocenten en doctor-assistenten.

3.1.1.2 Technologietransfer

Technologietransfer, dit wil zeggen de overdracht van de competenties en kennis van een kennisinstelling als de Hogeschool Gent naar de maatschappij, is van cruciaal belang voor de innovatie en de economische groei in de Vlaamse regio en daarbuiten. Technologietransfer steunt op drie pijlers: (1) contractonderzoek en dienstverlening, (2) creatie en commercialisering van intellectuele eigendom via onder andere octrooien en licentiegeving en (3) commercialisering via de oprichting van spin-offs. Kennisdifфуsie via publicaties en vorming op maat worden, hoewel zij ook een vorm van technologietransfer zijn, traditioneel niet onder technologietransfer begrepen en worden dan ook niet behandeld in deze paragraaf.

De Hogeschool Gent opereert inzake technologietransfer binnen het algemeen reglementair kader dat door de Associatie Universiteit Gent (AUGent) is vastgelegd in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement. De afdeling Technologietransfer van de Universiteit Gent werd door de AUGent aangeduid als valorisatiecel en stimuleert en begeleidt de technologietransfer bij de vier leden van de associatie. De dienst Onderzoek en Dienstverlening fungeert binnen de hogeschool als antenne van de afdeling Technologietransfer.

In 2008 werd op het vlak van technologietransfer binnen de hogeschool het volgende gerealiseerd:

- ▶ verdere uitbouw van de expertise binnen de dienst Onderzoek en Dienstverlening inzake valorisatie en technologietransfer;
- ▶ verhoging van het bewustzijn bij de onderzoekers van de belangrijkheid van intellectuele eigendomsrechten en valorisatie;

- ▶ ondersteuning bij het opstellen en afsluiten van een zeventigtal contracten in het kader van onderzoek en dienstverlening; bij ongeveer de helft van deze dossiers werd ook een advies gevraagd aan de afdeling Technologietransfer;
- ▶ ondersteuning bij de bescherming en valorisatie van intellectuele eigendom:
 - De Spin-off GeolInvent nv, ten dele gebaseerd op onderzoek van de vakgroep elektronica, departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, werd opgericht en er werd een aandeelhoudersovereenkomst afgesloten. De Hogeschool Gent was bij de oprichting nog geen aandeelhouder van de spin-off. Bij de inbreng van activa, gepland voor januari 2009, zal dit wel het geval zijn. Naast de Hogeschool Gent zijn de onderzoeksgroep IPI (Image Processing and Interpretation) van de Universiteit Gent en het bedrijf Sodiplan SA betrokken bij de oprichting van de spin-off. Het maatschappelijke doel van GeolInvent is het ontwikkelen en commercialiseren van producten en diensten met betrekking tot de mobile-mappingmarkt. De ontwikkelde technologie door de Hogeschool Gent bestaat uit het automatisch detecteren van verkeerssignalisatie in mobile-mappinggegevens.
 - Twee spin-off dossiers werden opgestart, namelijk een in het departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen, vakgroep textieltechnologie (Reskin) en een in het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur, vakgroep plantaardige productie (kiwibes). Diverse onderhandelingen werden hiertoe gevoerd. Er wordt verwacht dat deze spin-offbedrijven in 2009 opgericht worden.
- ▶ de Hogeschool Gent werd partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren.

3.1.1.3 Competentiebeheer binnen het onderzoek en de dienstverlening

Het competentiebeheerplatform van Hogeschool Gent (CB-Platform) heeft als doel de expertise van de hogeschool op een gestructureerde wijze te ontsluiten en bevragebaar te maken. Vanuit het CB-platform worden het overzicht van de afgewerkte en de lopende onderzoeksprojecten dagelijks geëxporteerd naar de publieke website van de Hogeschool Gent.

De werkgroep geïntegreerd databeheer heeft in 2008 de implicaties van het concept data-integratie verder uitgewerkt. Bedoeling is onder meer om de inhoud van het CB-Platform in 2009 te converteren naar een nieuw geïntegreerd en gebruiksvriendelijk onderzoeksinformatiesysteem dat beleidsmatige ondersteuning moet bieden. Daarnaast werden informatiebehoeften inzake het onderzoeksgebeuren van de Hogeschool Gent ook afgestemd met de behoeften van het personeelsinformatiesysteem, de sector Financiën, de bibliotheekontsluiting en curriculumaanbod dat via de ECTS-fiches wordt ontsloten (studentenadministratie).

Inzake de ontsluiting van de onderzoeksresultaten van alle departementen zijn in 2008 de nodige afspraken gemaakt met de betrokken departementen. Daarbij werden de departementale behoeften voor evaluatierapporten en het websiteonderhoud in rekening gebracht. Voor de ontsluiting van de onderzoeksresultaten van de kunstendeptementen werd in 2008 een ontwerp van classificatie aangemaakt dat in 2009 verder zal worden afgestemd en verfijnd. Ook inzake onderzoeksinformatiebehoeften van de Universiteit Gent werden, in het kader van de associatiewerking, de nodige afspraken gemaakt. Voorbeelden zijn de afstemming van de jaarlijkse voortgangsverslagen van doctorandi met promotor aan de Universiteit Gent, de opvolging van de affiliaties

van onderzoekers die verbonden zijn met een associatieonderzoeksgroep en de opname van hun publicaties in het bibliografisch systeem van de Universiteit Gent.

3.1.1.4 *Subsidiewijzer voor onderzoeksfinanciering*

De subsidiewijzer die in 2006 werd aangemaakt, werd in 2008 verder onderhouden en uitgebreid waar nodig. Deze wijzer brengt voor de onderzoekers van de Hogeschool Gent een overzicht van mogelijke interne en externe financieringskanalen voor hun onderzoek en onderzoeksgerelateerde activiteiten. Via een doorklikbare matrix op een website van het intranet is voor elk subsidiekanaal een gestructureerd webformulier beschikbaar. Op compacte wijze wordt daarmee elk kanaal toegelicht en zijn er links met onder andere interne en externe aanspreekpersonen, contactcoördinatoren en aanvraagsjablonen.

3.1.1.5 *Onderzoek en dienstverlening in de context van de Associatie Universiteit Gent*

De belangrijkste elementen in de werking van de AUGent met betrekking tot onderzoek in 2008 zijn:

Oprichting van Associatieonderzoeksgroepen

Onderzoekers binnen de AUGent hebben de mogelijkheid zich te clusteren in een Associatieonderzoeksgroep, dit is een netwerk van onderzoekers met gemeenschappelijke onderzoekslijnen en complementaire expertise. De onderzoekers komen uit minstens twee partners van de associatie, waarbij één partner steeds de Universiteit Gent is. De onderzoekers uit de hogescholen die lid zijn van een Associatieonderzoeksgroep kunnen zich affiliëren aan de Universiteit Gent met de daarbij horende faciliteiten (onder andere toegang tot elektronische databanken), waarvan de onderzoekers van de Universiteit Gent kunnen genieten.

Eind 2008 waren er 44 erkende Associatieonderzoeksgroepen met in totaal 1.223 onderzoekers. Deze onderzoeksgroepen zijn verdeeld over de verschillende onderzoeksdisciplines: van de Hogeschool Gent is er in 2008 in 37 onderzoeksgroepen een participatie van in totaal 248 onderzoekers.

Associatieonderzoeksprojecten

Ook in 2008 maakte de Universiteit Gent budget van haar Bijzonder Onderzoeksfonds vrij voor de specifieke financiering van associatieonderzoeksprojecten. De Universiteit Gent wil hiermee jaarlijks een aantal onderzoeksprojecten van consortia van onderzoekers die behoren tot erkende Associatieonderzoeksgroepen financieel steunen. De projectactiviteiten binnen zo een associatieonderzoeksproject hebben als doel de onderzoekssamenwerking binnen Associatieonderzoeksgroepen te versterken en dienen te kaderen in de onderzoekslijnen van de Associatieonderzoeksgroep. Ze hebben een doorlooptijd van vier jaar en hebben een finaliteit gericht op het behalen van een doctoraat. Verder dienen ze expliciet voor de bijkomende ondersteuning van het academiseringsproces in de academische gerichte opleidingen.

In het najaar van 2008 werden naar aanleiding van een specifieke oproep door de Universiteit Gent 32 projectdossiers ingediend. Veertien van deze dossiers werden opgesteld in samenwerking met onderzoekers uit de Hogeschool Gent. De Universiteit Gent besliste in totaal drie dossiers te financieren; de Hogeschool Gent participeert in alle drie de onderzoeksprojecten als copromotor.

Kwaliteitszorg inzake onderzoek

Inzake Integrale Kwaliteitszorg (IKZ) en onderzoek is er in de schoot van de AUGent een zelfevaluatie-instrument aangemaakt. Het is gebaseerd op een 'quick scan'-concept, een instrument dat de kwaliteitszorg aftoetst met betrekking tot het beleids-

matige aspect van samenwerking in onderzoek. Dit instrument wordt beschikbaar gesteld aan de 44 erkende Associatieonderzoeksgroepen en aan de verschillende partners van de associatie ter ondersteuning van hun onderzoekers.

Algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement AUGent

Het Algemeen Onderzoeks- en Samenwerkingsreglement van de Associatie Universiteit Gent werd in 2008 aangevuld met nieuwe bepalingen omtrent het Hercules-fonds, het IOF-fonds en de nieuw opgerichte Academiseringsraad. Ook de overheadbepalingen werden aangepast. Er wordt geen overhead aangerekend tussen partnerinstellingen als extern verworven bedragen onderling moeten worden doorgestort. Evenmin wordt overhead aangerekend op het doorrekenen van kosten in het kader van gezamenlijke activiteiten. In geval van onderaanneming met een partnerinstelling wordt er wel overhead aangerekend.

Deze bepalingen creëren een reglementair kader voor onderzoekssamenwerking tussen de partnerinstellingen, zodat hierover niet telkens ad-hocafspraken moeten worden gemaakt. Deze wijzigingen zullen opgenomen worden in het Onderzoeksreglement van de Hogeschool Gent in 2009.

Professionalisering van de onderzoekers

Met het oog op de professionalisering van onderzoekers werden het voorbije jaar gezamenlijke opleidingssessies voor onderzoekers ingericht. In de loop van 2008 werd een tiental sessies georganiseerd uit de navormingscyclus voor onderzoekers van het academiejaar 2007-2008 en 2008-2009 (zie ook punt 3.2).

Colloquium Zeker weten? Wetenschap, pseudowetenschap en kritisch denken

De associatiepartners organiseren tweejaarlijks een colloquium voor hun onderzoekers. In 2008 werd het thema van de pseudowetenschappen naar voren geschoven met als onderliggende vragen: Waarom is pseudowetenschap populair? Wat zijn de obstakels voor wetenschappelijk denken? Wat is de positie van de onderzoeker? Op 13 november 2008 hebben meer dan honderd onderzoekers van de vier associatiepartners deelgenomen aan dit colloquium.

Associatieonderzoeksraad

In november 2007 werd de Associatieonderzoeksraad opgericht om het onderzoeksbeleid van de AUGent vorm te geven. Dit orgaan zet de beleidslijnen uit, bepaalt de doelstellingen en legt vast hoe de verschillende onderzoekskanalen in het beleidskader dienen te worden ingepast. Onder de Associatieonderzoeksraad opereren 'expertkamers' zoals de Hercules-expertenkamer, de IOF-raad en de Academiseringsraad.

Academiseringsraad AUGent

De in 2008 opgerichte Academiseringsraad heeft vanaf 2009 de beleidsmatige bevoegdheid inzake de besteding van de academiseringsmiddelen en bijkomende academiseringsmiddelen. Deze raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Universiteit Gent en de hogescholen binnen de associatie. Hoewel de beleidsmatige bevoegdheid bij deze Academiseringsraad berust, werd tussen de associatiepartners wel beslist dat de operationele bevoegdheid bij de individuele instellingen berust en dat een trekkingsrecht wordt gehanteerd. Daarnaast bewaakt de Academiseringsraad de vorderingen van het academiseringsproces in de academiserende opleidingen aan de AUGent in al haar aspecten.

Herculesfonds

De Herculesstichting heeft in 2008 een oproep gelanceerd voor middelzware onderzoeksapparatuur. De oproep werd afgesloten op 2 juni 2008. Er werden 43 dossiers goedgekeurd op de raad van bestuur van de Herculesstichting op 15 oktober 2008

voor een totaal financiering van 18.000.000 euro. Voor de AUGent werden 41 dossiers ingediend waarvan er twaalf werden goedgekeurd: bij 7 van deze goedgekeurde dossiers is er een participatie van de Hogeschool Gent. Bij één dossier ligt het hoofdpromotorschap bij de Hogeschool Gent.

3.1.1.6 *Competentiepolen en strategische onderzoekscentra*

Competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn strategische kennisokkels ten behoeve van innovatie in ruime Vlaamse bedrijfssegmenten. De activiteiten van competentiepolen en strategische onderzoekscentra zijn in de eerste plaats gericht op collectief onderzoek en/of de verspreiding van kennis. Ze passen in het algemene concept van 'open innovatie', dat afstapt van de idee dat alle kennis of onderzoeksactiviteiten in het kader van innovatie in een bedrijf in eigen 'bezit' moeten zijn.

Als kennisinstelling is de Hogeschool Gent sinds 2006 lid van een aantal competentiepolen (Flanders' DRIVE, Flanders' FOOD en Food2Know) en werkt ze samen met het Strategisch Onderzoekscentrum IBBT (Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie). In 2008 is de Hogeschool Gent lid geworden van de competentiepool Flanders InShape.

Flanders' DRIVE

Flanders' DRIVE is het innovatieplatform voor de product- en procesontwikkeling in de Vlaamse voertuigindustrie en is ontstaan uit de behoefte aan versterking van de concurrentiële positie op Europees vlak en op wereldvlak. De belangrijkste troef van het netwerk is de samenwerking tussen de vennoten, waarbij het uitwisselen, overdragen en uitbouwen van technologische kennis centraal staat. Dit kennisnetwerk telt momenteel 166 vennoten.

Flanders' FOOD

Flanders' FOOD is een kennis- en innovatiecentrum voor de voedingsindustrie met momenteel 193 leden. De voornaamste doelstelling van het netwerk is om het innovatieproces in de voedingssector te versterken, te verbreden en te verdiepen via kennisontwikkeling, kennisverspreiding en valorisatie van kennis en expertise. Het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur van de Hogeschool Gent is partner in vier Flanders' FOOD-projecten.

Food2Know

Om een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak van innovatiegedreven onderzoeksvragen in de voedingsindustrie mogelijk te maken, heeft de Universiteit Gent het excellentiecentrum Food2Know opgericht. Dit Interfacultair centrum levensmiddelenwetenschappen, voeding en gezondheid groepeert 35 onderzoeksgroepen, verspreid over vijf faculteiten van de Universiteit Gent, het ILVO en de Hogeschool Gent. De doelstelling van Food2Know is drievoudig:

- ▶ fundamenteel en toegepast onderzoek met een internationale excellentie op het gebied van levensmiddelenwetenschappen, voeding en gezondheid stimuleren en promoten;
- ▶ door een doorgedreven samenwerking tussen laboratoria een multidisciplinaire benadering van het onderzoek aanbieden aan de industrie en de overheid;
- ▶ de uitwisseling van kennis en technologie tussen de universiteit en de industrie op het gebied van levensmiddelenwetenschappen, voeding en gezondheid bevorderen.

Flanders InShape

Flanders InShape stimuleert en adviseert bedrijven rond productontwikkeling en industrieel design. De werking van Flanders InShape omvat zowel collectieve en individuele dienstverlening alsook onderzoeksprojecten.

Hun activiteiten weerspiegelen volgende doelstellingen:

- ▶ Kennis- en Competentiemanagement: cross-sectoraal en internationaal bundelen, versterken en ontsluiten van bestaande kennis, vaardigheden en attitude binnen het domein van productontwikkeling en design.
- ▶ Kennis- en Competentieontwikkeling: opstarten, coördineren, financieren en opvolgen van vraaggedreven onderzoeksprojecten voor de ontwikkeling van relevante kennis inzake productontwikkeling en design.
- ▶ Kennisverspreiding: overdracht van de bestaande en nieuw ontwikkelde kennis, vaardigheden en attitude aan de Vlaamse Industrie middels collectieve acties, adviezen en diverse communicatiemiddelen.

Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie (IBBT)

Het IBBT (Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie) is een onafhankelijke onderzoeksinstituting die in opdracht van de Vlaamse overheid innovatie binnen ICT stimuleert. Het is een virtuele onderzoeksinstituting die een aantal universitaire consortia omvat. Onderzoekers van het departement Gezondheidszorg Vesalius participeren aan de 'proof of concept' binnen het in 2006 goedgekeurde IBBT-project ACKNOWLEDGE.

3.1.2 Beleidsdoelstellingen op korte termijn (1 à 2 jaar) en op midellange termijn (4 à 5 jaar)

In 2008 werd binnen de Hogeschool Gent een strategisch plan goedgekeurd voor de periode van 2008-2013. Ook wat betreft onderzoek werden hier enkele keuzes gemaakt.

De Hogeschool Gent verhoogt de expertise binnen haar vakgroepen en de kwaliteit van haar onderzoek. Ze stelt de omkaderende structuren op punt en ontsluit de aanwezige expertise. Ze stimuleert en ondersteunt het verwerven van externe financiële middelen voor onderzoek. Ze besteedt hierbij, in interactie met de Universiteit Gent, verhoogde aandacht aan het uitbouwen van onderzoeklijnen en onderzoeksgroepen met voldoende kritische massa. Ze verhoogt haar internationale aantrekkingskracht en die van haar onderzoekers.

De Hogeschool Gent werkt intensief aan de academisering van haar academisch gerichte opleidingen en beoogt de probleemloze accreditatie ervan. Hiertoe stimuleert ze expliciet de interactie van haar academische opleidingen met de verwante disciplines aan de Universiteit Gent. De hogeschool onderneemt specifieke acties om de zichtbaarheid van de onderzoeksresultaten in de internationale literatuur te verhogen. Ze bewaakt en ondersteunt specifiek het eigen karakter van het onderzoek in de kunsten, en de output ervan.

De Hogeschool Gent benadrukt de meerwaarde van toegepast onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen en ze wil initiatieven blijven nemen die het uitbouwen van een aantal onderzoeklijnen binnen deze opleidingen stimuleert.

Met haar toepassingsgerichte onderzoek wil de Hogeschool Gent een voortrekkersrol op zich nemen wat de samenwerking met de sociale, economische en culturele omgeving betreft. De hogeschool stimuleert en bewaakt de terugkoppeling van het on-

derzoek naar het onderwijs. Ze wil creatieve afgestudeerden afleveren die bijdragen tot innovatie.

De Hogeschool Gent streeft naar de valorisatie van haar onderzoeksresultaten en haar expertise. Via contractonderzoek, vorming op maat en commerciële toepassingen zorgt ze voor de verspreiding van eigen onderzoeksresultaten en van actuele kennis naar de regionale omgeving.

De Hogeschool Gent benut de grote diversiteit in expertise om vraagstellingen waar relevant disciplineoverschrijdend te benaderen.

Tegen 2013 wil de Hogeschool Gent het vanzelfsprekende aanspreekpunt voor toegepast onderzoek zijn en de ideale innovatiepartner voor KMO's, non-profitorganisaties en overheden. Op die manier draagt de Hogeschool Gent binnen een open kenniseconomie bij tot de welvaart en het welzijn van de regio.

Om deze strategische visie te realiseren werden ondertussen twee belangrijke operationele doelstellingen geformuleerd:

- ▶ Tegen 2013 is het overgrote deel van de docenten en lectoren betrokken in intern of extern gefinancierde onderzoeks- of dienstverleningsprojecten.
- ▶ Tegen 2013 zijn er voldoende duidelijk afgebakende kenniscentra met internationale visibiliteit (speerpuntbeleid).

Om deze doelstellingen te realiseren, werden onderstaande nieuwe concrete projecten geformuleerd, die naast de algemene werking en aandachtspunten vanaf 2009 concreet zullen worden uitgewerkt:

- ▶ Er wordt een geïntegreerd Onderzoeksinformatiesysteem geïmplementeerd.
- ▶ Er wordt een twintigtal kenniscentra uitgebouwd binnen de Hogeschool Gent als clustering voor het onderzoek, waarbij departement- en disciplineoverkoppelend gewerkt kan worden en de samenwerking tussen academische en professioneel gerichte opleidingen versterkt kan worden. Deze kenniscentra vormen een antwoord op de noodzaak aan een speerpuntbeleid inzake onderzoek binnen de hogeschool, en zullen ook de interne en externe (onder andere internationale) visibiliteit en draagkracht van deze onderzoeksnetwerken versterken.
- ▶ De instap van potentiële maar onervaren personeelsleden in het onderzoek zal worden gefaciliteerd door middel van intensieve vormingstrajecten 'van idee naar uitgewerkt projectvoorstel'.

3.2 KWALITEITZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR

Binnen de hogeschool wordt bijzondere aandacht besteed aan de nodige ondersteuning om kwaliteitsvol onderzoek te garanderen:

- ▶ Zowel voor de toekenning van de middelen van het Onderzoeksfonds als voor het PWO bestaat er een reglement voor de besteding van de middelen en wordt gewerkt met oproepen en open competitie.
- ▶ Projectvoorstellen worden beoordeeld door interne en externe experts binnen de werkgroepen van de Onderzoeksraad.
- ▶ Voor elk onderzoeksinitiatief binnen het Onderzoeksfonds en voor het PWO worden bij de oproep duidelijke criteria voor evaluatie gegeven die in overeenstemming zijn met de finaliteit van het onderzoeksinstrument.
- ▶ Zowel voor de indiening als rapportering van projecten worden sjablonen en handleidingen beschikbaar gesteld.

- ▶ De Onderzoeksraad volgt het onderzoeksproces op door jaarlijkse voortgangsrapporten (PWO) en tweejaarlijkse evaluaties van onderzoeksassistenten en OP-leden die 50 % werden vrijgesteld met het oog op het behalen van een doctoraat.
- ▶ In samenwerking met de andere partnerinstellingen binnen de AUGent werd een zelfevaluatie-instrument integrale kwaliteitszorg voor onderzoek ontwikkeld (zie 3.1.1.5).

De Hogeschool Gent biedt in het kader van de professionalisering van haar onderzoekers specifieke vormingen rond diverse onderzoekscompetenties aan. De Hogeschool Gent richtte in 2008 een aantal praktische workshops voor onderzoeksvaardigheden in. Er werd een intensieve workshop ingericht over het opstellen van online vragenlijsten en een workshop over het beheer van literatuurreferenties via het documentatiesysteem EndNote.

Naast de specifieke opleiding die de Hogeschool Gent aan onderzoekers aanbiedt, wordt ook samen met de associatiepartners een navormingscyclus voor onderzoekers aangeboden. In het voorjaar van 2008 werd de navorming van 2007 voortgezet. Er werden sessies ingericht rond statistische dataverwerking en het gebruik van de statistische softwarepakketten SPSS en SAS. Vervolgens kwamen onderwerpen als auteursrecht en wetenschapscommunicatie aan bod. In het eerste deel van de navormingscyclus voor onderzoekers voor het academiejaar 2008-2009 werd voor een aantal opleidingen een beroep gedaan op het Universitair Centrum voor Talenonderwijs. In een eerste module 'Academische communicatie' werden twee intensieve cursussen georganiseerd: 'Opmaak van academische posters' en 'Overtuigend presenteren'. Het tweede deel van de navormingscyclus voor onderzoekers voor het academiejaar 2008-2009 met daarin de modules 'Valorisatie' en 'Projectmanagement' wordt in 2009 ingericht.

3.3 FINANCIERINGSBRONNEN

In dit onderdeel worden de belangrijkste financieringsbronnen van het onderzoek aan de Hogeschool Gent beschreven. Dit overzicht beschrijft niet het hele onderzoeksgebeuren aangezien, eigen aan de aard van toegepast onderzoek, een substantieel volume aan onderzoek gebeurt in opdracht of in samenwerking met derden. Meer informatie over dit contractonderzoek is te vinden in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag.

Een overzicht van de 92 publiek gefinancierde onderzoeksprojecten (inclusief de 40 intern door het Onderzoeksfonds of PWO gefinancierde projecten vanwege de oorsprong van de middelen) die liepen in 2008, is als bijlage 3.2 opgenomen, inclusief de IWETO-codes, het betrokken departement en de financieringsbron. Ook de onderzoeksprojecten die lopen in het kader van de IWT KMO-innovatiestudies en enkele projecten gefinancierd door privéorganisaties en non-profitorganisaties werden in bijlage 3.2 opgenomen, wat het totaal op 114 projecten brengt.

Naast deze 114 onderzoeksprojecten liepen er in 2008 ook nog 118 doctoraatsprojecten waarvan er 2 werden verdedigd in 2008 (zie bijlagen 3.4 en 3.5) en 32 projecten van doctor-assistenten (zie bijlage 3.3).

3.3.1 Interne financieringsbronnen

3.3.1.1 *Academiseringsmiddelen en onderzoeksfonds*

In 2008 bedroegen de academiseringsmiddelen door de Vlaamse overheid toegekend aan de hogeschool € 4.406.169. Deze middelen werden centraal ondergebracht in het Onderzoeksfonds (zie 3.1.1.1).

3.3.1.2 *PWO-middelen*

Het decreet met betrekking tot de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voorziet voor de hogescholen in een opdracht van projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Om specifiek in het hoger professioneel onderwijs aan deze opdracht te voldoen, stelt de Vlaamse Overheid subsidies ter beschikking aan de hogescholen waarmee projecten, die een versterking van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek inhouden, gefinancierd kunnen worden. De PWO-middelen bestaan uit twee delen. Er is de structurele enveloppe waarvoor de Hogeschool Gent jaarlijks een bedrag van € 362.350 ontvangt. Daarnaast is er een projectmatige enveloppe waarvoor de Hogeschool Gent vanaf 2008 jaarlijks € 785.100 ontvangt.

Structurele PWO-middelen

De eerste enveloppe met structurele gelden wordt in de Hogeschool Gent besteed aan de aanstelling en de werking van vijf PWO-adviseurs. Elke adviseur staat in voor de ondersteuning van een aantal 'professionele bachelordepartementen' om daarin een structureel kader uit te bouwen waarbinnen het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in de professionele bacheloropleidingen opgestart, verstevigd en verzekerd kan worden. Deze ondersteuning kan ook onder de vorm van de regelmatige fysieke aanwezigheid van de adviseur op het departement. De PWO-adviseurs begeleiden de onderzoekers bij het indienen en uitvoeren van onderzoeksprojecten die voornamelijk gefinancierd worden met de tweede subsidie-enveloppe van de Vlaamse overheid. De PWO-adviseurs stimuleren en begeleiden de professionele bacheloropleidingen daarnaast ook bij het zoeken naar extra financiering voor onderzoek en helpen de aansluiting met netwerken van actoren uit de socio-economische en culturele omgeving verder uit te bouwen. Elk met hun specifieke expertise ondersteunen de adviseurs ook de werking van de dienst Onderzoek.

Vanaf 2007 wordt een deel van de structurele middelen ook ter beschikking gesteld van de departementen met professionele bacheloropleidingen onder de vorm van een departementaal onderzoeksfonds. Deze bijkomende werkingmiddelen kunnen de departementen aanwenden ter ondersteuning van diverse onderzoeksactiviteiten. In 2008 is er opnieuw een bedrag van 200.000 euro toegewezen aan de negen departementen naar rato van de dotatie aan werkingmiddelen van het departement.

PWO projectmiddelen

In de periode van 2004 tot 2008 werd aan de Hogeschool Gent voor een totale som van € 3.263.070 aan projectmatige PWO-middelen toegekend. Met deze middelen werden vóór 2008 al dertien driejarige PWO-projecten gefinancierd. In 2008 werden twee oproepen gelanceerd voor het indienen van twee- tot driejarige PWO-projecten. Voor de eerste oproep met indieningdatum 15 februari 2008 was een bedrag van € 1.570.000 beschikbaar. Er werden in het totaal achttien projecten ingediend. Zes driejarige projecten werden uiteindelijk gefinancierd ten bedrage van € 1.445.951. Door de projectmiddelen die bij deze oproep niet toegekend werden samen te voegen met de nog niet besteedde PWO-middelen die toegekend werden aan de Hogeschool Gent in de periode 2003-2007 kon in 2008 nog een tweede oproep voor het indienen van PWO-projecten gelanceerd worden. Het totaal te besteden bedrag voor deze oproep was € 1.680.000. Het hogeschoolbestuur vroeg specifieke ondersteuning door

de PWO-adviseurs voor indieners uit opleidingen die nog geen PWO-project toegekend kregen extra te stimuleren om in te dienen en hen te begeleiden bij hun projectaanvraag. Ook projectindieners die bij de vorige indienronde van begin 2008 een kwalitatief goed dossier voorlegden maar niet gefinancierd konden worden, moesten gestimuleerd worden om opnieuw in te dienen. Er werden vijftien projecten ingediend. De goedgekeurde projecten kunnen ten vroegste vanaf 1 februari 2009 van start gaan. Een overzicht van de in 2008 vijf afgeronde en twaalf lopende PWO-projecten is terug te vinden in bijlage 3.2.

In 2008 organiseerde de dienst Onderzoek een brainstorm met collega's uit de professionele bacheloropleidingen die betrokken zijn bij het PWO-onderzoek. Nu de eerste projecten afgelopen zijn is de tijd gekomen voor een eerste evaluatie van het gevoerde PWO-beleid. De resultaten van deze SWOT-analyse zullen meegenomen worden bij de aanpassing van het PWO-reglement in 2009.

3.3.2 Projecten op Vlaams niveau

3.3.2.1 *Middelen van het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen)*

Naast de ondersteuning via contractonderzoek die de Hogeschool Gent heeft verricht bij diverse KMO-innovatiestudies van bedrijven gefinancierd door het IWT (zie ook hoofdstuk 5), is de hogeschool ook zelf partner in 26 projecten binnen de verschillende financieringskanalen van het IWT.

Het TETRA-Fonds, voornamelijk gericht op de Vlaamse hogescholen, subsidieert onderzoek naar alle technologieën en toepassingen, op voorwaarde dat ze industrieel toepasbaar zijn en leiden tot product- of procesverbeteringen. In 2008 werden er elf TETRA-projecten uitgevoerd aan de Hogeschool Gent, waaronder twee projecten die specifiek gericht zijn op de valorisatie van afgelopen TETRA-projecten. De Hogeschool Gent is verder ook promotor van een onderzoeksproject binnen het programma Landbouwkundig Onderzoek en participeerde in 2008 in één SBO-project.

Het VIS-Programma of de Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden stimuleren innovatieactiviteiten in het Vlaamse bedrijfsleven met financiële steun van de Vlaamse overheid. Het IWT selecteert in dit kader projecten die door netwerken van bedrijven worden ingediend. De Hogeschool Gent participeerde in 2008 aan diverse VIS-projecten waaronder één Thematisch Innovatie-Stimuleringsproject (VIS-TIS), twee Technologische Dienstverleningsprojecten (VIS-TD) en één Collectief Onderzoeksproject (VIS-CO).

3.3.2.2 *Overige projecten op Vlaams niveau*

Binnen het programma 'Steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek' van de Vlaamse regering participeerde de Hogeschool Gent gedurende 2008 in drie steunpunten, die in 2007 werden opgestart:

- ▶ Bestuurlijke Organisatie;
- ▶ Fiscaliteit en Begroting (hiervoor is de Hogeschool Gent coördinator van het steunpunt);
- ▶ Ruimte en Wonen.

Verder participeerde de Hogeschool Gent in 2008 aan vier projecten via Flanders' Food en een IBBT-project (zie ook 3.1.1.6). Daarnaast voeren onderzoekers op ad hoc basis (en soms binnen het kader van een overheidsopdracht) diverse onderzoeksprojecten uit in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap.

3.3.3 Projecten op federaal niveau

In 2008 werden vier projecten gefinancierd door de federale overheid. Deze projecten situeren zich in de domeinen Plantaardige Productie, Algemene Economie en Management en Organisatie.

3.3.4 Projecten op EU-niveau

Binnen het STEVIN-programma van de Nederlandse Taalunie werden in 2008 drie onderzoeksprojecten uitgevoerd in het gebied van Toegepaste Taalkunde.

De Hogeschool Gent participeert in meerdere projecten van het Zesde Kaderprogramma in het domein van de Voedingsindustrie, de Textiel- (vier projecten) en de Bouwsector. Er werden ook twee onderzoeksprojecten opgestart met financiering van het zevende Kaderprogramma: deze projecten situeren zich in het domein van het duurzaam beheer van industriële textielwasserijen en in het domein van de demografische veranderingen. In 2008 participeerde Hogeschool Gent ook in een ESF-project rond genderneutraal kiezen in kleuteronderwijs en lager onderwijs.

3.3.5 Overzicht inkomsten onderzoeksprojecten

Onderstaande tabel geeft een overzicht per departement van de totale inkomsten (bedragen in €, exclusief overhead van 10 %) uit extern gefinancierde onderzoeksprojecten, zowel nationale als internationale onderzoeksprojecten (geen contractonderzoek: dit wordt bij dienstverlening gerekend). De totale inkomsten van onderzoeksprojecten in 2008 bedragen € 2.294.408 (in 2007 was dit € 2.075.670, in 2006 was dit € 2.603.730).

In 2008 bedroegen de inkomsten uit internationale onderzoeksprojecten € 96.347 (dit was in 2007 nog € 146.481). Daarom zal er, zeker voor het aantrekken van internationale onderzoeksgelden, in 2009 bijkomende aandacht en ondersteuning nodig zijn om het verwerven van externe financiering te verhogen. Onderstaande cijfers bevatten niet de inkomsten uit contractonderzoek (in opdracht van derden, zowel uit het bedrijfsleven, overheid of non-profitorganisaties). Deze worden besproken in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag, hoewel ze gedeeltelijk wel terug te vinden zijn in het overzicht in bijlage 3.2.

Departementen	Nationale onderzoeksprojecten	Internationale onderzoeksprojecten	Totaal
HABE	758.882		758.882
VETO	106.700	64.110	170.810
BIOT	591.867	10.432	602.299
INWE	740.613	21.805	762.417
Totaal	2.198.061	96.347	2.294.408

Exclusief overhead 10 % voor centrale beheers- en algemene exploitatiekosten

3.3.6 Inkomsten door de vermindering van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers

Sinds 2003 genieten de instellingen voor hoger onderwijs een vermindering op de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers. In 2008 werden op die manier € 1.535.480 gegenereerd aan defiscaliseringsmiddelen. Hiervan werd € 1.229.273 gegenereerd door statutair personeel en € 306.207 door contractueel personeel. De volgende tabel illustreert de spreiding over de categorieën van personeelsleden waarvoor deze vermindering van bedrijfsvoorheffing geldt.

	Statutairen VTE	Contractuelen VTE
Predoctoraal	107,02	47,01
Postdoctoraal	30,76	0,80

Met de oprichting van het Onderzoeksfonds in 2005 besliste de Hogeschool Gent, de opbrengsten uit de defiscalisering voor onderzoekers, onder te brengen in het Onderzoeksfonds (zie 3.1.1.1). Op deze manier wordt gegarandeerd dat deze middelen ook effectief en kwaliteitsvol terug in het onderzoek aan de hogeschool worden geïnvesteerd.

3.3.7 Totale onderzoeksbudget voor 2008

In onderstaande tabel wordt een raming gegeven van het budget voor onderzoek aan onze hogeschool in 2008 (bedragen in €). Vergeleken met 2007 is er een stijging van bijna 19 %. Deze stijging is te wijten aan een stijging van de inkomsten uit extern gefinancierde onderzoeksprojecten (publieke financieringskanalen), toch wat betreft de nationale projecten, aan een stijging van de teruggave van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers en voornamelijk ook aan de grotere inzet van de basisfinanciering voor het onderwijzend personeel dat in de opdracht meer ruimte krijgt om aan onderzoek te doen. De loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering werd berekend naar rato van het percentage van hun opdracht dat die personeelsleden aan onderzoek doen en de functie waarin ze aangesteld zijn.

	2005	2006	2007	2008
Academiseringsmiddelen*	1.913.871	2.301.408	4.019.306	4.406.169
PWO-middelen	905.878	1.087.050	1.087.130	1.147.450
Internationale projecten**	142.867	194.180	146.481	96.347
Nationale projecten	1.991.703	1.983.514	1.929.189	2.366.638
Inkomsten uit de defiscalisering voor onderzoekers	667.876	816.290	1.174.548	1.535.480
Raming loonkost van de onderzoeksopdracht van het personeel op de basisfinanciering	1.320.300	1.782.000	2.567.968	3.444.853
Totale budget voor onderzoek	6.942.495	8.164.442	10.924.622	12.996.937

* Inkomsten inclusief bijkomende academiseringsmiddelen departementen Onderwijs (2006-2008) en EWI (2007 en 2008)

** Vanaf 2007 worden alleen de inkomsten van internationale onderzoeksprojecten gerapporteerd, voor 2005 en 2006 werden ook inkomsten van enkele internationale onderwijsprojecten gerekend

3.4 **PERSONEELSBESTAND**

Onderstaande tabellen geven een overzicht van het onderzoekspotentieel (gemiddelde per jaar) aan de Hogeschool Gent. De tabel maakt een onderscheid tussen doctorandi en onderzoekers die bij projecten betrokken zijn. In 2008 waren gemiddeld 414 onderzoekers aan de Hogeschool Gent betrokken bij onderzoek. De onderzoeksactiviteit van de onderzoekers van de hogeschool bedroeg in 2008 een opdracht van 163,1 voltijdse equivalenten. De stijging van het aantal onderzoekers ten opzichte van de vorige jaren illustreert het toenemende belang van het onderzoek aan de Hogeschool Gent. De stijging is ook het gevolg van de toegenomen besteding van financiële middelen in het Onderzoeksfonds en het PWO en van de grotere besteding van de basisfinanciering voor de onderzoeksopdracht van het aanwezige onderwijzende personeel.

Onderzoekspotentieel aan de Hogeschool Gent voor de periode 2004 - 2008
(uitgedrukt in aantal personeelsleden)

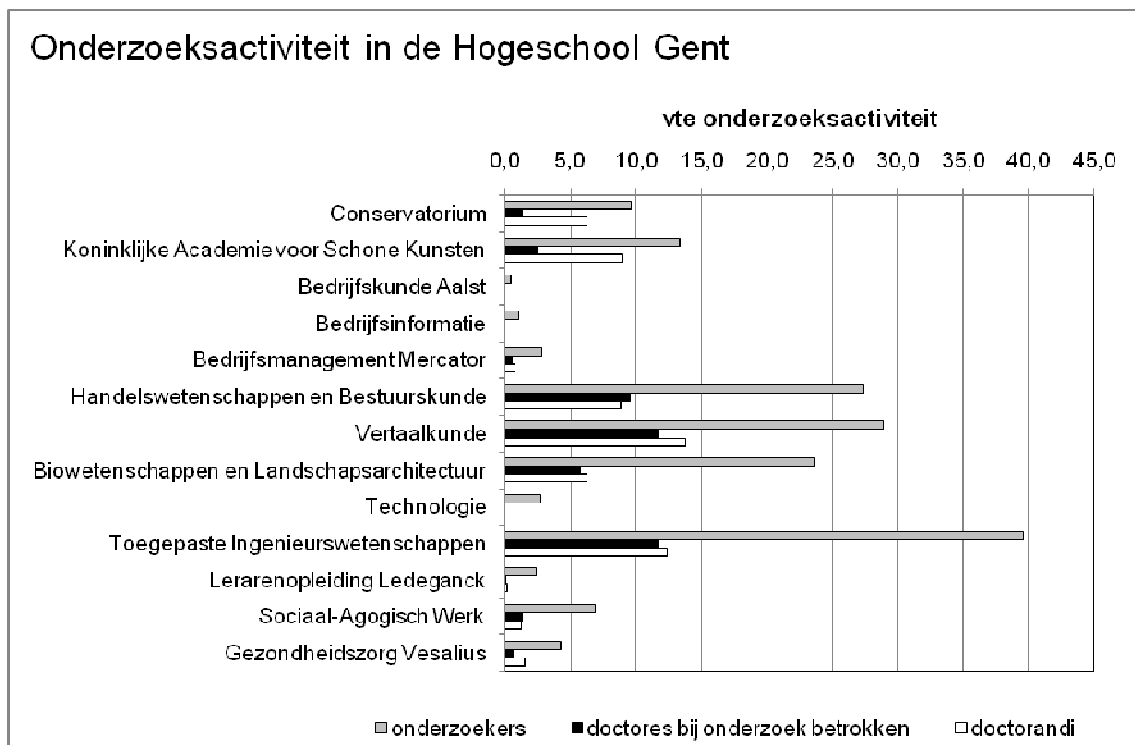
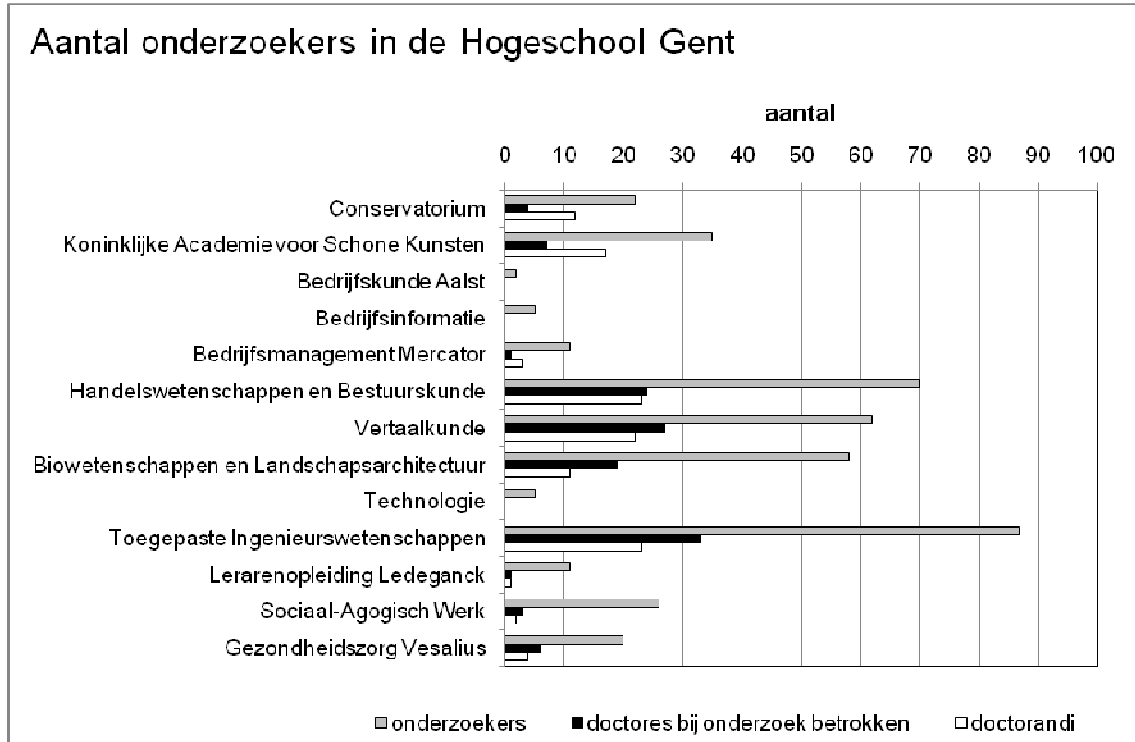
	2004	2005	2006	2007	2008
Doctorandi in de Hogeschool Gent	45	46	74	90	118
Onderzoekers betrokken bij projecten (inclusief doctores met onderzoeksopdracht, exclusief doctorandi)	155	198	199	203	244
Totaal aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht	200	244	270	341	414
Jaarlijks groeipercentage (%)		<i>22,0</i>	<i>10,7</i>	<i>26,6</i>	21,4

Onderzoekspotentieel aan de Hogeschool Gent voor de periode 2004 - 2008
(uitgedrukt in VTE onderzoeksopdracht)

	2004	2005	2006	2007	2008
Doctorandi in de Hogeschool Gent	25,6	23,0	29,1	46,5	60,2
Onderzoekers betrokken bij projecten (inclusief doctores met onderzoeksopdracht, exclusief doctorandi)	63,9	75,5	71,1	73,0	78,9
Totaal aantal personeelsleden met onderzoeksopdracht	89,5	98,5	102,9	135,3	163,1
Jaarlijks groeipercentage (%)		<i>10,1</i>	<i>4,5</i>	<i>31,5</i>	20,5

De twee volgende figuren visualiseren de verdeling van deze personeelsleden met een onderzoeksopdracht over de verschillende departementen in de Hogeschool Gent. De grafieken illustreren daarbij de spreiding van personeelsleden over de verschillende onderzoeksgebieden. In elke figuur wordt een beeld gegeven van het totale aantal onderzoekers, het aantal doctors betrokken bij onderzoek en het aantal docto-

randi (zie ook verder) en dit zowel in fysieke personen als in VTE-onderzoekso-
dracht.

Doctorandi

In de loop van 2008 telde de Hogeschool Gent 118 doctorandi. Hiervan behaalden twee personeelsleden het doctoraat op proefschrift; zes anderen onderbraken voortijdig de doctorale onderzoekswerkzaamheden of kregen geen verlenging van hun financiering. Op het einde van 2008 waren dus nog 110 personeelsleden effectief aan het doctoreren. Volgende tabel geeft een overzicht van de studiegebieden waarbinnen de doctorale onderzoekswerkzaamheden zich in 2008 situeerden. Bijlage 3.4 geeft een overzicht van de lopende doctoraatsprojecten en bijlage 3.5 geeft een overzicht van de personeelsleden die het doctoraatsproefschrift beëindigden. In punt 3.5. wordt een overzicht gegeven van de wetenschappelijke classificatie van de doctoraatsprojecten.

Doctorandi in de verschillende studiegebieden in de periode 2003-2008
(uitgedrukt in aantal personeelsleden)

Studiegebied	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kunsten	4	6	6	17	25	29
Bedrijfskunde en -management	0	0	0	0	1	3
Handelswetenschappen en bestuurskunde	2	6	6	15	15	23
Vertaalkunde*	4	8	11	15	18	22
Toegepaste ingenieurswetenschappen	4	16	16	14	18	23
Biowetenschappen	1	7	6	9	9	11
Lerarenopleiding	0	0	0	0	0	1
Sociale wetenschappen	1	1	1	2	2	2
Gezondheidszorg	0	0	0	2	2	4
Totaal	16	44	46	74	90	118

*inclusief 2 doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel Universiteit Gent)

Opvolging academiseringsproces

Van het totale aantal onderzoekers van 414 waren er in 2008 320 verbonden aan de academisch gerichte opleidingen van de Hogeschool Gent. In het kader van de opvolging van het academiseringsproces worden hieronder een aantal relevante indicatoren samengevat voor de departementen met te academiseren opleidingen. Een eerste tabel geeft een overzicht van het aantal doctors ten opzichte van het totale onderwijzend personeel en onderzoekspersoneel in de zes departementen en dit voor de voorbije vier jaar. De tweede tabel geeft voor dezelfde periode het aandeel, uitgedrukt in % van het aantal doctors ten opzichte van het totale aantal personeelsleden. Voor alle departementen is het aantal doctors in het totale personeelsbestand (exclusief het louter administratieve personeel) voor 2008 gestegen. Ten opzichte van het totaal van het personeel blijft het aandeel doctors vrij gelijk. Dit is voornamelijk omdat een groot deel van de nieuwe personeelsleden nog niet gedoctoreerde assistenten of wetenschappelijke medewerkers zijn.

Aantal doctors en totaal aantal personeelsleden* per departement voor de periode 2005-2008

	Aantal doctors				Aantal personeelsleden			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Conservatorium	3	3	4	5	140	159	185	178
KASK**	2	4	5	7	144	170	210	228
Handelwetenschappen en Bestuurskunde	23	26	29	33	84	109	112	126
Vertaalkunde***	26	28	29	33	76	99	129	124
Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur**	17	22	19	22	48	65	55	64
Toegepaste Ingenieurswetenschappen	31	33	39	44	121	137	154	152

Aandeel doctors op het totale personeelsbestand* per departement voor de periode 2005-2008

	Aandeel doctors t.o.v. totaal aantal personeelsleden (in %)			
	2005	2006	2007	2008
Conservatorium	2,1	1,9	2,2	2,8
KASK**	1,4	2,4	2,4	3,1
Handelwetenschappen en Bestuurskunde	27,4	23,9	26,0	26,2
Vertaalkunde***	34,2	28,3	22,5	25,8
Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur**	35,4	33,8	34,5	33,3
Toegepaste Ingenieurswetenschappen	25,6	24,1	25,3	28,8

* personeelsbestand exclusief administratief personeel

** zonder de personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen

*** inclusief 2 doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel Universiteit Gent)

De volgende tabel geeft een overzicht van een andere belangrijke onderzoeksparameter, namelijk de betrokkenheid van de personeelsleden bij onderzoek in de academisch gerichte opleidingen. De onderzoeksopdracht van de personeelsleden is in 2008 verhoogd in de zes departementen met te academiseren opleidingen. De situatie varieert wel sterk per departement.

Verhouding onderzoeksopdracht personeel ten opzichte van het totale personeel*
per departement voor de periode 2006-2008

	Personeel met onderzoeksopdracht			Totaal VTE onderzoek			Totaal personeel		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Conservatorium	16	18	22	5,6	6,2	9,6	159	185	178
KASK	17	22	35	5,4	12,1	12,6	170	210	228
Handelswetenschappen en Bestuurskunde**	40	50	70	18,9	22,0	27,4	109	112	126
Vertaalkunde	39	48	62	10,5	17,2	28,9	99	129	124
Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur**	40	38	48	20,5	21,0	21,1	65	55	64
Toegepaste Ingenieurswetenschappen	59	89	87	27,4	38,0	39,6	137	154	152

* personeelsbestand exclusief administratief personeel

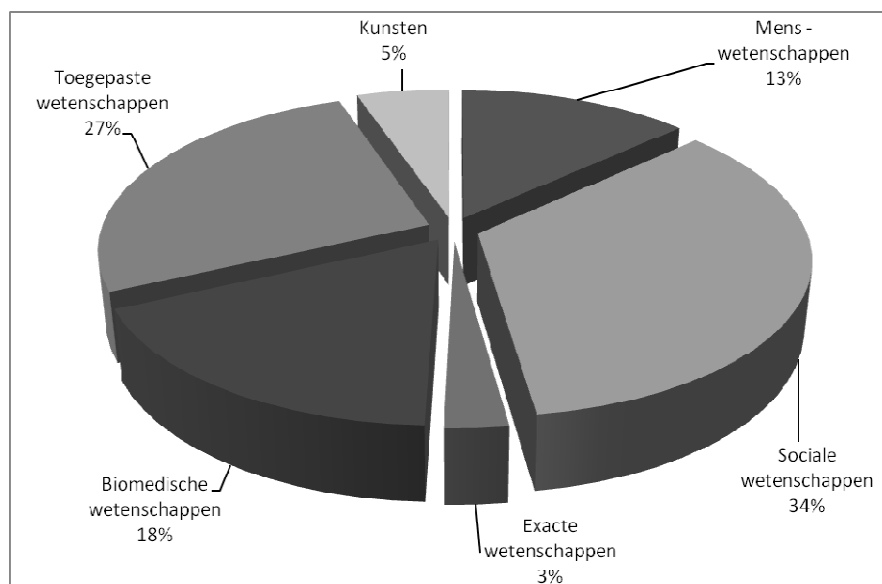
** zonder de personeelsleden die binnen het departement een opdracht hebben binnen de professionele bacheloropleidingen

*** inclusief 2 doctorandi gefinancierd door BOF en FWO (doctoraatsbursalen, personeel Universiteit Gent)

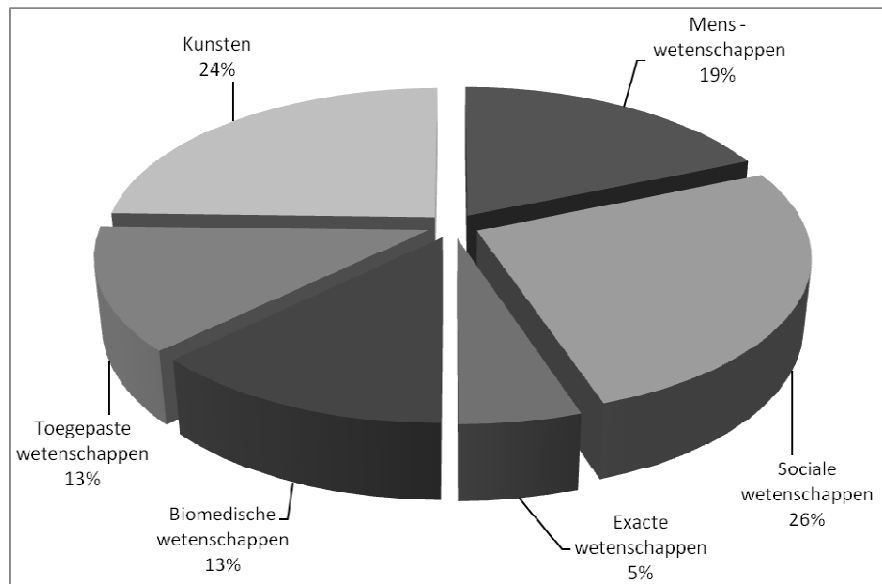
3.5 WETENSCHAPPELIJKE CLASSIFICATIE VAN DE ONDERZOEKSPROJECTEN

In bijlagen 3.2 en 3.4 wordt bij de lopende onderzoeks- en doctoraatsprojecten in 2008 de IWETO-code vermeld. Onderstaande figuren illustreren de verdeling van deze projecten over de verschillende disciplines.

Classificatie van de onderzoeksprojecten in 2008 volgens de IWETO-code:

Classificatie van de doctoraatsprojecten in 2008 volgens de IWETO-code:

3.6 WETENSCHAPPELIJKE OUTPUT PER STUDIEGEBIED

In bijgaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal publicaties per studiegebied voor het jaar 2008. Hierbij wordt volgende bibliometrische onderverdeling gehanteerd:

Artikels

- (a1) artikels in tijdschriften opgenomen in Science Citation Index, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index
- (a2) artikels in wetenschappelijke tijdschriften met ruime verspreiding waarbij een beroep gedaan wordt op internationale deskundigen voor de beoordeling van de ingezonden manuscripten en die niet begrepen zijn in (a1)
- (a3) artikels in nationale tijdschriften die gebruik maken van een leescomité en die niet begrepen zijn in (a1) en (a2)
- (a4) artikels in tijdschriften die niet begrepen zijn in (a1), (a2) en (a3)

Boeken

- (b1) auteur of co-auteur van boeken
- (b2) hoofdstukken in boeken
- (b3) boeken als editor

Andere publicaties

- (c1) artikels in proceedings van wetenschappelijke congressen, niet begrepen in vorige rubrieken
- (c2) octrooien

Artistieke producties

- (d1) internationale artistieke producties
- (d2) nationale artistieke producties
- (d3) lokale artistieke producties

Studiegebied	a1	a2	a3	a4	b1	b2	b3	c1	c2	d1	d2	d3	
Biotechnologie	18	0	18	29	0	1	0	34	0	0	0	0	100
Gezondheidszorg	13	2	3	1	4	2	0	22	0	0	0	0	47
Handelswet./bestuurskunde (*)	26	25	17	34	26	53	7	35	2	0	0	0	225
Industriële wetensch. (**)	29	2	0	1	0	1	2	45	1	0	0	0	81
Kunsten (***)	1	2	4	22	1	4	0	22	0	35	57	7	155
Sociale wetenschappen (****)	5	0	1	2	5	2	0	15	0	0	0	0	30
Vertaalkunde	4	20	4	16	10	13	3	13	0	2	0	0	85
Totaal	96	51	47	105	46	76	12	186	3	37	57	7	723

Aantal publicaties per categorie en per studiegebied (2008)

(*) incl. Bedrijfskunde, Bedrijfsmanagement en Bedrijfsinformatie

(**) incl. Technologie

(***) incl. Conservatorium en KASK

(****) incl. Lerarenopleiding Ledeganck

Studiegebied	2004	2005	2006	2007	2008
Biotechnologie	46	43	68	65	100
Gezondheidszorg	18	5	21	54	47
Handelswet./bestuurskunde	109	111	147	130	225
Industriële wetenschappen	30	19	67	80	76
Kunsten (*)					155
Sociale wetenschappen		5	16	31	30
Vertaalkunde	26	18	21	102	85
Totaal	229	201	340	462	718

Totaal aantal publicaties per studiegebied (2004, 2005, 2006, 2007 en 2008)

(*) Voor de kunstendepartementen worden de artistieke producties vanaf 2008 ontsloten

Vooral de stijgende lijn van het aantal A1- en A2-publicaties van de laatste vier jaar kan de stijgende belangrijkheid van het onderzoek en de internationale aanwezigheid ervan illustreren (zie onderstaande tabellen).

Studiegebied	2005		2006		2007		2008	
	A1	A2	A1	A2	A1	A2	A1	A2
Biotechnologie	1	3	5		17	2	18	
Gezondheidszorg			7	2	22	5	13	2
Handelswet./bestuurskunde	2	3	10	5	9	7	26	25
Industriële wetenschappen	3	2	1		10	3	29	2
Kunsten (*)							1	2
Sociale wetenschappen	2		2		4	1	5	
Vertaalkunde	1	2	1		6	12	4	20
Totaal	9	10	26	7	68	30	96	51

3.7 **FEDERALE WETENSCHAPPELIJKE SAMENWERKING**

Zie 3.3.3.

3.8 INTERNATIONALISERING

Via de participatie aan onderzoeksprojecten die gefinancierd worden door de Europese kaderprogramma's kon de Hogeschool Gent in 2008 de internationalisering van het onderzoek voortzetten (zie ook punt 3.3.4). De toenemende deelname van de Hogeschool Gent in internationale projecten verhoogt de internationale mobiliteit van de onderzoekers van de hogeschool. De stijgende participatie vertaalt zich nog niet onmiddellijk in de inkomsten, vermits sommige projecten pas laat in 2008 of begin 2009 gestart zijn (en hoewel de financiering verworven werd, er nog geen inkomsten geboekt zijn). Bepaalde internationale onderzoekssamenwerking verloopt bovendien via contractonderzoek en wordt als dienstverlening beschouwd. Onderzoeksresultaten worden steeds meer gepubliceerd in internationale tijdschriften en bekendgemaakt op internationale symposia.

Voor verdere informatie, zie ook hoofdstuk 2 van dit jaarverslag (paragraaf 2.6).

3.9 WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

De functie 'expertisecel wetenschapscommunicatie' is een opdracht van de Vlaamse Overheid (Departement Economie, Wetenschap en Innovatie). In elke Vlaamse hogeschool en universiteit werd in 2006 een dergelijke cel geïnstalleerd. In 2008 werden tussen de Vlaamse overheid en de associaties kaderovereenkomsten gesloten betreffende de werking van deze expertisecellen voor de volgende jaren. De strategische doelstellingen van de expertisecel omvatten:

- ▶ maatschappelijk draagvlak voor WTI (Wetenschap, Technologie en Innovatie) en het onderzoek ter zake versterken, en jongeren en het grote publiek sensibiliseren voor het belang van WTI en het onderzoek ter zake;
- ▶ jongeren wijzen op het belang van de opbouw van een voldoende potentieel aan (hoger) WTI-opgeleiden;
- ▶ het aanmoedigen van jongeren om een (hogere) wetenschappelijke en/of technologische opleiding te volgen (i.e. rechtstreekse link naar de Lissabon-doelstelling).

De acties van de expertisecel wetenschapscommunicatie in 2008 werden gestuurd vanuit de Kaderovereenkomst 2008-2011 betreffende de ondersteuning van de activiteiten van de expertisecellen wetenschapscommunicatie binnen de associaties van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het actieplan Wetenschapscommunicatie. In het werkjaar 2008 werd gefocust op het voortzetten van lopende projecten en acties, de verdere uitbouw van de cel wetenschapscommunicatie op associatieniveau, en het verder sensibiliseren van onderzoekers inzake wetenschapscommunicatie. Zo werkte de expertisecel van de Hogeschool Gent mee aan het beleidsplan Wetenschapscommunicatie AUGent 2008-2011 en het Werkplan Wetenschapscommunicatie AUGent 2008.

Naast het beleidswerk omvatten de concrete acties gericht op het grote publiek de coördinatie en bemanning van de vertegenwoordiging van de Hogeschool Gent op de ACCENTA-jaarbeurs in september. Hier informeerde de AUGent de bezoekers over onderzoek rond 'Allergie'. Er werden ook zes wetenschapscafés georganiseerd in Gent (26/2: Liefde ... is chemie; 22/4: Voeding. Hoe extra is extra?; 13/5: Geheugen. Feit of fictie?; 28/10: Wetenschap ... of toch niet?; 18/11: De perfecte misdaad ... bestaat niet?; 16/12 Gelukkig zijn. Een kwestie van (weten)schap?) en twee in West-Vlaanderen (26/9: Geheugen. Feit of fictie?; 2/12 Doping. Kan topsport nog zonder?).

De acties gericht op jongeren betreffen drie projecten 'Wetenschapsinformatie' (ingediend bij het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Overheid): 'EHBO2', 'I love IT' en 'Wetenschappen'. Samen met de partnerhogescholen van de AUGent werden deze projecten voorgesteld aan leerkrachten op de Leerkrachtendag in Technopolis. Voor de nieuwe oproep was de Hogeschool Gent betrokken partner bij drie projectvoorstellen. Eén hiervan werd gehonoreerd en zal in 2009 opgestart worden.

Voor het onderwijsveld werd in samenwerking met het departement Lerarenopleiding Ledeganck een navormingscyclus 'Techniek in het Basisonderwijs' ingericht.

De interactie tussen individuele lectoren, docenten en onderzoekers van de Hogeschool Gent en leerlingen uit het secundair onderwijs in het kader van het vak Onderzoekskompetenties werd voortgezet. Leerlingen uit het laatste jaar secundair onderwijs, pool Wetenschappen, krijgen bij het bedenken en/of uitvoeren van hun proeven begeleiding van experts uit het gebied en maken op deze manier op een zeer laagdrempelige manier kennis met de hogeschool, onderzoek en wetenschappers.

In 2008 nam de Hogeschool Gent ook deel aan de Vlaamse Wetenschapweek. Voor Wetenschap in de Kijker bood de Hogeschool Gent 29 activiteiten aan waar leerlingen uit de derde graad van het secundair onderwijs aan konden deelnemen. Zestien van deze projecten werden voor het eerst aangeboden, wat wijst op het steeds vernieuwende aanbod van de Hogeschool Gent. De Hogeschool Gent nam ook deel aan het Wetenschapsfeest in Mechelen. De volledige oppervlakte van zo een 700 m² die voor de AUGent ter beschikking werd gesteld, werd gevuld met één grote halfopen stand, verdeeld in thema's, waarbij standen van alle AUGent-instellingen door elkaar stonden. In totaal waren er een twintigtal standen/activiteiten waarvan zes door de Hogeschool Gent.

Ten slotte coördineerde de Expertisecel Wetenschapscommunicatie het partnerschap van de Hogeschool in de projecten 'Robocup Jr. Vlaanderen' en 'ikhebeenvraag.be'.

Bijlagen:

- 3.1 Samenstelling Onderzoeksraad Hogeschool Gent
- 3.2 Overzicht van de lopende onderzoeksprojecten in 2008
- 3.3 Overzicht van het lopende onderzoek van doctor-assistenten in 2008
- 3.4 Overzicht van de lopende doctoraatsprojecten in 2008
- 3.5 Overzicht van de behaalde doctoraten in 2008

HOOFDSTUK 4: PERSONEEL

4.1	<u>PERSONEELSBESTAND</u>	69
4.1.1	PERSONEELSBESTAND VAN 1 JANUARI TOT EN MET 31 DECEMBER 2008	69
4.1.2	VOLTIJDS/DEELTIJDS	69
4.1.3	MAN/VROUW	69
4.1.4	LEEFTIJDSTRUCTUUR	69
4.2	<u>PERSONEELSVERLOOP</u>	70
4.2.1	VACATURES	70
4.2.2	VERLOFSTELSLS	70
4.2.3	ZIEKTE	71
4.2.4	UIT DIENST	71
4.3	<u>PERSONEELSBELEID EN DE EFFECTEN ERVAN</u>	72
4.3.1	OMZETTING CONTRACTUELE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN VOOR ARBEIDERS NAAR BEDIENDESTATUUT IN UITVOERING VAN CAO II	72
4.3.2	FUNCTIECLASSIFICATIE EN LOOPBAANMODEL VOOR HET ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL	72
4.3.3	OVERHEVELING VAN EEN GROEP CONTRACTUELE FUNCTIES NAAR STATUTAIRE FUNCTIES IN HET ATP	73
4.3.4	AANSTELLING ALS DEPARTEMENTSHOOFD EN VERGOEDING VAN HET MANDAAT VAN DEPARTEMENTSHOOFD	73
4.3.5	VERGOEDING VAN DE WACHTDIENST EN COMPENSATIE VAN DE OPROEP TIJDENS DE WACHTDIENST	74
4.3.6	VORMING, TRAINING EN OPLEIDING	74
4.3.7	BENOEMINGEN ONDERWIJZEND PERSONEEL	75
4.3.8	BENOEMINGEN ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH PERSONEEL	75
4.3.9	BEVORDERINGEN	75
4.3.10	VERGOEDINGEN EN PREMIES	75
4.3.11	EVALUATIES	77
4.3.12	STEUNPUNT PERSONEELSZORG	77
4.3.13	DIVERSITEITSBELEID VOOR HET PERSONEEL	78
4.3.14	PERSONEEL BEZOLDIGD OP ACADEMISERINGSMIDDELEN	78
4.3.15	PERSONEEL BEZOLDIGD OP MIDDELEN VOOR PROJECTMATIG WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK (PWO)	79
4.3.16	SAMENWERKING MET ANDERE INSTELLINGEN VAN HET HOGER ONDERWIJS	79
4.4	<u>ONDERHANDELINGEN HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITE</u>	79
4.5	<u>RATIOANALYSE OVER DE LAATSTE DRIE BOEKJAREN</u>	79
4.6	<u>PERSONEELSKOSTEN</u>	80
4.7	<u>TERMINOLOGIE</u>	80

4.1 PERSONEELSBESTAND

4.1.1 Personeelsbestand van 1 januari tot en met 31 december 2008

In 2008 waren in totaal 2358 personeelsleden verbonden aan de Hogeschool Gent. In 2008 werden gemiddeld 1997 personeelsleden tewerkgesteld. De tewerkstelling piekte in de maand december (max. 2127), en was het laagst in augustus (min.1867).

Totaal personeelsleden 2008 per categorie

Categorie	Aantal
Onderwijzend personeel (OP)	1.615
Administratief en technisch personeel (ATP)	306
Contractuele bedienden (CBED)	408
Meesters-, vak- en dienstpersoneel (MVD)	14
Opvoedend hulppersoneel (OHP)	15
Totaal	2.358

4.1.2 Voltime/deeltijd

In 2008 vervulden 781 personeelsleden (34,6 %) een deeltijdse opdracht, hetzij gedurende een bepaalde periode, hetzij gedurende het hele jaar. In vergelijking met 2007 betekent dit een stagnering. Het percentage deeltijdse opdrachten is het hoogst bij het meesters-, vak- en dienstpersoneel (47 %).

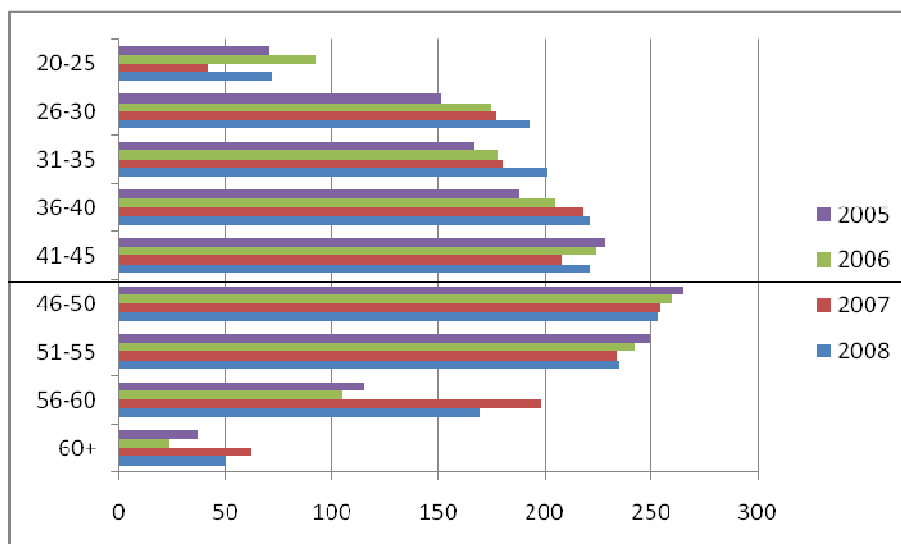
4.1.3 Man/vrouw

In 2008 stelde de Hogeschool Gent 52 % vrouwen en 48 % mannen tewerk. De verhouding mannelijke en vrouwelijke personeelsleden bleef daarmee in vergelijking met 2007 gelijk.

4.1.4 Leeftijdsstructuur

In 2008 was 39 % van alle personeelsleden ouder dan 45 jaar. Dit betekent een daling met 4 % ten opzichte van 2007. Het percentage onderwijzend personeel ouder dan 45 daalde ten opzichte van 2007 met 5 % en steeg ten opzichte van 2006 met 1,78 %.

Leeftijdsstructuur personeelsbestand 2005-2008

In de categorie administratief personeel steeg het percentage ouder dan 45 jaar lichtjes met 0,45 % naar 27,45 %. De gemiddelde leeftijd is het laagst bij de contractuele bedienden: in die categorie is ongeveer 63 % jonger dan 40 jaar.

4.2 PERSONEELSVERLOOP

4.2.1 Vacatures

In 2008 schreef de Hogeschool Gent in totaal 189 vacatures uit voor een totaal van 133 VTE (voltijdse equivalenten). Daarvan werden er 47 intern vacant verklaard, 80 ervan werden extern vacant verklaard. In 2008 zijn 35 contractuele vacatures gepubliceerd waarvan 14 deeltijdse.

Vacatures in VTE volgens categorie

Categorie	VTE
Onderwijzend personeel	61
Administratief personeel	36
Technisch personeel	1
Contractuele bedienden	35
Totaal	133

4.2.2 Verlofstelsels

In 2008 werden volgende verlofstelsels opgenomen:

Aantal verlofstelsels

Verlofstelsels	Aantal
Loopbaanonderbreking (voltijds of deeltijds)	124
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden of ziekte of gebrekkigheid (voltijds of deeltijds)	157
Verlof verminderde prestaties (voltijds of deeltijds)	48
Bevallingsverlof of adoptieverlof	60
Totaal	389

4.2.3 Ziekte

In 2008 werden per personeelslid gemiddeld 8,31 kalenderdagen afwezigheid goedgekeurd, een stijging van een gemiddelde per ziek persoon van 1,14 dagen ten opzichte van 2007.

Personeelsleden minstens één dag ziek per categorie

Categorie	Totaal bestand	Minstens 1 dag ziek	Gemiddelde per ziek persoon	% minstens 1 dag ziek
Onderwijzend personeel	1615	632	7,70	42%
Administratief en technisch personeel	306	210	8,67	68 %
Contractuele bedienden	408	246	8,91	60 %
Meesters-, vak- en dienstpersoneel	14	13	30,87	87 %
Opvoedend hulppersoneel	15	11	22,73	73%
Totaal	2.358	1.112	8,31	49 %

4.2.4 Uit dienst

In 2008 gingen 19,95 voltijdse equivalenten (vte) met pensioen die voorheen aan het werk waren of een verlofstelsel genoten. Daarnaast bereikten 18,3 voltijdse equivalenten, die voorheen al het stelsel van terbeschikkingstelling 55+ genoten, eveneens de pensioengerechtigde leeftijd.

Een totaal van 26 personeelsleden stapte in 2008 in de stelsels van terbeschikkingstelling 55+ en 58+. In 2008 gaven 34 personeelsleden ontslag op eigen verzoek en twee personeelsleden werden ontslagen.

4.3 PERSONEELSBELEID EN DE EFFECTEN ERVAN

4.3.1 Omzetting contractuele arbeidsovereenkomsten voor arbeiders naar bediendestatuut in uitvoering van CAO II

In uitvoering van de CAO II is aan alle 206 personeelsleden met een contractuele arbeidsovereenkomst voor arbeiders vanaf 1 januari 2008 een contractuele arbeidsovereenkomst aangeboden voor bedienden (beslissing B/BC/2008/PER/0050). Tevens worden alle nieuwe personeelsleden sinds 1 januari 2008 aangeworven met een contractuele arbeidsovereenkomst voor bedienden en worden er geen nieuwe contractuele arbeidsovereenkomsten voor arbeiders meer afgesloten.

4.3.2 Functieclassificatie en loopbaanmodel voor het administratief en technisch personeel

Medio 2008 is de eerste fase van de functieclassificatie voor het contractueel en statutair administratief en technisch personeel (ATP) gerealiseerd en is een loopbaanmodel in voege getreden. In deze eerste fase zijn 330 functies geklasseerd.

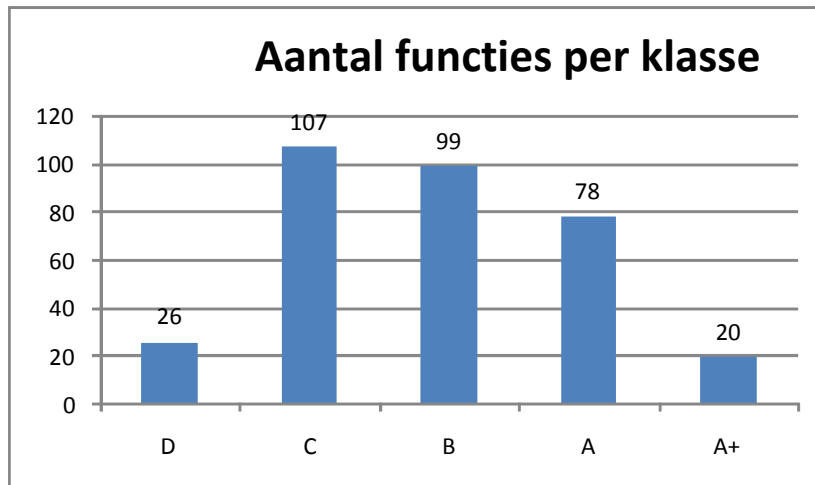
De functies zijn in vijf functieklassen ingedeeld. Binnen de functieklassen doorlopen de personeelsleden vier salarisschalen, afhankelijk van evaluatie en salarisschaalanciënniteit.

- ▶ Functieklasse D: tot 50 punten; salarisschaal D11-D12-D21-D22
- ▶ Functieklasse C: van 51 tot 100 punten; salarisschaal C11-C12-C21-C22
- ▶ Functieklasse B: van 101 tot 200 punten; salarisschaal B11-B12-B21-B22
- ▶ Functieklasse A: van 201 tot 300 punten; salarisschaal A11-A12-A21-A22
- ▶ Functieklasse A+: vanaf 301 punten; salarisschaal A21-A22-A31-A32

De functie van sectorhoofd is ondergebracht in de functieklasse M, waaraan de volgende salarisschalen verbonden worden: A33-A34-A41.

Uit de functieclassificatie volgt de volgende indeling per klasse:

Aantal functies per klasse

Bij het bepalen van een loopbaanmodel van het ATP is rekening gehouden met:

- ▶ de bestaande salarisschalen en loopbaanstructuur zoals bepaald bij Besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de loopbaanstructuur en van de salarisschalen van het administratief en technisch personeel van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap dd. 21 februari 2003;
- ▶ de bestaande functies met hun salarisschalen zoals die bestonden binnen het contingent ATP-functies in de Hogeschool Gent. Bij de overschakeling naar een nieuw loopbaanmodel voor het ATP is het uitgangspunt dat geen enkel personeelslid een lager brutosalaris mag hebben dan voorheen;
- ▶ de specifieke individuele toestand van de betrokken personeelsleden waarvoor overgangsbepalingen werden gepland indien nodig.

Het bestaande benoemingsreglement werd aangepast zodat voortaan in een functieklasse wordt benoemd en zodat een bepaalde dienstanciënniteit in de functieklasse is vereist.

4.3.3 Overheveling van een groep contractuele functies naar statutaire functies in het ATP

Met ingang van 1 november 2008 zijn 22 contractuele, structurele functies voor onbepaalde duur overgeheveld naar een statutaire betrekking in het administratief en technisch personeel. Bij overgangsbepaling werd voor deze groep personeelsleden tevens het benoemingsreglement aangepast met als doel een snelle benoeming mogelijk te maken.

4.3.4 Aanstelling als departementshoofd en vergoeding van het mandaat van departementshoofd

Het reglement voorziet in een nieuw wervings- en beloningsbeleid voor het mandaat van departementshoofd. Het nieuwe reglement:

- ▶ houdt een vereenvoudiging en een verhoging van de transparantie van de selectie- en aanstellingsprocedure in;
- ▶ actualiseert de vergoeding van het mandaat;

- ▶ voorziet in een procedure voor het tijdelijk waarnemen van het mandaat van departementshoofd.

4.3.5 Vergoeding van de wachtdienst en compensatie van de oproep tijdens de wachtdienst

Bepaalde functies vereisen van het personeelslid dat zij buiten de normale diensturen ter beschikking zijn van de Hogeschool Gent en wanneer zich bepaalde (technische) problemen voordoen, opgeroepen kunnen worden voor interventie.

Vanaf 16 juli 2008 bestaat daarom een regeling die een vergoeding toekent aan bepaalde personeelsleden die een functie uitoefenen waarbij de wachtdienst inherent is aan de functie en die de geleverde dienstdiensttijd tijdens een oproep binnen de wachtdienst compenseert.

Het gaat hier specifiek om een aantal functies in de sector Infrastructuur, die specifiek verbonden zijn aan verschillende campussen, en een aantal functies in de sector Informatisering en Coördinatie.

4.3.6 Vorming, training en opleiding

In de begroting 2008 werd € 384.630 opgenomen voor opleiding en vorming van het personeel van de Hogeschool Gent.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap werd aan de Hogeschool Gent voor het academiejaar 2007-2008 een subsidie van € 70.590,77 toegekend. Daarnaast is per ministerieel besluit van 8 oktober 2008 nogmaals € 66.955,75 toegekend voor besteding van 2008 tot 2010. Deze subsidies zijn een bijdrage in de kosten voor de organisatie van nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven voor het personeel. Ze werden gebruikt voor de bekostiging van opleidings- en vormingsinitiatieven die aansluiten bij een van de volgende vormingsthema's:

- ▶ onthaal, introductie en begeleiding van nieuwe medewerkers;
- ▶ diversiteit in het kader van de engagementsverklaring;
- ▶ ontwikkeling van management- en leiderschapsvaardigheden, in het bijzonder met betrekking tot stress- en werkdrukbeheersing;
- ▶ opleiding aan leidinggevenden en medewerkers in het kader van functioneringsbegeleiding, evaluatie en people management;
- ▶ initiatieven om de positie van tijdelijke onderzoekers op de arbeidsmarkt te versterken, waaronder selectietraining, loopbaanbegeleiding en outplacement;
- ▶ ontwikkeling en bijsturing van werkgerelateerde competenties.

In het kader van de wensen geformuleerd vanuit de verschillende geledingen van de Hogeschool Gent omtrent behoeften aan opleiding en de prioriteiten in het personeelsbeleid werden in 2007-2008 o.a. volgende vormings- en opleidingsinitiatieven centraal georganiseerd:

- ▶ onthaaldag voor nieuwe medewerkers;
- ▶ functieclassificatie – infosessies;
- ▶ leidinggeven aan een diverse ploeg, conflicthantering, leidinggeven in de praktijk, flexibel leidinggeven;
- ▶ onderzoekscompetenties;
- ▶ preventie en milieu (evacuatie, noodplan, EHBO, werken op hoogte, goede laboratoriumpraktijk, gevaarlijk afval, HACCP);
- ▶ Nederlands voor anderstaligen;

- ▶ professionalisering voor het onderwijzend personeel.

In het kader van het vormingsfonds werd aldus in 2007-2008 voor een totaal van € 145.205 gespendeerd aan nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven.

Uit de jaarrekening blijkt dat € 474.437 effectief aan opleidingen en vormingen werd besteed, hetzij 104,5 % van het begrote bedrag inclusief de subsidies vanuit het vormingsfonds.

4.3.7 Benoemingen onderwijzend personeel

Voor het eerst sinds het ontstaan van de Hogeschool Gent is het percentage vastbenoemde assistenten onder de 25 % gezakt. Hierdoor zijn een aantal praktijkassistenten benoemd in 2008 (9 personeelsleden, 7.60 VTE).

De wijziging van het hogescholendecreet heeft geleid tot een bijkomend aantal benoemingen in het ambt van praktijkassistent (3 personeelsleden, 1.05 VTE).

De uitvoering van het benoemingsbeleid in 2008 resulteert in een benoemingsgraad van 61,4 %.

4.3.8 Benoemingen administratief en technisch personeel

De wijziging van het benoemingsbeleid heeft voor een toename van het aantal benoemingen gezorgd en resulteert in een benoemingsgraad van 78,1 %.

4.3.9 Bevorderingen

Als gevolg van de eenmalige bevorderingsoproep in 2007 heeft de raad van bestuur in 2008 de bevorderingsronde, die was ingezet op basis van het nieuw reglement betreffende de bevorderingen onderwijzend personeel, afgesloten. In totaal zijn 75,95 voltijdse equivalenten bevorderd.

Aantal VTE bevorderd in het onderwijzend personeel

Categorie	Ambt	Voltijdse equivalenten
Onderwijzend personeel	Hoofdpraktijklector	8,00
	Hoofdlector	52,95
	Hoofddocent	15,00

4.3.10 Vergoedingen en premies

4.3.10.1 Mandaatvergoedingen

Het hogescholendecreet definieert 'mandaat' als een bijzondere taak die tijdelijk aan een personeelslid wordt toegewezen krachtens een bijzondere machtiging van het hogeschoolbestuur. De personeelsleden die met een mandaat worden belast, kunnen

bezoldigd worden middels een mandaatvergoeding of een niet-verworven salarisschaal.

Aantal leden van het onderwijzend personeel met een mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal

Departementshoofden met mandaatsvergoeding*	13
Departementshoofden met niet-verworven salarisschaal	0
Departementssecretarissen met mandaatsvergoeding**	0
Andere leden van het onderwijzend personeel met mandaatvergoeding of niet-verworven salarisschaal	2
Totaal	15

**Door de invoering van een nieuw verloningsbeleid van het mandaat van departementshoofd zijn alle mandaten van departementshoofd bezoldigd met een mandaatvergoeding.*

***Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de OP-leden die de functie van departementssecretaris uitvoeren overgestapt naar het ATP.*

Door de invoering van de functieclassificatie en het loopbaanmodel zijn de taken die leden van het administratief en technisch personeel bij wijze van mandaat uitvoeren permanent mee opgenomen in het takenpakket. De mandaatvergoeding is geïntegreerd in de salarisschaal behorend tot de functieklassie waartoe de functie is ingedeeld.

Slechts één personeelslid heeft de mandaatvergoeding behouden. Het betreft een personeelslid aan wie met zijn instemming via een overeenkomst een opdracht buiten de Hogeschool Gent is opgedragen.

4.3.10.2 Gangbare salarisschaal

Volgens het hogescholendecreet kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten onder bepaalde voorwaarden de gangbare salarisschaal worden toegekend voor het ambt waarin ze zijn aangesteld.

Het bestuurscollege kan aan personeelsleden belast met artistiek gebonden onderwijsactiviteiten in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunst, muziek en dramatische kunst – met uitzondering van de basisopleidingen van één cyclus – op gemotiveerd voorstel van de betrokken departementsraad de gangbare salarisschaal toekennen op voorwaarde dat ze (beslissing B/RVB/2007/PER/0069):

- ▶ voltijds titularis zijn van een betrekking en
- ▶ uitdrukkelijk en schriftelijk afzien van de toepassing van artikel 150 van het hogescholendecreet en
- ▶ naast hun onderwijstaken ook coördinerende taken hebben.

Aan de Hogeschool Gent genoten in 2008 in totaal twaalf personeelsleden van de gangbare salarisschaal.

4.3.10.3 Persoonlijke vergoedingen

In 2008 werden, in het kader van wetenschappelijke dienstverlening, maatschappelijke dienstverlening of posthogeschoolvorming voor € 26.681 persoonlijke vergoedingen betaald.

4.3.11 Evaluaties

In 2008 werden per categorie de volgende beoordelingen gegeven:

Aantal evaluaties en omstandigheidevaluaties

Gewone evaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Positief	481	29	65		
Evoluerend naar onvoldoende	2	1	1		
Onvoldoende		1			

Omstandigheidsevaluatie	OP	ATP	CBED	OHP	MVD
Geschikt voor aanstelling OD					
Geschikt voor aanwerving OD	2		22		
Geschikt voor benoeming	18	45			
Nog niet geschikt voor benoeming	8	1			

4.3.12 Steunpunt Personeelszorg

Het steunpunt Personeelszorg is opgestart in maart 2007 en heeft intussen een structurele plaats gekregen in de werking van de Hogeschool Gent.

De personeelsleden vinden hun weg naar het steunpunt Personeel ofwel via de folder, de ziekenkaart, de mond-tot-mondreclame en op eigen initiatief, ofwel worden ze doorverwezen door de arbeidsgeneesheer, de dienst Interne Preventie en Milieu, de vakorganisaties, de dossierbeheerders, de leidinggevenden of directe collega's. De meldingen en vragen hebben te maken met spanningen, conflicten en sfeer op de werkvloer; persoonlijke problemen, familiale problemen en communicatieproblemen, financiële en administratieve vragen of problemen; vraag naar hulp bij ziekte en arbeidsongevallen, meldingen van pesterijen, geweld en ongewenst seksueel gedrag.

De aanvragen worden zowel preventief als curatief behandeld. Preventief worden de vragen gebufferd door opvang, een luisterend oor te bieden, informatie en advies te

verstrekken. Curatief worden de aanvragen geremedieerd door begeleiding, bemiddeling en opvolging.

Uit de verschillende dossiers werden vervolgens een aantal relevante knelpunten gesignaleerd aan de bevoegde departementen, sectoren, diensten en aan het bestuur.

Het steunpunt Personeelszorg houdt zich sinds 2008 actief bezig met de opvolging van langdurige zieken. Deze personeelsleden ontvangen bijvoorbeeld een kaart met beterschapswensen vanuit de Hogeschool Gent. Deze opvolging en betrokkenheid wordt samen met de opvolging vanuit het betrokken departement, sector of dienst in hoge mate gewaardeerd.

In het kader van de welzijnswet van 4 augustus 1996, gewijzigd door de wet van 10 januari 2007, werd in 2008 tevens een leidraad ontwikkeld voor leidinggevenden over hoe kan worden omgegaan met alcohol en druggebruik.

4.3.13 Diversiteitsbeleid voor het personeel

In het personeelsbeleid wordt verder werk gemaakt van diversiteit voor het personeel, zoals in de missie en visie van de Hogeschool Gent werd voorgesteld. Het personeelsbeleid maakte daarvoor onder andere gebruik van het 'diversiteitsplan 2008-2009', dat gesubsidieerd wordt door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Migratie en Arbeidsmarktbeleid.

In het kader van dit diversiteitsplan 2008-2009 werden volgende acties opgestart:

- ▶ verbreding van de wervingskanalen (samenwerking met Jobkanaal);
- ▶ methodiekontwikkeling in het kader van selecties (screeningsinstrument op maat gemaakt om selecties zo objectief, accuraat en waardenvrij mogelijk te maken);
- ▶ jobcoaching voor kansengroepen (samenwerking met Lokaal Werkgelegenheidsbureau van de stad Gent);
- ▶ een kwalitatief onderzoek in het kader van een leeftijdsbewust personeelsbeleid (peiling naar wat de personeelsleden van de Hogeschool Gent motiveert om op een aangename manier inzetbaar te blijven);
- ▶ personeelsontwikkeling in de vorm van een training 'conflicthantering binnen een diverse ploeg';
- ▶ werkgroep diversiteit, samengesteld uit onder andere afgevaardigden van de vakorganisaties, leidinggevenden en personeelsleden.

4.3.14 Personeel bezoldigd op academiseringsmiddelen

Sinds het academiejaar 2003-2004 maakt de Vlaamse overheid extra middelen vrij voor de academisering van het voormalige tweecyclionderwijs aan de hogescholen. De raad van bestuur opteerde ervoor om 81,5 % van deze middelen aan te wenden voor personeel. Deze middelen werden in hoofdzaak ingezet voor statutair personeel. In een aantal gevallen werd een lid van het onderwijzend personeel voor een gedeelte van zijn opdracht belast met onderzoek, waarbij een gedeelte van zijn vroegere onderwijsopdracht werd overgenomen door een nieuw aangeworven personeelslid. In 2008 waren 68,79 voltijdse equivalenten actief op academiseringsmiddelen.

4.3.15 Personeel bezoldigd op middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek (PWO)

De Vlaamse overheid stelt specifieke middelen ter beschikking ter bevordering van het onderzoek in de professioneel gerichte bacheloropleidingen, 'projectmatig wetenschappelijk onderzoek' of PWO genoemd. In 2008 werden 13,10 voltijdse equivalenten ingezet op PWO-middelen.

4.3.16 Samenwerking met andere instellingen van het hoger onderwijs

De Hogeschool Gent heeft een aantal van haar personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in volgende instellingen van het hoger onderwijs:

- ▶ de Associatie Universiteit Gent;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ de Erasmushogeschool Brussel;
- ▶ Eurashe;
- ▶ VLHORA;
- ▶ VLIR.

Vanuit andere hogeronderwijsinstellingen komen personeelsleden belast met een voltijdse of deeltijdse opdracht in de Hogeschool Gent van:

- ▶ de Universiteit Hasselt;
- ▶ de Artesis Hogeschool Antwerpen;
- ▶ de Universiteit Gent;
- ▶ de Erasmushogeschool Brussel.

4.4 **ONDERHANDELINGEN HOGESCHOOL ONDERHANDELINGSCOMITE**

In 2008 werden in het Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC) van de Hogeschool Gent 11 protocollen 'voor akkoord' afgesloten. De details vindt u in bijlage 4.1 in deel 3 van dit jaarverslag.

4.5 **RATIOANALYSE OVER DE LAATSTE DRIE BOEKJAREN**

Berekeningen op basis van voltijdse equivalenten titularissen (zie 4.7 Terminologie)

Ratio's ten opzichte van het globaal personeelsbestand	2008	2007	2006
Onderwijzend personeel	59,37%	59,86 %	61,11 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds	59,87%	60,60 %	62,98 %
Onderwijzend personeel incl. op centraal fonds en gastprofessoren	64,33%	64,72 %	65,54 %
Administratief personeel	14,81%	14,19 %	12,98 %
Administratief personeel incl. op centraal fonds, meester-, vak- en dienstpersoneel, opvoedend hulpersoneel en contractuelen	35,67%	35,28 %	34,46 %
Contractuelen, excl. gastprofessoren	19,20 %	19,24 %	19,24 %

4.6 PERSONEELSKOSTEN

Personeelskosten per categorie over alle departementen, sectoren en diensten

Lonen betaald via Departement Onderwijs (€)	67.973,291
Administratief en technisch personeel	9.926,982
Onderwijzend personeel	54.676,483
Opvoedend hulppersoneel	457.175
Gastprofessoren	2.912.651
Lonen betaald via Hogeschool Gent (€)	10.837.698
Administratief en technisch personeel	78.449
Onderwijzend personeel	237.673
Opvoedend hulppersoneel	3.164
Gastprofessoren	229.978
Contractuelen	10.288.434
Totaal	78.810.989

4.7 TERMINOLOGIE

Kwantitatieve gegevens over de tewerkstelling in de Hogeschool, worden met behulp van drie indicatoren samengevat:

- ▶ voltijds equivalent titularis: indicator voor het aantal betrekkingen dat in de hogeschool bestaat (opgesplitst naar titularis binnen en buiten formatie);
- ▶ voltijds equivalent opdracht: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat in de hogeschool aan het werk is. Dit is de beste indicator om de evolutie van de prestaties te meten. De evolutie van het cijfer over voltijdse equivalenten opdracht moet dus samen met het cijfer afwezigheden (bijvoorbeeld wegens ziekte) en vervangingen gelezen worden;
- ▶ voltijds equivalent betaling: indicator voor het aantal voltijdse equivalenten dat door de hogeschool wordt betaald (opgesplitst naar betaling via het Departement Onderwijs en via het sociaal secretariaat SDWorx).

HOOFDSTUK 5: DIENSTVERLENING

5.1	<u>BELEIDSDOELSTELLINGEN INZAKE DIENSTVERLENING</u>	83
5.2	<u>OVERZICHT VAN DE DIENSTVERLENINGSPRESTATIES 2008</u>	84
5.3	<u>BESTEDING VAN MIDDELEN</u>	85
5.3.1	INKOMSTEN UIT DIENSTVERLENING	85
5.3.2	BESTEDING VAN MIDDELEN	86
5.4	<u>HET PERSONEELSBESTAND IN DE DIENSTVERLENING, DE DEELNAME IN SPIN-OFFBEDRIJVEN EN DE RELATIES MET VERENIGINGEN ZONDER WINSTOOGMERK EN ANDERE RECHTSPERSONEN</u>	87

5.1 **BELEIDSDOELSTELLINGEN INZAKE DIENSTVERLENING**

Zowel het onderwijs als het voornamelijk toegepast onderzoek aan de Hogeschool Gent zijn vrij sterk georiënteerd op het professionele werkveld. Hierdoor is de hogeschool een kenniscentrum met een ruim aanbod aan onmiddellijk toepasbare expertise binnen een breed gamma aan disciplines. Deze expertise kan ingezet worden voor de maatschappelijke of wetenschappelijke dienstverlening aan derden. Door de groeiende belangrijkheid van onderzoek en het stijgende onderzoekspotentieel aan de hogeschool stijgt ook het aanbod en de capaciteit voor deze dienstverlening.

Het beleid inzake maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening is nauw verwant met het beleid inzake onderzoek. Hoogwaardig toegepast onderzoek wordt bijvoorbeeld voor diverse actoren als wetenschappelijke dienstverlening uitgevoerd in de vorm van contractonderzoek. Een externe dienstverlening van hoge kwaliteit kan bovendien als hefboom werken voor de verwerving van onderzoeksprojecten en vice versa. Vanuit de Hogeschool Gent wordt er steeds meer de voorkeur aan gegeven om dienstverlening aan te bieden waarin lopend onderzoek kan worden gevaloriseerd. Hierdoor kan de unieke expertise van de Hogeschool Gent of de expertise die nauw aansluit bij de opleidingen gebruikt worden in de samenwerkingsovereenkomsten die afgesloten worden.

De Hogeschool Gent streeft ernaar zich te profileren als een laagdrempelig kenniscentrum dat zich in de directe omgeving van het regionaal socio-economisch weefsel bevindt en dat als het ware 'op afroep' de gevraagde kennis kan produceren en toepassen. Als kenniscentrum richt de hogeschool zich uiteraard niet uitsluitend op de economische sector in de enge zin, maar wil ze ook een sleutelrol opnemen in het bredere sociaal-maatschappelijk veld, in het bijzonder de welzijnssector en de culturele sector. Bijzondere aandacht gaat hierbij zeker naar de KMO's en de ondersteuning bij hun innovatieproces. De Hogeschool Gent is een door de Vlaamse Overheid erkende dienstverlener in het kader van de maatregel BEA (Budget voor Economisch Advies, ook bekend als 'de ondernemerschapportefeuille'). Hierdoor kunnen kleine en middelgrote ondernemingen opleiding en kennis aankopen bij de Hogeschool Gent.

De Hogeschool Gent wil een voortrekkersrol op zich nemen wat betreft de samenwerking met de socio-economische omgeving en heeft dit ook expliciet opgenomen in haar strategisch plan voor de periode van 2008 tot 2013. Een effectieve en efficiënte doorstroom van de expertise en de onderzoeksresultaten naar de regionale actoren verhoogt de economische en maatschappelijke welvaart van de regio. Hiertoe heeft de Hogeschool Gent in 2008 een aantal acties ondernomen, zowel met Unizo, VOKA als het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen om de structurele banden met deze intermediaire organisaties verder uit te bouwen. Bij deze gelegenheden stonden de KMO's centraal en werd de rol die de Hogeschool Gent kan spelen in hun innovatieproces benadrukt. Tijdens de 'innovatiemarkt', die samen met Unizo en het Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen voor de tweede maal werd georganiseerd, konden een honderdtal bedrijven kennismaken met de expertise van een aantal onderzoekers van de hogeschool. Andere initiatieven waren onder andere de participatie aan ontbijtsessies (Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen), deelname aan het Voka Plato-project rond innovatie en lidmaatschap van de stuurgroep van de KMO-contactwerking van Unizo. Verder werd de Hogeschool Gent partner van Gent BC (Gent Big in Creativity). Gent BC is een netwerk dat technologisch ondernemerschap en technologische innovatie in de Gentse kennisregio wil stimuleren.

Het Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) kon ook in 2008 een belangrijke groei voorleggen met een kleine uitbreiding

van het dienstverleningsaanbod en een grote stijging van het aantal beheerde onderzoeksprojecten. Na een analyse in de loop van 2008 werd besloten de verdere uitbreiding van het CTO te beperken tot de drie technisch georiënteerde departementen (INWE, BIOT en TECH) en diensten die nauw samenwerken met deze departementen. In 2008 werd binnen de laboratoria van het CTO verder gewerkt aan de integratie van onderzoek en dienstverlening. Deze hervorming is noodzakelijk om de labuitrusting up to date te houden en de expertise van de laboratoria verder uit te bouwen.

Volgende specifieke operationele doelstellingen worden voor 2009 vooropgesteld:

- ▶ In 2009 zal de implementatie van het Onderzoeksinformatiesysteem (zie ook 3.1.2) ervoor zorgen dat via een onderzoeksportaal de beschikbare expertise aan de hogeschool op een dynamische manier zowel intern als extern ontsloten zal worden. Deze verhoogde visibiliteit kan de samenwerking met het sociaal-economische en culturele weefsel zeker ten goede komen.
- ▶ De herorganisatie van het bestaande onderzoek in een twintigtal kenniscentra (zie ook 3.1.2) zal de profilering van de expertise van de Hogeschool Gent en de zwaartepunten verder versterken, niet alleen voor interne maar ook voor externe samenwerking.
- ▶ De relaties en netwerking met het sociaal-economisch weefsel van de regio worden verder uitgebouwd, voornamelijk met KMO's. Het is de bedoeling de samenwerking met een aantal intermediaire organisaties (Innovatiecentrum Oost-Vlaanderen, VOKA, UNIZO, ...) in 2009 verder structureel uit te bouwen en eventueel verder uit te diepen.

5.2 OVERZICHT VAN DE DIENSTVERLENINGSPRESTATIES 2008

In bijlage 5.1 wordt een overzicht gegeven van de overeenkomsten die in 2008 werden afgesloten met betrekking tot de uitvoering van maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening door de Hogeschool Gent ten behoeve van derden. Overeenkomsten waarvan de titel onder de vereiste geheimhouding valt, worden niet vermeld. Vormen van wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening zijn onder andere de KMO-innovatiestudies, contractonderzoek, samenwerkingsovereenkomsten, de ontwikkeling van protocollen en prototypes, consultancy, 'vorming op maat' en de organisatie van navormingen en studiedagen.

Naast de uitvoering van dienstverlening onder overeenkomst vormt het Onderzoeksreglement van de hogeschool een reglementair kader voor de uitvoering van repetitieve of gestandaardiseerde prestaties van dienstverlening aan derden onder de vorm van getarifeerde dienstverlening. Hiertoe beslist het bestuurscollege jaarlijks op advies van het departement of interdepartementaal centrum over de tarievenlijst die de prestaties van getarifeerde dienstverlening opsomt. In 2008 hadden acht departementen, alsook het Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening (CTO) een goedgekeurde tarievenlijst (zie bijlage 5.2 voor een samenvattend overzicht). De uitgevoerde prestaties van getarifeerde dienstverlening worden ingeschreven in een register van het departement of van het interdepartementaal centrum. Halfjaarlijks worden deze registers ter kennisgeving aan het bestuurscollege voorgelegd.

De Hogeschool Gent richt op initiatief van de departementen ook navormingen in voor werknemers of pas afgestudeerden. Voor deze initiatieven in het kader van levenslang leren, wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

5.3 BESTEDING VAN MIDDELEN

5.3.1 Inkomsten uit dienstverlening

Onderstaande tabel geeft per departement een overzicht van de inkomsten (bedragen in €) uit de dienstverlening, waartoe zowel de getarifeerde en niet-getarifeerde dienstverlening als de studiedagen en contractonderwijs worden gerekend. De totale inkomsten uit dienstverlening voor 2008 bedragen € 1.702.367. Deze waarde is vergelijkbaar met de inkomsten in 2007 (€ 1.638.150) en in 2006 (€1.703.437).

	Getarifeerde dienstverlening	Niet-getarifeerde dienstverlening	Contract-onderwijs	Studiedagen	Totaal
Departementen	769.902	505.856	170.733	179.490	1.625.981
CONS	0	1.811	0	0	1.811
KASK	18.525	0	30.500	0	49.025
BEST	0	195	4.203	165	4.563
BINF	0	0	1.172	0	1.172
BMER	16.933	23.406	15.678	640	56.657
HABE	5.000	122.098	1.914	78.641	207.653
VETO	27.642	3.094	3.978	7.040	41.754
BIOT	168.374	51.523	2.505	4.106	226.508
INWE	429.118	162.035	54.267	51.538	696.958
TECH	33.727	10.169	35.318	2.110	81.324
LERA	63	0	0	6.593	6.656
SOAG	4.991	67.965	10.872	15.158	98.986
VESA	0	27.075	0	13.499	40.574
Centrale diensten	0	72.341	895	3.150	76.386
HoGent overhead*	65.530	36.485	10.324	0	112.339
Totaal	769.902	578.197	171.628	182.640	1.702.367

* overhead voor algemene beheerskosten en centrale exploitatiekosten van 10 % wordt niet bij de inkomsten van de departementen gerekend.

Van dat totaal werd € 885.231 specifiek gegenereerd door het CTO. De inkomsten voor elk van de drie departementen die participeren in het CTO zijn:

- ▶ Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur € 215.311
- ▶ Technologie € 32.627
- ▶ Toegepaste Ingenieurwetenschappen € 637.293

De dienstverlening in samenwerking met het CTO bestaat zowel uit getarifeerde (op basis van een tarievenlijst) als niet getarifeerde dienstverlening, waarbij een overeenkomst wordt opgesteld tussen de hogeschool en de klant voor het leveren van welomschreven prestaties. In onderstaande tabel zijn de inkomsten weergegeven voor 2008 van de verschillende thematische clusters. De totale inkomsten zijn met 16 % gedaald ten opzichte van 2007 maar de verdeling over de clusters is zeer ongelijk. Alle clusters vertonen een daling in omzet, uitgezonderd de cluster Textiel en Kunststoffen, die een status quo vertoont, en de nieuwe cluster bouw, waar voor het eerst een reeks studieavonden werden georganiseerd ten behoeve van landmeters. Alle andere clusters voelen duidelijk de economische vertraging, wat zich uit in een daling van de inkomsten variërend tussen 20 % en 50 %. Hier moet wel bij vermeld worden dat de laboratoria van agro-industrie, levensmiddelen en biochemie in 2008 gegroeid zijn door een sterk toegenomen onderzoeksactiviteit en dat het aantal dienstverleningsopdrachten traditioneel jaar na jaar sterk schommelt in deze sector. In het licht van de

economische recessie en rekening houdend met bovenstaande bemerkingen zijn deze cijfers eerder bemoedigend.

Cluster	Inkomsten				
	2006	2007	2007 – overhead (10%)	2008 - overhead (10%)	% verschil
Agro-industrie	128.522	150.739	135.665	87.496	-36
Chemische analyse	156.884	213.893	197.560	163.135	-17
Levensmiddelen en Biochemie	79.905	133.463	122.011	66.107	-46
Mechanica, Elektriciteit & Informatica	391.158	324.926	292.847	237.568	-19
Textiel & Kunststoffen	405.017	334.733	304.640	300.970	-1
Bouw				29.954	
TOTAAL	1.161.486	1.157.754	1.052.723	885.230	-16

5.3.2 Besteding van middelen

Inkomsten uit de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening komen (op de overhead van 10 % voor algemene beheers- en centrale exploitatiekosten na) ten goede van het uitvoerende departement of de diensten werkzaam binnen het CTO. Deze worden besteed ten gunste van de ondersteuning van het onderzoeks- en dienstverleningsgebeuren binnen de betrokken departementen en vakgroepen. Op die manier kunnen deze extra financiële middelen gebruikt worden voor de personele en materiële versterking van de onderzoeksgroepen en laboratoria.

In onderstaande tabel zijn de bestedingen van de middelen voor dienstverlening in samenwerking met het CTO aangegeven. Gezien de opeenvolgende indexaanpassingen is er een aanzienlijke stijging van de personeelskosten ten opzicht van 2007. Uitgenomen binnen de cluster Textiel en Kunststoffen werden er geen zware investeringen gedaan. Het aandeel van de investeringen binnen de laboratoria gefinancierd door onderzoek en interne financiering neemt sterk toe zodat de investeringen op zuiver dienstverleningsinkomsten dalen. In de komende jaren zullen een aantal laboratoria wel geconfronteerd worden met noodzakelijke vervangingsinvesteringen van analytische apparatuur. In het algemeen dalen de werkingskosten wat in overeenstemming is met een dalende omzet.

Cluster	Investing		Weking		Personeel		TOTAAL	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Agro-industrie & Landschapsarchitectuur	0	7.135	60.645	78.092	87.662	97.121	148.307	182.349
Chemische analyse	2.728	919	71.183	51.716	119.313	129.373	193.224	182.009
Levensmiddelen en biochemie	1.630	4.854	40.807,78	24.074	54.089,20	47.235	96.527	76.163
Mechanica, Elektriciteit & Informatica	176.636,98		203.998,85	176.795	73.946,06	81.189	454.582	257.985
Textiel & Kunststoffen	2.989,70	48.111	58.250,90	57.664	266.721,05	339.664	327.962	445.440
Bouw		3559		6.266		179		10004
TOTAAL	183.985	64.579	434.886	394.664	601.732		1.220.602	1.153.952

5.4 HET PERSONEELSBESTAND IN DE DIENSTVERLENING, DE DEELNAME IN SPIN-OFFBEDRIJVEN EN DE RELATIES MET VERENIGINGEN ZONDER WINSTOOGMERK EN ANDERE RECHTSPERSONEN

De dienstverlening van de hogeschool wordt verzorgd door onderwijzend personeel (al dan niet hiervoor gedeeltelijk vrijgesteld van hun opdracht), onderzoekers en medewerkers, specifiek aangeworven voor deze opdracht.

Voor het CTO geeft onderstaande tabel een overzicht van het personeelsbestand en de samenstelling per cluster voor wat betreft de medewerkers specifiek aangeworven voor dienstverlening. Het merendeel van deze medewerkers heeft een contract van onbepaalde duur. Contracten van bepaalde duur worden aangeboden in het kader van kortlopende dienstverleningsovereenkomsten die een specifiek profiel vereisen. Medewerkers die betaald worden met geld van onderzoeksprojecten zijn niet mee opgenomen in deze tabel. Ten opzichte van 2007 is er een stijging van ongeveer 30 % in VTE. Deze stijging komt zowel door extra personeel als door personeel dat van afgelopen onderzoeksprojecten naar niet-getarifeerde dienstverleningsprojecten overging. Door het toegenomen onderzoeksvolume hebben ook bepaalde laboratoria extra personeel moeten inschakelen voor de interne dienstverlening.

CTO-cluster	Personeelsbestand in aantal personen (en in aantal VTE)				
	wetenschappelijk medewerkers	gegradueerde medewerkers	technisch personeel	vak-personeel	administratief personeel
Chemische analyse	1 (0,8)	1 (1,0)	3 (2,5)		
Textiel & Kunststoffen	5 (4)	2 (1,5)	5 (4)		
Mechanica, Elektriciteit & Informatica			2 (2)		1(1)
Bouw					
Agro-Industrie & Landschapsarchitectuur	1 (0,2)	1(1)		1(1)	
Levensmiddelen	1 (0,5)			3 (3,0)	
Boekhouding en Algemeen Secretariaat					3 (2,5)
Totaal	8 (5,5)	4 (3,5)	10 (8,5)	4 (4,0)	4 (3,5)

Totaal aantal personen: 30
Totaal aantal VTE: 25

De Hogeschool Gent bereidt momenteel de participatie voor in een eerste spin-off (GeoInvent) waarvan de aandeelhoudersovereenkomst reeds werd afgesloten maar de inbreng van IPR door de hogeschool pas in januari 2009 gepland is. Ook twee andere spin-offdossiers worden in 2009 verder uitgewerkt (zie ook 3.1.1.2).

Verder participeert de Hogeschool Gent in het zaaikapitaalfonds Baekeland II en het Innovatie- en Incubatiecentrum (IIC) van de Universiteit Gent.

Een overzicht van de deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut is weergegeven in bijlage 5.3. Zie voor verdere toelichting ook punt 1.5.3.4 van de dienst Juridische Aangelegenheden in de bijlagen bij dit jaarverslag.

Bijlagen:

- 5.1 Samenvatting van de dienstverleningsovereenkomsten in 2008
- 5.2 Samenvatting van de tarievenlijsten voor getarifeerde dienstverlening in 2008
- 5.3 Deelname in vzw's, internationale verenigingen met wetenschappelijk doel of instellingen van openbaar nut

HOOFDSTUK 6: KUNSTEN

6.1	<u>BEOEFENING EN ONTWIKKELING VAN DE KUNSTEN</u>	91
6.1.1	BELEID	91
6.1.2	INITIATIEVEN VAN HET HOGESCHOOLBESTUUR	95
6.1.3	BELEIDSOPTIES OP KORTE EN MIDDELLANGE TERMIJN	95
6.2	<u>KWALITEITZORG DOOR HET HOGESCHOOLBESTUUR</u>	96
6.3	<u>FINANCIERINGSBRONNEN</u>	96
6.4	<u>PERSONEELSBESTAND</u>	96
6.5	<u>OUTPUT</u>	97
6.6	<u>SAMENWERKINGSVERBANDEN</u>	97
6.5.1	BELEIDSMATIGE SAMENWERKINGSVERBANDEN	97
6.5.2	PEDAGOGISCHE SAMENWERKINGSVERBANDEN	97
6.5.3	SAMENWERKINGSVERBANDEN BINNEN HET ARTISTIEKE VELD	98
6.5.4	SAMENWERKINGSVERBANDEN MET MUZIKON VZW EN KUS VZW	99

6.1 BEOEFENING EN ONTWIKKELING VAN DE KUNSTEN

De Hogeschool Gent draagt, via haar departementen Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) en Conservatorium, actief bij tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

'Beoefening der kunsten' kan worden omschreven als het zich regelmatig, actief en met expertise engageren in de productie van kunst. 'Ontwikkeling der kunsten' beoogt vernieuwing of werkt nieuwe inzichten in de hand.

De departementen Conservatorium en KASK leiden studenten op tot professionele beeldende kunstenaars, filmmakers, fotografen, vormgevers, componisten, theatermakers en acteurs, uitvoerende of schepende musici, instrumentenbouwers en tot creatieve onderzoekers die de grenzen van de eigen professionele codes in vraag stellen en verleggen. Beide departementen doen dit vanuit een traditie van meer dan 250 jaar. Ze zijn belangrijke culturele actoren in de kunstwereld waar zowel studenten, docenten als alumni prominente plaatsen innemen, en dit zowel op stedelijk (Gent), regionaal (Vlaams), nationaal (Belgisch) als Europees vlak.

6.1.1 Beleid

Het beleid op het vlak van beoefening en ontwikkeling van de kunsten vertoont een aantal constanten, die in 2008 substantieel werden versterkt. Het was en blijft gericht op artistieke productie die de toets van internationale 'peer-review' kan doorstaan.

Daarvan afgeleid stelden de departementen Conservatorium en KASK, in overleg met het bestuur van de Hogeschool Gent, deze doelen:

- ▶ de uitbouw van een excellent pedagogisch korps;
- ▶ de zorg voor het onderwijscurriculum en de integratie van speciale artistieke projecten en/of toonmomenten daarin;
- ▶ de uitbouw van een infrastructuur die artistiek onderzoek en artistieke productie ondersteunt en omkadert;
- ▶ het bevorderen van de communicatie over de kunstproductie en van rapportering over het onderzoek in de kunsten;
- ▶ de implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek;
- ▶ het stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden m.b.t. beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

6.1.1.1 *De uitbouw van een excellent pedagogisch korps*

Essentieel voor hoogwaardige beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen het Hoger Kunstonderwijs is het verweven van dit onderwijs met het veld van de kunsten. Dit gebeurt onder meer door het aantrekken van nationaal en internationaal erkende kunstenaars en theoretici, die tegelijk bekwame pedagogen zijn, als vaste lesgevers en het inschakelen van vakspecialisten als gastdocent of in masterclasses. In 2008 werden door de KASK nieuwe docenten aangetrokken van wie de cv getuigt van een grote expertise binnen hun discipline.

Dit zorgde voor een verjonging van het onderwijzende korps en meteen ook voor een toename van actieve kunstenaars en vormgevers.

De docenten van de kunstendepartementen zijn in overgrote mate artistiek bedrijvig in het nationale en internationale kunstlandschap. Voor de selectie van lesgevers aan de kunstendepartementen, wordt er gestreefd naar professionals met voldoende be-

roepservaring. Het Hogescholendecreet formuleert de eis dat wie niet beschikt over een masterdiploma, een nuttige beroepservaring buiten het onderwijs van ten minste zes jaar moet kunnen voorleggen. Van de docenten wordt dus verwacht dat zij de kunsten beoefenen en ontwikkelen buiten hun opdracht als docent.

Tallose gastsprekers zorgden tijdens lezingen, masterclasses en workshops (zie bijlage 6.6 voor een overzicht) voor inbreng van zowel technische expertise en artistieke vaardigheden als discussiethema's: Maarten Weyler, Laura Maes, Saskia Westerduin, Marita Vermeulen, Wim Van Capellen, Ali Momeni, Bart Balcaen, Alexander Dierendonck, Jelle Dierickx, Dirk Moelants, Els Van Den Meersch, Armand Mevis, Vaast Colson, Bram Verstraete, Hans Van Der Meer, Bernard Dewulf, Gil Devloo, Reinaart Vanhoe, Filip Deslee, Tom Schamp, Maud Vande Veire, Robert Dierckx, Iris Claesens, Filip Van De Velde, Jan De Maesschalk, Luc Leybaert, Isabelle Dierickx, Ricardody Brey, Patrick Van Rossem, Jan Vanriet, Philippe Vandenberg, Daniël Henry, Ann-Marie Jonckheere, Marie Mees, Alex Webb, Lieven Segers, Stevn Baelen, Hans De Pelsmaeker, Veerle Windels, An Baeyens, Andrew Opsomer, Johan De Wilde en Nick Phelps.

Het grootste deel van deze sprekers zijn op de KASK geïnviteerd in het kader van de KASK-lezingen (zie bijlage 6.5 voor een overzicht). Binnen de opleiding 'Tentoonstelling en Beheer van Actuele Kunst' (TEBEAC) kwamen werden volgende gastsprekers uitgenodigd: Bram Verstraeten, Joris Van Acker, Eva De Groote, Olivier Schalm, Louise Wijnberg, E. Goethals, E. Janssens, Arne Dekeyser, P. Ragaert, O. Schalm, Myriam Van Imschoot, Paulien 't Hoen, Sebastian Hackenschmidt, Nick Ervinck, Janien Prummel, Pieter Vermeersch, M. Adriaans en M. Elburg.

In 2008 werd het pedagogisch korps van de kunstendepartementen versterkt met een aantal doctorale onderzoekers:

Edwin Carels (Theoretische Omkadering Audiovisuele Kunsten), Hilde D'Haeyere (Audiovisuele Kunsten), Luc Deleu (Theoretische Omkadering van de Kunsten), Steven Humblet (Theoretische Omkadering Beeldende Kunsten), Johan Opstaele (Audiovisuele Kunsten) en An Van Dienderen (Audiovisuele Kunsten).

Doctoraal onderzoek in de kunsten en onderzoek binnen een door *peers* als hoogwaardig beoordeelde artistieke praktijk, staan samen garant voor de inbedding van het academisch hoger kunstonderwijs in zowel het artistieke veld als in onderzoek.

6.1.1.2 *Zorg voor het onderwijscurriculum*

Optimalisering van het studieaanbod is een voortdurende zorg van de opleidingscommissies beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, interieurvormgeving, muziek en drama. Een optimaal studieaanbod zorgt voor een betere opleiding tot uitmuntende scheppende en uitvoerende kunstenaars of vormgevers.

De bachelorprogramma's werden licht bijgestuurd, rekening houdend met de evaluaties ervan door studenten en docenten. Er werden minimale wijzigingen – veelal naamswijzigingen of een andere verdeling van studiepunten – aangebracht in verschillende studieprogramma's, met name die van de afdelingen mode, beeldhouwkunst, film, animatiefilm, lerarenopleiding, mediakunst en beeld & installatie. De naam van de vroegere afdeling 'nieuwe media' is gewijzigd in 'mediakunst'.

Zowel in de beeldende als de audiovisuele kunsten werden er schakelprogramma's ingevoerd om de doorstroom naar het masterprogramma te vergemakkelijken voor studenten met een professioneel bachelordiploma.

De opleiding beeldende kunsten finaliseerde in 2008 een zelfevaluatie rapport, met het oog op de visitatie van de opleiding in 2009-2010. De opleiding audiovisuele kunsten werd in 2008 gevisiteerd door een externe commissie. In de mondelinge terugmelding werden vooral volgende aandachtspunten naar voren geschoven:

- ▶ uitbouw van een mediatheek;
- ▶ internationalisering;
- ▶ versterken van de link met de randgebieden van de audiovisuele kunst.

Het departement formuleert en implementeert hiervoor verbeterplannen. Op dit moment wordt er gewerkt aan het zelfevaluatie rapport van interieurvormgeving, dat zal worden ingediend in juni 2009.

Uiteraard maakten ook in 2008 toonmomenten van studenten (concerten, theaterproducties, tentoonstellingen, projecties, ...) deel uit van het artistieke leerproces (zie punt 6.5: Output).

6.1.1.3 Uitbouw van een infrastructuur die artistieke productie ondersteunt en omkadert

Belangrijke stap in de creatie van een stimulerende werkomgeving voor kunstenaars en kunststudenten is de bouw van een kunstenbibliotheek op de campus Bijloke. Dit werd dan ook opgenomen in het masterplan infrastructuur van de Hogeschool Gent.

De nieuwbouw- en restauratiewerken op de Bijlokecampus, die ertoe zullen leiden dat de KASK in 2010 over een volwaardige tentoonstellingsinfrastructuur beschikt, waarbinnen artistieke producties (film, performance, lezingen, tentoonstelling, ...) professioneel plaatsvinden, worden voortgezet.

Het glazen paviljoen in de voortuin aan de Louis Pasteurlaan 2, waar sinds 2006 onder het label 'KIOSK' tentoonstellingen van jonge, beloftevolle beeldende kunstenaars worden geprogrammeerd, bleef fungeren als tentoonstellingsplek. Het is de bedoeling van dit initiatief om bij te dragen tot de omvorming van de Bijlokesite tot internationale kunstencampus. Voor kunstenaars die extern verbonden zijn aan het departement, biedt Kiosk een forum aan dat studenten, docenten en bezoekers van de campus confronteert met wat leeft in het artistieke veld. Aan studenten, docenten en vooral alumni biedt het een platform voor artistieke projecten. Hiervoor werkt KASK samen met de vzw KunstSite (afgekort KuS), die vandaag als autonome vzw fungeert en haar werking ontplooit op de Bijlokesite. De vzw KuS ondersteunt dit project en ontving hiervoor een projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap. Voor een jaaroverzicht van de tentoonstellingen die werden georganiseerd binnen KIOSK, verwijzen we graag naar bijlage 6.6.

In de expositieruimte 'De Zaal' van de Hogeschool Gent vonden in 2008 toonmomenten plaats op vlak van vormgeving en fotografie (zie bijlage 6.9 voor een overzicht).

De Miryzaal en de Mengalzaal van het departement Conservatorium worden zeer intens in gebruik genomen. De concertzaal (Karel Miryzaal) is voor alle uitvoerende musici klassieke muziek van het departement een instrument waarmee ze hun kunst op het allerhoogste niveau kunnen realiseren.

6.1.1.4 Bevorderen van de communicatie over de kunstproductie binnen de Hogeschool Gent en van rapportering over het onderzoek in de kunsten

De KASK-website (www.kask.be) en de digitale nieuwsbrief werden in 2008 verder ontwikkeld als communicatiemiddel voor de artistieke en theoretische projecten van

het departement KASK. In de loop van 2008 werd de nieuwsbrief nog verder geprofessionaliseerd en gestroomlijnd door webmaster Ine Dehandschutter. Ook het publieksbereik wordt opgevolgd aan de hand van gebruikersstatistieken, en op die manier permanent geoptimaliseerd. De website wordt dagelijks aangevuld met nieuws en agendapunten over zowel docenten, studenten als alumni van de KASK.

Momenteel werkt Harold Vergucht, verantwoordelijk voor het webdesign, aan een nieuwe website voor de KASK, waarvan een eerste versie klaar zal zijn in september 2009. Deze website zal de overstap maken naar het zogenaamde Web 2.0 systeem, vertrekkend van een vernieuwend model waarin de input van de gebruiker centraal komt te staan. Dit zal op termijn tevens zorgen voor een betere doorstroming naar de professionele sector, o.a. aan de hand van een uitgebreid portfolioarchief van de studenten.

Om de contacten met de pers en de kunstwereld uit te bouwen werd Pieter Vermeulen aangeworven als communicatiemedewerker voor het departement KASK. In die hoedanigheid vervangt hij Jenoff Van Hulle.

Het internationale tijdschrift voor actuele kunst A Prior Magazine wordt uitgegeven door het departement KASK in samenwerking met vzw Mark. In 2008 verschenen twee edities van het tijdschrift (zie bijlage 6.8 voor een overzicht), en werd er een panelgesprek georganiseerd in de Brusselse Beursschouwburg. Er wordt met A Prior Magazine overlegd hoe het tijdschrift kan rapporteren over het onderzoek in de kunsten aan de KASK.

6.1.1.5 Implementatie van geformaliseerde vormen van artistiek praktijkonderzoek

Beoefening en ontwikkelingen van de kunsten speelt zich in het hoger kunstonderwijs ook af binnen geformaliseerde onderzoeksprojecten op het vlak van de artistieke praktijk; of wordt geïnspireerd door theoretische onderzoeksprojecten in de marge van die praktijk.

In 2008 werden de lopende projecten van onderzoek in de kunsten voortgezet. Naast de doctoraten in de kunsten, verrichten collegae van het Conservatorium en de KASK theoretisch doctoraatsonderzoek (kunstwetenschappen, kunstfilosofie, musicologie, theaterwetenschap, literatuurwetenschap). Dit kunsttheoretisch onderzoek heeft een eigen finaliteit en een stimulerende invloed op de kunstpraktijk en op de kunstpraktijk in relatie tot de educatieve processen. De onderzoeksresultaten ervan vloeien terug naar de pedagogiek via gespecialiseerde seminars in de masterjaren.

Het Conservatorium startte in 2008 een onderzoek op naar de ontwikkeling van eigentijdse expressiemiddelen (hardware / instrumenten / software) in relatie met eigentijdse compositietechnieken en de toepassing ervan in een eigentijdse muziekpraktijk. Het onderzoek betreft een verdere ontwikkeling van een wetenschappelijk technisch instrumentarium, gesteund door geavanceerde technologieën en gelinkt aan de nieuwste inzichten in behandeling en organisatie van toonmateriaal, bij uitstek gericht op de microtonale muziek.

Een overzicht van onderzoeksprojecten in de audiovisuele kunsten, beeldende kunsten en interieurvormgeving werd gepubliceerd naar aanleiding van de presentatie- en reflectiedag rond het doctoraat in de kunsten, dat werd gehouden op 20 maart 2008. De publicatie draagt de titel 'Onderzoeksprojecten in/over de kunsten – Associatie Universiteit Gent 2008' en werd uitgegeven door de Universiteit Gent, het departement Conservatorium en KASK van de Hogeschool Gent, in samenwerking met het Interdisciplinair Centrum voor Kritiek en Actualiteit (Hogeschool Gent). Een volledig

overzicht van de onderzoeksprojecten is eveneens te vinden op www.kask.be/index.php?/onderzoek/onderzoeksprojecten.

Het *KunstenOverlegForum*, waarbinnen onderzoekers van KASK en Conservatorium hun onderzoek voorstellen en onderling bespreken, kwam acht keer samen in 2008.

6.1.1.6 *Integratie van onderzoek binnen Hogeschool Gent en Universiteit Gent*

Twee initiatieven dragen bij tot een betere integratie van het onderzoek over en in de kunsten binnen de Universiteit Gent en de Hogeschool Gent:

- ▶ De Domeinwerkgroep Kunsten AUGent. Leden: Universiteit Gent: Marc Leman, Claire Vandamme, Patrick Van Rossem, Rik Pinxten, Els Van Steenberghe, Christel Stalpaert (voorzitter). Hogeschool Gent: Jan Rispens, Geert Dhondt, Martine De Gos, Wim De Temmerman, Willem Vermoere, Kristof Van Gestel, Chantal De Smet. Studenten: Stijn Bettens, Kristof De Borle, aangevuld met externe leden.
- ▶ Drie associatieonderzoeksgroepen werden goedgekeurd door de Associatie Universiteit Gent: muziek (voorzitter prof. Marc Leman); postdramatische esthetiek (voorzitter prof. Christel Stalpaert); creatie/bemiddeling/context in de beeldende kunsten (voorzitter prof. Claire Vandamme). Zij beogen een integratie van onderzoek binnen de Hogeschool Gent en de Universiteit Gent op het vlak van de kunsten. In 2008 werden besprekingen gevoerd voor de oprichting van een associatieonderzoeksgroep 'beeldcultuur', o.l.v. prof. Daniël Biltreyst.

6.1.1.7 *Stimuleren van regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden*

Zie paragraaf 6.6.

6.1.2 Initiatieven van het hogeschoolbestuur

Via de sector Infrastructuur nam het hogeschoolbestuur in de loop van 2006 ingrijpende initiatieven inzake de infrastructuur van de kunstendepartementen:

- ▶ opvolging bouwwerf Pasteurlaan (departement KASK);
- ▶ aankoop pand 'Nationale Bank', mede om tegemoet te komen aan de ruimtebehoefes van de kunstendepartementen;
- ▶ verhuizing centrale administratie van Bijlokecampus naar Kortrijksesteenweg.

De dienst Communicatie en Cultuur ondersteunde artistieke producties van KASK en Conservatorium:

- ▶ Movement, modeshow Hogeschool Gent;
- ▶ de productie van een dvd met KASK-films;
- ▶ de organisatie van het filmfestival OneMinutes Belgian Open;
- ▶ aankoop werk van afgestudeerden KASK voor de Kunstcollectie van de Hogeschool Gent.

6.1.3 Beleidsopties op korte en middellange termijn

- ▶ bijzondere aandacht voor het personeelsbeleid;
- ▶ tussentijdse evaluatie en bijsturing van de masteropleidingen om hen uit te bouwen tot opleidingen die de ontwikkeling van de kunsten in de hand werken;

- ▶ uitbouw i.s.m. de Universiteit Gent van het postgraduaat Tentoonstelling en Beheer Actuele Kunst;
- ▶ de gestage uitbouw van een globale onderzoekscultuur. Naast eigen accenten in het personeelsbeleid worden vooral stappen gezet op het vlak van infrastructuur (lokalen voor onderzoekers, investeringen in apparatuur);
- ▶ uitbouw van een hanteerbaar systeem van criteria voor:
 - evaluatie van output van onderzoek in de kunsten;
 - eigen vormen van rapportering over onderzoek in de kunsten.
- ▶ binnen het departement KASK dient werk gemaakt van privésporing voor het tentoonstellingsbeleid en voor artistieke projecten;
- ▶ uitbouw van samenwerkingsverbanden met kunstendepartementen binnen de Vlaamse Autonome Hogescholen. Hiertoe worden bilaterale gesprekken gevoerd;
- ▶ realiseren van een nog grotere verwevenheid met de kunstwereld.

6.2 **Kwaliteitszorg door het hogeschoolbestuur**

De algemene procedures van kwaliteitszorg gelden ook voor de kunstendepartementen. De domeinwerkgroep Kunsten AUGent fungeert als permanent extern toetsingsorgaan inzake de kwaliteit van academiseringsprocessen en indirect ook wat betreft de kwaliteit op het vlak van onderzoek in de kunsten.

De specifieke kwaliteitszorg met betrekking tot de beoefening en ontwikkeling van de kunsten binnen KASK en Conservatorium gebeurde op verschillende niveaus:

- ▶ Jury's werden samengesteld op basis van een systeem van *peer review*, met specialisten uit het veld: kunstenaars, curatoren, kunstcritici.
- ▶ Het personeelsbeleid vormt een cruciaal instrument inzake de kwaliteitsbewaking (cf. supra).
- ▶ De lopende onderzoeksprojecten worden op kwaliteit getoetst via de procedure van de Onderzoeksraad.

6.3 **Financieringsbronnen**

De departementen kunnen beschikken over werkingsmiddelen afkomstig uit de globale subsidiëring door de Vlaamse Overheid. Via een verdeelsleutel worden deze middelen, door het hogeschoolbestuur, aan de departementen toegewezen. Extra middelen zijn de academiseringsgelden.

Projecten van dienstverlening, zowel intern als extern, genereren extra inkomsten. Binnen de Hogeschool Gent realiseerden de kunstdepartementen projecten in samenwerking met de dienst Communicatie en Cultuur (bv. opening academiejaar, oudejaarsconcert van de Associatie Universiteit Gent; met ook ontwerp van uitnodigingen door het departement KASK).

De tentoonstellingsinitiatieven van het departement KASK (KIOSK en De Zaal) komen tot stand in samenwerking met vzw KunstenSite (KuS) en worden financieel ondersteund door zowel de Vlaamse Overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen als de Stad Gent.

6.4 **Personeelsbestand**

Voor het personeelsbestand verwijzen wij naar hoofdstuk 4 van dit jaarverslag.

6.5 Output

Zowel in het departement KASK als in het Conservatorium vormen toonmomenten en concerten in de loop van het academiejaar een essentieel onderdeel van het pedagogisch gebeuren. Het artistiek werk van docenten, onderzoekers en alumni reflecteert enerzijds dikwijls het resultaat van het pedagogisch proces, anderzijds is het een inspiratiebron voor de pedagogiek.

Voor een uitgebreid overzicht van de output in 2008, in termen van muziekproducties en dramaprojecten, verwijzen we graag naar bijlage 6.1 en 6.2.

Voor een extensief overzicht van de output in 2008, in termen van toonmomenten, tentoonstellingen, lezingen en symposia, verwijzen we graag naar bijlagen 6.3 tot 6.11.

6.6 Samenwerkingsverbanden

Beide departementen gingen regionale, federale en nationale samenwerkingsverbanden aan en engageerden zich in nationale en internationale organisaties die ontwikkeling van de kunsten stimuleren en/of omkaderen.

6.5.1 Beleidsmatige samenwerkingsverbanden

- ▶ De departementshoofden van beide instellingen zijn lid van de algemene vergaderingen van de Hogere Instituten Kunst (zowel muziek als beeldende kunsten): het Orpheus Instituut, de Operastudio en het Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.).
- ▶ Het departementshoofd Conservatorium is Regeringscommissaris voor de Filharmonie en het Vlaams Radio Koor en Orkest. Hij is tevens voorzitter van de beoordelingscommissie Muziektheaters van de Vlaamse Gemeenschap, lid van de Raad voor de Kunsten, en vertegenwoordigt de hogeschool in de Algemene Vergadering van de YoTaM (vzw voor het stimuleren van Jonge Talentvolle Musici). Het Conservatorium is tevens lid van de Association Européenne des Conservatoires (AEC) en van de Vereniging voor Muziektheorie en de IAJE (International Association for Jazz Education).

6.5.2 Pedagogische samenwerkingsverbanden

6.5.2.1 *Intern*

- ▶ Samen met het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde en de dienst Communicatie en Cultuur staan de departementen Conservatorium en KASK in voor de organisatie van de posthogeschoolvorming Cultuur- en Kunstmanagement. De opleiding wil toepasbare kennisgehelen aanbieden en richt zich vooral naar mensen die al actief zijn in het culturele werkveld. In de loop van 2008 werd overlegd hoe deze opleiding ondergebracht kan worden (vanaf 2009) in een op te richten school voor management in de non-profitsector.
- ▶ Het samenwerkingsverband tussen de afstudeerrichting Textieltechnologie van het departement Technologie en de afstudeerrichting Textielontwerp (KASK) werd in 2008 verder uitgebouwd.

6.5.2.2 Extern

- ▶ In samenwerking met het SMAK en de vakgroep Kunstwetenschappen (Universiteit Gent) werd het postgraduaat 'Tentoonstelling en Beheer van Actuele Kunst' (TEBEAC) ingericht.
- ▶ Tussen Hogeschool Gent, departement KASK en Hoger Instituut voor Schone Kunsten (H.I.S.K.), KuS vzw, Festival van Vlaanderen, IBBT en Filmfestival Gent werden in 2008 overeenkomsten afgesloten om tot een nauwere samenwerking te komen.
- ▶ Studenten kunstwetenschappen van de Universiteit Gent liepen stage aan het departement KASK.

6.5.3 Samenwerkingsverbanden binnen het artistieke veld

- ▶ Tijdens het Filmfestival van Vlaanderen Gent 2008 organiseerde het departement KASK in samenwerking met het Filmfestival het jaarlijkse seminarie over filmmuziek en animatiefilm. Er vond een masterclass plaats door de gerenommeerde componist Gabriel Yared over filmmuziek aan het Conservatorium en een seminarie animatiefilm aan de KASK.
- ▶ In het kader van de samenwerking met het Fotomuseum Antwerpen mocht Thomas Janssens de jaarlijkse prijs van het Fotomuseum t.w.v. € 5000 in ontvangst nemen.
- ▶ Binnen het opleidingsonderdeel Kunst in het Werkveld werkten masterstudenten KASK in diverse culturele instellingen, kregen ze opdrachten voor de Vlaamse Overheid, Eén, Canvas en Klara of werkten ze in ateliers van diverse kunstenaars.
- ▶ Sinds de herfst van 2005 werken het departement KASK, Sint-Lucas Beeldende Kunst Gent en het SMAK samen in het project Young Artists (selected by). Een onafhankelijke curator selecteert voor dit project kunstenaars die de laatste drie jaar aan beide kunsthogescholen afstudeerden. In 2008 werd Kathrin Ginsberg uitgenodigd om voor de selectie en begeleiding van het project in te staan. Voorheen waren Jan Hoet, Lex Ter Braak, Chris Dercon, Luk Lambrecht, Philippe Van Cauteren en Hans Martens al curator. Diverse alumni van KASK werden geselecteerd.
- ▶ Sinds 2006 is de KASK erkend door het Amsterdamse Sandberginstituut als de Belgische partner van het internationale OneMinutesFestival. Het departement engageerde zich om jaarlijks een competitie te organiseren onder de titel OneMinutes Belgian Open. Het evenement kwam er in samenwerking met Sphinx-cinema en het Sandberginstituut.
- ▶ In 2008 fungeerde KASK tevens als culturele partner voor Film-Plateau, de universitaire filmclub van de Universiteit Gent, en verzorgde zij mee het programma. Er vonden een drietal Videosalons plaats in het najaar, met Pieter De Buysser, Anouk De Clercq en Hans Op De Beeck. De laatste twee zijn docenten aan de KASK.

6.5.4 Samenwerkingsverbanden met Muzikon vzw en KuS vzw

- ▶ Het departement Conservatorium onderhoudt bevoorrechte relaties, vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, met Muzikon vzw.
- ▶ In 2008 heeft het departement KASK samengewerkt met vzw KuS, en overlegd over een samenwerkingsovereenkomst. KuS (KunstenSite) wil projecten op het vlak van beeldende en audiovisuele kunsten en vormgeving binnen de Bijlokesite bevorderen en ondersteunen. De vzw laat zich daarbij inspireren door de visie op kunst en vormgeving zoals die leeft binnen het departement KASK.
- ▶ Voor A Prior Magazine, waarvan in 2008 twee edities verschenen, werkt de KASK samen met vzw Mark als mede-uitgever.

HOOFDSTUK 7: FINANCIËEL BELEID

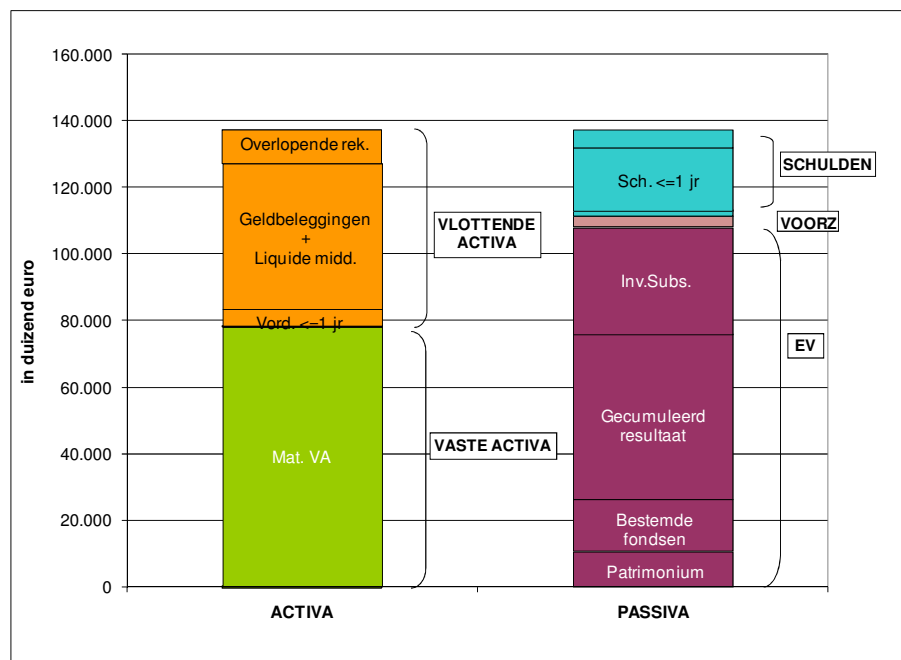
<u>7.1</u>	<u>COMMENTAAR OP DE JAARREKENING</u>	<u>103</u>
7.1.1	BALANS OP 31 DECEMBER 2008	103
7.1.2	RESULTAAT	104
<u>7.2</u>	<u>VERANTWOORDING VAN HET FINANCIËEL BEHEER</u>	<u>104</u>
7.2.1	VARIANTIEANALYSE	104
7.2.2	RATIO-ANALYSE MET COMMENTAAR	111
7.2.3	COMMENTAAR OP HET INVESTERINGS- EN FINANCIËRINGSBELEID	112
7.2.4	EVOLUTIE VAN DE THESAURIEPOSITIE	114
7.2.5	DE FINANCIËLE WEERSLAG VAN BELANGRIJKE PROJECTEN	114
<u>7.3</u>	<u>BIJZONDERE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM</u>	<u>114</u>

7.1 COMMENTAAR OP DE JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2008, de resultatenrekening over het boekjaar 2008 en de toelichting.

Het balanstotaal steeg met 11 % tot 137,2 miljoen euro. De samenstelling van de balans op 31 december 2008 wordt weergegeven in figuur 1.

FIGUUR 1 : SAMENSTELLING BALANS OP 31 DECEMBER 2008

Het eigen vermogen vertegenwoordigt 79 % van het totale vermogen. Dit wijst op een zeer grote financiële onafhankelijkheid, zoals in vorige jaren.

Het gewicht van de vaste activa in het balanstotaal is gestegen van 45 % naar 57 %. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat de gebouwen niet werden gewaardeerd in de beginbalans en dat in 2008 veel nieuwe investeringen werden uitgevoerd.

Het resultaat van de Hogeschool Gent bedraagt 4.818.262 euro.

7.1.1 Balans op 31 december 2008

7.1.1.1 Activa

De **vaste activa** stegen met 43 % ten opzichte van vorig jaar. Dit is het resultaat van 29,9 miljoen euro investeringen en 6,5 miljoen euro afschrijvingen. Meer details rond de investeringen worden weergegeven onder de rubriek investerings- en financieerbeleid.

De **vorderingen op korte termijn** omvatten voornamelijk de vorderingen op klanten, vorderingen in het kader van investeringssubsidies, vorderingen op studenten (studiegelden) en vorderingen op de Vlaamse Gemeenschap.

De **geldbeleggingen en liquide middelen** bedragen 43,6 miljoen euro (32 % van het balanstotaal).

De **overlopende rekeningen** vertegenwoordigen 7 % van het balanstotaal. Deze rubriek omvat onder andere de reële statutaire loonschuld op het einde van het boekjaar.

7.1.1.2 *Passiva*

Het eigen vermogen is opgebouwd uit het beginpatrimonium van de Hogeschool Gent, de bestemde fondsen, het gecumuleerd resultaat en de investeringssubsidies. Het resultaat van het boekjaar wordt volledig opgenomen in het eigen vermogen. De investeringssubsidies stijgen met 18 % tot 32,2 miljoen euro.

De voorzieningen voor risico's en kosten dalen met 11 % ten opzichte van de eindbalans 2007. Deze rubriek omvat de voorzieningen voor achterstallige lonen (=), hangende juridische geschillen (-) en een voorziening voor onderhouds- en herstellingswerken (-).

De Hogeschool Gent heeft vanaf 2007 een werkingsschuld op lange termijn, namelijk de afbetaling van de aankoop van de Keramiekstraat 80. De kortetermijnschulden omvatten schulden die binnen het jaar vervallen, handelsschulden (schulden ten opzichte van leveranciers), schulden in het kader van bezoldigingen en sociale lasten en belastingen (voornamelijk bedrijfsvoorheffing).

De overlopende rekeningen vertegenwoordigen 4 % van het balanstotaal. In hoofdzaak omvat deze post de over te dragen studiegelden voor het academiejaar 2008-2009 (4,5 miljoen euro).

Bijlagen

7.1a Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.1b Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

7.1.2 Resultaat

Het resultaat van het boekjaar bedraagt 4.818.262 euro (zie bijlage 7.2). Dit resultaat is opgebouwd uit een werkingsoverschot van 2,9 miljoen euro en een financieel resultaat van 1,9 miljoen euro.

Het bedrijfsresultaat vloeit voort uit 103,7 miljoen euro bedrijfsopbrengsten en 100,7 miljoen euro bedrijfskosten. Bij de variantieanalyse wordt verder stilgestaan bij de belangrijkste deelaspecten.

Bijlagen

7.2a Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.2b Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

7.2 **VERANTWOORDING VAN HET FINANCIËEL BEHEER**

7.2.1 Variantieanalyse

De opgestelde begroting is een instrument ter beoordeling van de jaarrekening. Onder punt A wordt de variantieanalyse ten opzichte van de begroting weergegeven. Onder punt B worden de afwijkingen ten opzichte van vorig jaar behandeld.

7.2.1.1 Jaarrekening 2008 versus begroting 2008

Activa

De **vaste activa** vallen 17 % lager uit dan verwacht binnen de begroting. De afwijking tussen begroting en uitvoering is vooral te verklaren binnen de rubriek gebouwen (nieuwbouw, grote herstellingen en vaste activa in aanbouw). De investeringen in deze rubriek zijn hoog, maar lager dan begroot. De begroting voorzag opnieuw een belangrijke injectie aan investeringen. Het investeringsbeleid op het gebied van infrastructuur wordt toegelicht onder punt 7.2.3.

Globaal genomen werd 67 % van de oorspronkelijk begrote investeringen uitgevoerd.

De diensten en departementen halen een uitvoeringsgraad van respectievelijk 61 % en 43 %.

De deelnemingen in risicokapitaalfondsen bleven in 2008 constant op 61.364 euro. De begroting had voorzien dat een tweede schijf in het Baekeland II-fonds zou worden opgevraagd in 2008. Dit is nog niet het geval. Verder was een bijkomende deelneming voorzien in het IIC-fonds. Ook deze bijdrage werd niet opgevraagd.

De **vorderingen op ten hoogste één jaar** liggen 17 % lager dan begroot. Deze rubriek is moeilijker te begroten gezien de diversiteit van de posten die hieronder vallen en de afhankelijkheid van derden voor betalingen. De klantenvorderingen liggen 20 % hoger dan vorig jaar (3.404.854 euro). De werkingsuitkeringen werden volledig gestort in 2008. In de begroting werd hier ook van uitgegaan. In realiteit staat het saldo van de vordering van het woon-werkverkeer 2008 als vordering open, het vormingsfonds en een betaling vanuit het Kiné-fonds voor de periode 2008.

In 2008 werden bijkomende academiseringsmiddelen toegekend vanuit het departement Economie, wetenschap en innovatie en vanuit het Departement Onderwijs. De laatste schijf van deze laatste subsidie stonden eind 2008. Het bedrag werd eind 2008 doorgestort aan de AUGent en begin januari door de AUGent doorgestort aan de partnerhogescholen.

De overige vorderingen werden 71 % te hoog ingeschat. Er zijn geen te ontvangen investeringssubsidies eind 2008. In de begroting werd een bedrag voorzien van 1,5 miljoen.

De **geldbeleggingen** bestaan hoofdzakelijk uit schatkistcertificaten, kasbons en 'liquid'-fondsen. De begroting voorzag in een belegd bedrag op 31 december 2008 van 8,3 miljoen. In realiteit was het belegde bedrag 41,8 miljoen.

De **liquide middelen** zijn de beschikbare geldmiddelen op de bankrekeningen. De begroting voorzag op 31 december 2008 in een bedrag van 0,4 miljoen euro aan liquide middelen. De jaarrekening toont een bedrag van 1,8 miljoen euro. Het saldo van de werkingsuitkering werd doorgestort op 30 december 2008.

De afwijking tussen begroting (8,7 miljoen) en realisatie (43,6 miljoen) van de geldmiddelen (geldbeleggingen + liquide middelen) kan verklaard worden door een lagere investeringsgraad, meer investeringssubsidies, een stijging van de schulden en een hoger resultaat (zie 7.2.4).

De **overlopende rekeningen van het actief** liggen 4 % lager dan in de begroting. De afwijking is voornamelijk terug te vinden bij de actualisatie van de loonmassa december 2008 die lager lag dan gepland in de begroting (9,2 miljoen ten opzichte van 10,4 miljoen).

Bijlage

7.1a Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

Passiva

De fondsen van de instelling werden constant gehouden in de begroting. Dit komt overeen met de realiteit.

De bestemde fondsen werden begroot op 11,2 miljoen. Eind 2008 werd 15,4 miljoen geboekt als bestemd fonds.

De bestemde fondsen bestaan uit:

▶ Saldo aanmoedigingsfonds	0,1 mln.	niet begroot
▶ Saldo middelen hoger kunstonderwijs	0,2 mln.	niet begroot
▶ Saldi PWO-middelen	2,4 mln.	1,5 mln. begroot
▶ Saldi middelen voorzien voor onderzoek	6,5 mln.	4,2 mln. begroot
▶ Saldi departementen	6,5 mln.	5,5 mln. begroot

Het **gecumuleerd resultaat** verhoogt met het resultaat van dit boekjaar, maar daalt door de overboeking naar de bestemde fondsen. In de begroting was een negatief resultaat voorzien van 2,1 miljoen euro. Het resultaat bedraagt uiteindelijk 4,8 miljoen euro. Bij de opmaak van de begroting 2009 werd de begroting 2008 herbekeken en werd een verwachte eindbalans opgesteld. Daarin werd een resultaat voorzien van 3,5 miljoen euro.

De Hogeschool Gent heeft in de loop van 2008 voor 6,1 miljoen euro investeringen verricht die recht gaven op investeringssubsidies van Agion. Jaarlijks wordt een deel van de al ontvangen **investeringsubsidies** in opbrengst genomen naar rato van de afschrijvingen van de gesubsidieerde investeringen (1,3 miljoen euro – zie andere bedrijfsopbrengsten). In 2008 werd een tweede restauratiepremie toegekend voor de renovatiewerken van een deel van de Pasteurlaan (34.036 euro). Ten overstaan van de begroting 2008 is er een afwijking van 5 % met de realiteit. Meer investeringen konden een beroep doen op investeringssubsidies van Agion. Een deel van het trekkingsrecht 2009 werd al toegekend in 2008.

De rubriek **voorzieningen** overschrijdt de begroting 2008 met 15 %. De begroting voorzag een bedrag van 2,9 miljoen euro, de werkelijke voorziening bedroeg 3,4 miljoen euro eind 2008.

Het bedrag begroot voor de voorziening voor onderhoud en herstellingen van het patrimonium bedroeg 3,1 miljoen. De aangelegde provisie dient voor toekomstige schilderwerken (zie meerjarenplanning infrastructuur). Een aantal geplande projecten werden uitgevoerd in de loop van 2008, een aantal projecten werden geannuleerd wegens niet meer relevant. Door de actualisering van de meerjarenplanning infrastructuur werd een bijkomende provisie opgesteld van 0,6 miljoen euro. De afwijking van de jaarrekening ten opzichte van de begroting bedraagt 0,6 miljoen (+22 %).

De voorziening voor overige risico's ligt 32 % lager dan begroot. De voorziening voor achterstallige lonen werd constant gehouden op 100.000 euro om mogelijke achterstallen uit correcties voor anciënniteiten te kunnen opvangen. De provisie voor juridische geschillen daalt, enerzijds door het afhandelen van een dossier en anderzijds door de lagere inschatting van het risico van enkele dossiers. De begrote voorziening lag hoger.

In 2007 waren er voor het eerst **schulden op meer dan één jaar**. Deze werden nog niet opgenomen in de begroting 2008.

De **schulden op ten hoogste één jaar** liggen 23 % hoger dan geraamd in de begroting. Dit heeft voornamelijk te maken met de handelsschulden, die 3,5 miljoen euro hoger liggen dan vooropgesteld in de begroting. Dit is moeilijk in te schatten in een begroting, gezien hierbij zeer veel afhangt van externen (wanneer de facturen opge maakt en doorgestuurd worden).

De **overlopende rekening van het passief** (5,2 miljoen euro) omvatten kosten die nog moeten worden toegerekend aan 2008 en opbrengsten die al werden ontvangen maar een opbrengst voor 2009 vertegenwoordigen.

De over te dragen studiegelden omvatten de studiegelden 2008-2009, die pro rata werden toegewezen als opbrengst 2009. Op basis van de ontvangsten en de bijkomende gegevens uit het inschrijvingspakket worden het totale studiegeld voor het academiejaar 2008-2009 geraamd, namelijk 6.755.001 euro. Het bedrag begroot voor studiegeld ligt lager dan bij de uitvoering, waardoor ook bij de overlopende rekeningen van het passief een afwijking ten opzichte van de begroting ontstaat. De andere over te dragen opbrengsten slaan voornamelijk op opbrengsten uit ontvangsten uit studiereizen en projecten die pas in 2009 plaatsvinden (0,6 miljoen euro).

Bijlage

7.2a Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

Resultaat

Zoals eerder werd gemeld, voorzag de begroting een negatief resultaat van 2,1 miljoen euro. In realiteit is een resultaat van 4.818.262 euro gerealiseerd.

De **bedrijfsopbrengsten** hebben de begroting met 1,6 % overschreden.

De werkingsuitkeringen van de overheid bedragen 83,1 miljoen euro. Ten opzichte van de begroting is dit een overschrijding met 1,4 % of 1,1 miljoen euro. Enkele belangrijke factoren liggen aan de basis van het verschil:

- ▶ verhoging van het door de overheid gehanteerde index van 1,425 naar 1,9;
- ▶ wijziging van de statutaire loonschuld tussen het einde van het vorige boekjaar en het huidige boekjaar. Dit wordt vanaf eind 2006 telkens toegevoegd aan de werkingsuitkering. In 2008 is dit een stijging van 1.516.564. In de begroting was slechts een stijging van 1 miljoen euro voorzien.

De academiseringsmiddelen 2008, evenals de bijkomende middelen vanuit het departement Economie, wetenschap en innovatie, als vanuit het Departement Onderwijs, werden correct ingeschat in de begroting.

In 2008 werd voor het eerst een extra subsidie voor het hoger kunstonderwijs toegekend. Dit bedrag (184.478) werd niet meegerekend in de begroting.

De *studie- en examengelden* bedragen 6,5 miljoen euro (-5 % ten opzichte van de begroting). Bij de begroting werd uitgegaan van de correcte bedragen voor het studiegeld, en van het correcte percentage beursstudenten (+/- 25 %). De begroting ging uit van 874.500 studiepunten in het academiejaar 2007-2008 voor de bachelor- en masteropleidingen en van 896.525 studiepunten voor het academiejaar 2008-2009. De reële cijfers liggen respectievelijk op 832.704 en 899.783 (situatie op 1 februari). Met andere woorden het aantal studiepunten voor het voorbije academiejaar ligt te

hoog in de begroting. Deze studiepunten worden voor twee derden meegeteld bij de raming van de begrote studiegelden. De studiepunten 2008-2009 werden correct begroot ten opzichte van de situatie op 1 februari 2009.

De *investeringsubsidies* liggen 8 % hoger dan begroot. De begroting voorzag in een bedrag van 1,7 miljoen euro. In realiteit werd 1,3 miljoen euro in opbrengst genomen.

De *overige bedrijfsopbrengsten* overstijgen de begroting met 10 %. De inkomsten uit onderzoek en dienstverlening hebben de begroting met 18 % overschreden. De inkomsten uit de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing lagen 10 % lager dan in de begroting. De opbrengsten uit het protocol met Sovoreg liggen 8 % hoger dan geraamd, de opbrengsten uit het protocol met de scholengroep Panta Rheï liggen 13 % hoger dan geraamd.

De **bedrijfskosten** bedragen 100,7 miljoen euro in 2008. Ten opzichte van de begroting is dit een uitvoeringsgraad van 96,1 % (of 4,1 miljoen euro lager dan begroot). De oorzaak van de lagere uitvoering ligt in absolute termen in hoofdzaak bij de bezoldigingskosten.

Bij de rubriek *handelsgoederen* is 103 % van de begroting gerealiseerd. Voornamelijk de aankoop van grondstoffen werd onderschat.

Binnen de rubriek *diensten en diverse goederen* werd 102 % van de begroting uitgevoerd. De belangrijkste actoren voor deze kosten zijn infrastructuur (met inbegrip van sanitair onderhoud 43 %) en de departementen (33 %). Bij de opmaak van de begroting werd uitgegaan van een 95 % uitvoeringsgraad van de door de diensten en departementen begrote kosten. Deze 5 % werd in mindering gebracht op de globale begroting (gebaseerd op ervaring van vorige jaren). Deze lagere uitvoeringsgraad heeft zich echter niet doorgezet in 2008.

De *personeelskosten* bedragen 78,8 miljoen euro. In de begroting was een bedrag van 80,9 miljoen euro voorzien. De begroting werd met andere woorden voor 96,7 % uitgevoerd. Voor de loonlasten die via het Departement Onderwijs worden betaald, werd een uitvoeringsgraad van 99,1 % bereikt, voor de contractuele loonkosten werd 83,6 % van de begroting uitgevoerd.

De *afschrijvingen* liggen 31 % lager dan begroot. De investeringen zijn lager uitgevallen dan in de begroting (zie punt 7.2.3). Dit heeft tot gevolg dat ook een deel van de voorziene afschrijvingen niet werd geboekt. Andere belangrijke factor is dat de begroting is uitgegaan van de oplevering van gebouw D op campus Schoonmeersen in 2008. De oplevering gebeurt pas in 2009, waardoor de afschrijvingen op de totale kostprijs van dit gebouw een jaar is uitgesteld.

De voorzieningen voor risico's en kosten zijn 368.286 euro hoger dan begroot. De begroting heeft alleen een wijziging in de voorziening voor groot onderhoud en herstellingen gepland. Het begrote bedrag dat werd teruggenomen van de provisie is hoger dan in realiteit. De provisie voor achterstallige lonen blijft constant op 100.000 euro. Bij de provisie hangende juridische geschillen werd eveneens een aanzienlijke daling vastgesteld. Deze daling was niet voorzien in de begroting. In globo was de voorziene daling van alle provisies toch nog hoger dan in werkelijkheid.

De *andere bedrijfskosten* omvatten de milieutaksen en andere belastingen. De begroting werd constant gehouden op het niveau 2006. In 2008 is eenmalig een bedrag van 60.801 euro opgenomen aan niet-recupereerbare BTW (wegens aanpassing van het voorlopig algemeen verhoudingsgetal van 12 % naar het definitief AVG van 11 %).

Het **bedrijfsresultaat** bedraagt 4.885.194 euro. De oorspronkelijke begroting van de Hogeschool Gent gaf een tekort weer van 2.162.758 euro.

De **financiële opbrengsten** bestaan voornamelijk uit interesten. Bij de begroting werd uitgegaan van een veel lager bedrag aan liquide middelen (zie cashflow). In realiteit werd gemiddeld 47,7 miljoen belegd. De gemiddelde (netto)rente op alle beleggingen bedroeg 3,5 %.

De begroting voorzag in geen uitzonderlijke kosten of opbrengsten.

De **uitzonderlijke opbrengsten** omvatten voornamelijk een bijkomend bedrag dat werd toegekend vanuit het Kiné-fonds. Het gaat om een bedrag van 38.760 euro.

Er zijn geen **uitzonderlijke kosten**.

Bijlage

7.2a Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. de begroting

7.2.1.2 Jaarrekening 2008 versus jaarrekening 2007

Activa

De totaliteit van de **vaste activa** stijgt met 43 % ten opzichte van vorig jaar. Het investeringsbeleid inzake infrastructuur komt nog aan bod onder punt 7.2.3.

De **vorderingen op korte termijn** zijn met 21 % gedaald. Het saldo van de enveloppe 2008 werd al op 30 december 2008 gestort. Er zijn eind 2008 ook geen vorderingen in het kader van investeringssubsidies.

De **geldbeleggingen** en **liquide middelen** dalen met 19 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2007.

De **overlopende rekeningen van het actief** stijgen met 22 %. Het belangrijkste bedrag bij deze rubriek is het equivalent van de openstaande statutaire loonschulden. Dit bedrag ligt aanzienlijk hoger dan vorig jaar (+ 1,5 miljoen euro).

Bijlage

7.1b Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

Passiva

Het eigen vermogen stijgt met 10 % in vergelijking met 2007. De stijging wordt verklaard door het resultaat van het boekjaar, dat integraal opgenomen wordt in het eigen vermogen (via het **gecumuleerd resultaat** en de bestemde fondsen) en door de wijziging in de investeringssubsidies.

De rubriek **bestemde fondsen** is nieuw sinds 2008.

De **investeringsubsidies** stijgen met 18 % ten opzichte van vorig jaar. Wegens de vele investeringen in activa in aanbouw in 2008 is het bedrag aan toegekende investeringssubsidies aanzienlijk hoger dan de in opbrengst genomen subsidies (naar rato van de afschrijvingen).

De **voorzieningen** dalen met 11 %. De provisie voor hangende juridische geschillen werd herbekeken en werd lager ingeschat. De voorziening voor loonachterstallen is constant gebleven op 100.000 euro. De provisie voor grote onderhouds- en herstel-

lingswerken ligt lager dan vorig jaar (-11 %). De bestede en teruggenomen middelen liggen hoger dan de nieuwe provisie opgenomen vanuit de meerjarenplanning infrastructuur.

De rubriek **schulden** stijgt met 21 % ten opzichte van de toestand op 31 december 2007. Het grootste deel van de schulden heeft betrekking op lonen en aanverwante kosten. Hier is een stijging met 20 % te bemerken ten opzichte van vorig jaar (cf. supra – loonmassa december ligt hoger dan vorig jaar). De handelsschulden stijgen met 39 % doordat een aantal grote werken bezig zijn waarvan de facturen op het einde van het boekjaar een belangrijke som vertegenwoordigen.

Bijlage

7.1b Balans op 31.12.2008 – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

Resultaat

Het resultaat van het boekjaar 2008 bedraagt 4.818.262 euro, dit betekent een daling van 16 % ten opzichte van vorig boekjaar.

De **bedrijfsopbrengsten** stegen met 5 %, de bedrijfskosten stegen met 7 %.

De *werkingsuitkering van de overheid* steeg met 5 %. De enveloppe werd geïndexeerd, extra middelen werden toegekend voor het hoger kunstonderwijs en vanuit het aanmoedigingsfonds, de actualisatie van de loonmassa december ligt veel hoger dan vorig jaar en de bijkomende middelen ter stimulering van het onderzoek, toegekend door de departementen Economie, wetenschap en innovatie en Onderwijs, volgen een groeipad tot in 2009.

Bij de *studiegelden* is een stijging van 8 % te zien. Het aantal inschrijvingen is gestegen. Samen met de lichte stijging van het studiegeld verklaart dit de stijging van het studiegeld 2008.

De in opbrengst genomen *investeringsubsidies* dalen met 14 % ten opzichte van vorig jaar. Dit is gerelateerd aan de afschrijvingen die gebeuren op de investeringen die in het verleden werden gesubsidieerd. De investeringsubsidies toegekend in de voorbije twee jaar slaan op activa in aanbouw en zullen pas in opbrengst genomen bij in gebruikname van de gebouwen.

De *overige bedrijfsopbrengsten* stijgen met 11 %. De stijging van deze laatste rubriek situeert zich bij de vrijstelling bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers (+174.971), bij de inkomsten uit onderzoek en dienstverlening (+514.917) en bij de protocolovereenkomsten (+435.413).

De **bedrijfskosten** stegen met 7 % tegenover de gegevens van vorig jaar. Bijna-deelrubrieken vertonen een stijging ten opzichte van het vorige jaar (uitzondering: voorzieningen en andere bedrijfskosten).

De rubriek diensten en diverse goederen stijgt met 13 %. De belangrijkste groep uitgaven omvat onderhoud en herstellingen voornamelijk voor gebouwen. De stijging situeert zich voornamelijk bij de nutsvoorzieningen en de dienstverlening door derden.

De loonkosten stegen met 8 % in vergelijking met de gegevens 2007. Verklaringen: het aantal personeelsleden (titularissen) stijgt met 56,2 FTE, de loonkost verhoogt gemiddeld met 3,5% ten gevolge van indexstijgingen, de stijging van het vakantiegeld (zie CAO II), de invoering van een functieclassificatiesysteem en specifiek voor de arbeiders is er de meerkost van de overstap naar een bediendestatuut. De wijzigingen

in de samenstelling van het personeelsbestand (anciënniteiten, hogere ambten, jonger personeel, ...) speelt eveneens een rol in de globale loonkost.

De *afschrijvingen* stijgen met 2 %. Dit heeft te maken met de investeringen die gerealiseerd werden in 2008 (beginwaarde van het patrimonium werd niet opgenomen in de beginbalans).

In 2008 dalen de voorzieningen met 396.714 euro. De daling situeert zich bij de provisie voor groot onderhoud en de provisie hangende juridische geschillen.

De **financiële opbrengsten** stijgen met 16 % in vergelijking met het boekjaar 2007. De *opbrengsten uit vlottende activa* stijgen met 16 % ten opzichte vorig jaar. De gemiddelde intrestvoet is gestegen (3,5 % ten opzichte van 3,1 % in 2007), het belegde bedrag is gestegen van 45,8 miljoen naar 47,7 miljoen.

Uitzonderlijke opbrengsten en kosten zijn door hun aard niet vergelijkbaar met een vorig jaar.

Bijlage

7.2b Resultatenrekening – Variantieanalyse t.o.v. het vorige boekjaar

7.2.2 Ratio-analyse met commentaar

De liquiditeitsratio's geven nog steeds een zeer gunstig beeld. De nettowerkingsmiddelen stijgen verder, de quick ratio blijft hoog.

Liquiditeitsratio's		2008	2007	2006
1.	Netto-werkingsmiddelen	39.444.029	53.501.903	51.680.815
2.	Quick ratio	3,08	4,65	4,64
3.	Liquiditeit van de werkingsschulden	185 dagen	148 dagen	126 dagen

De Hogeschool Gent maakt gemiddeld 185 dagen gebruik van het leverancierskrediet.

De graad van financiële onafhankelijkheid blijft op 79 %. Ook de andere solvabiliteitsratio's zijn nog steeds gunstig.

Solvabiliteitsratio's		2008	2007	2006
1.	Algemene schuldgraad	27%	26%	25%
2.	VVLT <-> cashflow	1,89	1,96	3,17
3.	Graad financiële onafhankelijkheid	79%	80%	80%

De resultatenratio's geven de verhouding weer tussen het resultaat en de werkingsopbrengsten (of een deel van de werkingsopbrengsten). Het resultaat van het boekjaar ligt lager dan vorig jaar, de werkingsopbrengsten liggen hoger waardoor de nettomarge daalt ten opzichte van vorig jaar. De verhouding tussen de eigen opbrengsten en de werkingsuitkeringen bedraagt 24,7 %.

Resultatenratio's		2008	2007	2006
1.	Verhouding tussen "eigen" opbrengsten en de werkingsuitkeringen	24,7%	23,9%	23,7%
2.	Netto marge (werkingsoverschot (-tekort)/ werkingsopbrengsten)	2,8%	4,2%	3,9%

7.2.3 Commentaar op het investerings- en financieringsbeleid

De investeringen die in 2008 werden gerealiseerd, bedragen 29,9 miljoen euro.

De volgende tabel geeft weer dat 67 % van de begrote investeringen werd uitgevoerd in 2008. Dit percentage ligt op het niveau 2007 (2007: 70 %). Bij de geactualiseerde begroting werden de investeringen voor infrastructuur opnieuw bekeken en naar neden bijgesteld (-18,3 miljoen euro), waardoor de globale realisatiegraad ten opzichte van de geactualiseerde begroting 140 % bedraagt.

Het uitvoeringspercentage wordt sterk beïnvloed door investeringen in gebouwen, gezien 90 % van de investeringen besteed werd aan infrastructuur.

	BG - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2007	Relatieve afwijking JR2008 - BG2008 (JR - BG) / BG	Relatieve verandering JR2008 - JR2007 (HB - VB) / VB
BRUTO-INVESTERINGEN					
I. Oprichtingskosten	0	0	0		
II. Immateriële vaste activa	368.950	172.262	180.420	(53,31 %)	(4,52 %)
III. Materiële vaste activa	44.157.122	29.791.235	20.266.729	- 32,53 %	+ 47,00 %
A. Terreinen en gebouwen	33.898.478	4.858.637	5.502.081	- 85,67 %	- 11,69 %
B. Installaties, machines en uitrusting	9.025.507	2.853.521	3.506.846	- 68,38 %	- 18,63 %
C. Meubilair en rollend materieel	3.012.589	1.573.877	1.214.573	- 47,76 %	+ 29,58 %
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0	0		
E. Overige materiële vaste activa	0	378.818	12.500		+ 2930,55 %
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	(1.779.452)	20.126.382	10.030.729	+ 1231,04 %	+ 100,65 %
IV. Financiële vaste activa	0	0	0		
Totaal bruto-investeringen	44.526.072	29.963.497	20.447.150	- 32,71 %	+ 46,54 %

Hierna volgt een overzicht van de grootste projecten inzake infrastructuur :

▶ Aankoop gebouw, Bisdomkaai	4.019.468
▶ Campus BIJLOKE	
▪ Renovatie en nieuwbouw gebouw PASTEUR:	6.404.850
▶ Campus SCHOONMEERSEN	
▪ OpenLeerCentrum:	13.591.939
▪ Aankoop prefab-units onderzoekers: 207.656 begroot	365.240
▪ Gebouw C: noodverlichting: begroting 200.000, gedeeltelijk uitgevoerd	98.190
▶ Campus VESALIUS	
▪ Vernieuwen liften: nog 524.776 euro voorzien in de begroting	354.113
totale kostprijs: 528.729	
▶ Gebouw KORTRIJKSESTEENWEG	
Er was een globaal budget van 1,5 mln. voorzien. In 2008 werd uiteindelijk 1 mln. gespendeerd.	
▪ Inrichtingswerken gebouw	385.832

▪ Netwerkbekabeling	131.848
▪ Meubilair	351.673
▪ Laptops	131.265
▶ Campus LEDEGANCK	
▪ Stabilisatie en renovatie torendak: niet voorzien op de begroting	119.938
▶ Campus MELLE	
▪ Uitbreiding leslokalen: voorzien bedrag 615.000	407.670
▶ Campus MERCATOR	
▪ Sturing HVAC: 132.408	120.854
▪ Gebouw G: inrichting receptie (117.480 begroot)	54.852
▪ Gebouw C: renovatie studentenkamers: voorstudie	179.769
▶ Alle gebouwen	
▪ Branddetectie: globaal bedrag van 585.000 euro	515.558

De **financiering** van de investeringen gebeurt enerzijds met investeringssubsidies en anderzijds met eigen middelen. Jaarlijks wordt 6% van de werkingsenveloppe gereserveerd om investeringen in gebouwen te financieren. De departementen en diensten stellen ook kredieten ter beschikking van investeringen bij de opmaak van de begroting.

Voor de investeringen in infrastructuur wordt een meerjarenplanning opgesteld. Deze wordt goedgekeurd, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd door de raad van bestuur.

In 2008 werden naast de investeringssubsidies van Agion eveneens investeringssubsidies toegekend als restauratiepremie voor de renovatie van de Pasteurlaan.

	BG - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2007	Relatieve afwijking JR2008 - BG2008	Relatieve verandering JR2008 - JR2007
FINANCIERING					
I. Eigen middelen	39.849.631	23.811.367	9.828.205	- 40,25 %	+ 142,28 %
II. Vreemde middelen	0	0	2.450.000		- 100,00 %
III. Kapitaalsubsidies	4.676.441	6.152.129	8.168.944	+ 31,56 %	- 24,69 %
IV. Andere	0	0	0		
Totaal financiering	44.526.072	29.963.497	20.447.150	- 32,71 %	+ 46,54 %

In 2008 werd 20 % van de door Hogeschool Gent geïnvesteerde middelen gesubsidieerd door Agion en 0,1 % door de restauratiepremie. Uit de balans blijkt dat Agion (vroeger IVAH) sinds 1996 al 43,5 miljoen euro aan subsidies heeft toegekend aan de Hogeschool Gent. In deze periode heeft Hogeschool Gent een bedrag geïnvesteerd in gebouwen van 101,6 miljoen euro. Hieruit blijkt dat de investeringen in gebouwen in het verleden voor 42,8 % werden gesubsidieerd.

7.2.4 Evolutie van de thesauriepositie

	Begroting 2008	2008	2007	2006	2005
I. Beginsaldo liquiditeiten	43.520.294	53.851.427	46.806.269	41.946.684	38.791.142
Resultaat van het boekjaar	-2.162.758	4.818.262	5.706.691	4.896.500	3.185.370
Afschrijvingen	9.311.717	6.460.285	6.329.967	6.023.219	5.816.728
Overige niet-kaskosten	-765.000	-341.229	905.951	-203.689	40.945
Niet-kasopbrengsten	1.669.800	1.280.288	1.481.048	-1.533.791	-1.478.457
1. Cashflow van het boekjaar	4.714.160	9.657.030	11.461.561	9.182.239	7.564.586
2. Mutatie van vlottende activa en passiva, uitgezonderd liquiditeiten	290.244	4.269.945	5.290.560	-7.681.270	-313.168
Investerings (inbegrepen FVA en vorderingen > 1 jr)	44.526.072	30.027.422	20.410.610	-9.411.517	-4.820.980
Desinvesteringen (inbegrepen FVA en vord. > 1 jaar)	0	63.925	84.703	6.797.993	0
3. Netto-investeringen	-44.526.072	-29.963.497	-20.325.907	-2.613.524	-4.820.980
Nieuwe leningen	0	0	2.450.000	0	0
Aflossingen	0	350.000	0	0	0
4. Netto-ontleningen	0	-350.000	2.450.000	0	0
5. Overige (kapitaalsubsidies)	4.676.441	6.152.129	8.168.944	4.357.709	725.103
5. Overige (éénmalige externe aangroei EV)				1.614.431	
II. Netto-cashflow = 1 + 2 + 3 + 4 + 5	-34.845.227	-10.234.392	7.045.158	4.859.585	3.155.542
III. Eindsaldo liquiditeiten	8.675.067	43.617.035	53.851.427	46.806.269	41.946.684

7.2.5 De financiële weerslag van belangrijke projecten

De belangrijkste projecten met een financiële weerslag zijn terug te vinden bij de investeringen in gebouwen (cf. supra – punt 7.2.3).

7.3 BIJZONDERE GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De overdracht van de gebouwen van het Gemeenschapsonderwijs, gepland in het protocol van oprichting van de Hogeschool Gent, werd bij besluit van de Vlaamse regering van 13 februari 2009 officieel geregeld.

Bijlagen

- 7.1a Balans : variantieanalyse t.o.v. de begroting 2008
- 7.1b Balans : variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 7.2a Resultatenrekening : variantieanalyse t.o.v. de begroting 2008
- 7.2b Resultatenrekening : variantieanalyse t.o.v. het vorig boekjaar
- 7.3 Verslag van de revisor

REPERTORIUM VAN ACRONIEMEN

ASSESTI	Leonardo-proefproject: Assessment tool for the training of interpreters
ATP	Administratief en Technisch Personeel
AUGent	Associatie Universiteit Gent
BEST	Departement Bedrijfskunde Aalst
BINF	Departement Bedrijfsinformatie
BIOT	Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur
BMER	Departement Bedrijfsmanagement Mercator
CB-platform	Competentiebeheerplatform
CDIO	Conceive, Design, Implement, Operate
CONS	Departement Conservatorium
COV	Christelijk Onderwijzersverbond
CTO	Interdepartementaal Centrum voor Toegepast Onderzoek en Dienstverlening
DIETS	Dietitians improving training standards in higher education
DOC	Departementaal Onderhandelingscomité
DOKEOS	Elektronisch leerplatform in gebruik bij Hogeschool Gent
EAIE	European Association for International Educators
ECTS	European Credit Transfer System
ELIA	European League of Institutes of the Arts
ELO	Elektronische Leeromgeving
EPOS	Vlaamse LLP-agentschap. EPOS staat voor: Europese Programma's voor Onderwijs, Opleiding en Samenwerking
ESF	Europees Sociaal Fonds
EURASHE	European Association of Institutions in Higher Education
EVC	Eerder Verworven Competenties
HABE	Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde
HGSR	Hogeschool Gent Studentenraad
HOC	Hogeschool Onderhandelingscomité
IBBT	Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie
INWE	Departement Toegepaste Ingenieurswetenschappen
IWETO	Inventaris Wetenschappelijk en Technologisch Onderzoek Vlaanderen
IWT	Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
JCI	Junior Chamber International
KASK	Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten
KOF	Kunsten Onderzoeksforum
LASSI	Learning and Study Strategies Inventory
LCMS	Learning Content Management System
LERA	Departement Lerarenopleiding Ledeganck
LLP	Lifelong Learning Programme
MVD	Meester-, Vak- en Dienstpersoneel
NVOA	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OBAC	Oost-Vlaamse Bestuursacademie
OHP	Opvoedend Hulppersoneel
OP	Onderwijzend Personeel
PWO	Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOAG	Departement Sociaal-Agogisch Werk

SPACE	Netwerk van instellingen voor hoger onderwijs in 24 Europese landen met opleidingen in bedrijfskunde en meertaligheid
TECH	Departement Technologie
TEC-IKZ	Technische Expertisecommissie Integrale Kwaliteitszorg (Associatie Universiteit Gent)
TETRA-fonds	Programma te bevordering van technologietransfer door instellingen voor hoger onderwijs
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VAH	Vlaamse Autonome Hogeschool
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VESA	Departement Gezondheidszorg Vesalius
VETO	Departement Vertaalkunde
VIS	Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden
VLAJO	Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLIR-UOS	Vlaamse Interuniversitaire Raad - University Development Cooperation
VOKA	Vlaams netwerk van ondernemingen, gevormd door Voka - Vlaams Economisch Verbond en Voka - Kamers van Koophandel
VOWB	Vlaams Overlegorgaan inzake Wetenschappelijk Bibliotheekwerk
VTE	Voltijdse equivalenten
WTI	Wetenschap, Technologie en Innovatie

DEEL 2: SOVOREG

Sociale voorzieningen voor studenten door Sovoreg VZW

Dit verslag is opgemaakt conform de bepalingen van het Besluit d.d. 10.03.1998 van de Vlaamse Regering houdende vastlegging van de voorschriften voor het opstellen van het jaarverslag van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap (B.S. 12.06.1998). Het jaarverslag 2008 wordt integraal toegevoegd aan het jaarverslag van de Hogeschool Gent.

1. DOELSTELLINGEN SOVOREG VZW

De sociale voorzieningen ondersteunen de studenten in het behalen van een hogeschooldiploma via een aanbod van materiële en immateriële diensten; aldus wordt rechtstreeks bijgedragen tot de democratisering van het hoger onderwijs en tot het bevorderen van gelijke kansen, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student.

De VZW is opgericht conform artikel 59 van het Decreet d.d. 30.04.2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zoals gewijzigd door het Decreet van 18.11.2005 tot wijziging van het Decreet d.d. 30.04.2004 betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. De VZW is actief op volgende werkvelden die kunnen worden gerubriceerd als hetzij algemene of universele voorzieningen, hetzij specifieke of selectieve voorzieningen:

- 1° studentenrestaurants, -cafeteria's en -keukens;
- 2° studentenkamers in eigen beheer van de studentenvoorzieningen die ter beschikking van de studenten worden gesteld;
- 3° adviesdiensten voor studentenhuysvesting en - mobiliteit;
- 4° steun inzake studentenmobiliteit;
- 5° preventieve en curatieve medische diensten;
- 6° psychotherapeutische diensten;
- 7° sociale diensten, met onder meer aandacht voor studiefinanciering, studentenstatuut en psychosociale begeleiding;
- 8° jobdiensten;
- 9° het verlenen van diensten en ondernemen van specifieke acties voor de sociale begeleiding van buitenlandse studenten;
- 10° initiatieven op sportief en cultureel vlak, bij voorkeur via de ondersteuning van studentenorganisaties;
- 11° de ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op academisch, sociaal, sportief of cultureel gebied;
- 12° de kinderopvang van kinderen van studenten;

13° het aanbieden van logistieke diensten en infrastructuur die de werkvelden, vermeld in 1° tot en met 12°, ondersteunen.

Sovoreg VZW streefde met betrekking tot haar opdracht in 2008 de volgende strategische doelstellingen na:

1° acties tot bevordering van gelijkwaardige kansen in het behalen van een diploma, onafhankelijk van de sociale, culturele, raciale, levensbeschouwelijke en financiële achtergrond van de student;

2° een bijdrage leveren aan de optimalisering van de randvoorwaarden van de studieuomgeving d.m.v. een ruim aanbod van studentgerichte en studentvriendelijke voorzieningen op het vlak van sociale dienstverlening, huisvesting, catering, sport en cultuur, ...; hiertoe behoort:

- Sociale dienstverlening op maat: Sovoreg VZW begeleidt, binnen de decretale contouren van de werkvelden die haar zijn toegewezen, de administratieve, financiële en (psycho)sociale situatie van de student;
- Huisvesting: Sovoreg VZW streeft ernaar via een externe 'kotdienst' en een intern sociaal kameraanbod een 10% van de kotzoekende Hogeschool Gent studenten te bereiken waardoor enerzijds het kameraanbod en de woonkwaliteit op de private markt bewaakt wordt en waarbij anderzijds ten volle haar functie van prijsregulator uitgeoefend wordt door voldoende kamers op deze markt te bezetten;
- Catering: Sovoreg VZW verzorgt op de belangrijkste sites van de Hogeschool Gent de catering waardoor binnen campusbereik aan de studenten kwaliteitsvolle en diversiteitsrijke warme/koude maaltijden en cafetariaproducten tegen democratische prijzen aangeboden worden;
- Sport en cultuur: Sovoreg VZW wil een bijdrage leveren tot het algemene welzijn van de studenten en spoort zoveel mogelijk studenten aan om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur; Sovoreg VZW streeft ernaar om de cultuurparticipatie bij studenten te bevorderen en speelt met meerdere partners haar rol in acties van de Stad Gent als cultuurstad, met een cultuuraanbod van hoge diversiteit aan studentvriendelijke prijzen.

3° activering van een goede samenwerking met de Hogeschool Gent inzake begeleiding en ondersteuning van studenten en van de studentenparticipatie;

4° de verdere uitbouw van samenwerking inzake studentenvoorzieningen binnen de Associatie Universiteit Gent en binnen het maatschappelijk veld in de regio Gent;

5° medewerking aan de bevordering en concretisering van studentenparticipatie waarbij ernaar wordt gestreefd om, mede onder de dynamiek van de studenten, het netwerk van materiële en immateriële voorzieningen verder uit te bouwen. Hiertoe onderhoudt Sovoreg VZW goede relaties met de studenten alsook nauwe contacten met de Hogeschool Gent Studentenraad (HGSR), de departementale participatiecommissies, de studentenorganisaties en niet in het minst met de studentenvertegenwoordigers in de bestuursorganen van Sovoreg VZW;

6° opvolging van de kwaliteit van de dienstverlening in de onderscheiden werkvelden (externe werking) en van de interne werking van de verschillende afdelingen en entiteiten van de vzw.

7° in de brede context van de realisatie van bovenvermelde strategische doelstellingen opteert Sovoreg VZW er uitdrukkelijk voor om zich bij de uitbouw van de sociale voorzieningen voor studenten, ook met specifieke acties te richten op individuele studenten of deelgroepen, bijvoorbeeld in het kader van het beleid inzake diversiteit, gelijke kansen, allochtonen, ...

In het kader van de realisering van de strategische doelstellingen, is er in 2008 voor de volgende operationele doelstellingen gekozen waarbij in de globale werking zowel universele als selectieve voorzieningen worden aangeboden:

- 1° In het werkveld catering, aanbod als universele studentenvoorziening van een evenwichtige en gevarieerde warme maaltijd tegen een streefprijs, indexgekoppeld, voor studenten van € 3,00 à € 4,00; de streefprijs heeft als beleids optie en als basis dat de maaltijdprijs voor studenten de kostprijs van de ingrediënten dekt (d.i. ongeveer één derde van de full cost van een warme maaltijd);
- 2° In het werkveld huisvesting, verhuur in eigen beheer als universele studentenvoorziening (met prioritaire toegang voor studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen) van in totaal 536 studentenkamers aan een sociaal tarief van € 1612,00 op jaarbasis. Een 306 kamers zijn gelegen in het gebouw Vesalius van de Hogeschool Gent; een 230 kamers zijn beschikbaar in het Studentenhuis Mercator (in erfpacht van Provincie Oost-Vlaanderen aan Hogeschool Gent). Beursstudenten en bijna-beursstudenten, ook bidders, kunnen een huurondersteuning bekomen variërend op jaarbasis tussen € 68,00 en € 341,00; op de private markt heeft Sovoreg VZW 30 kamers en 10 studio's onder huurcontract voor doorverhuur aan studenten. Aldus kan in de eigen residenties het aanbod aan kamers verhoogd worden voor uitwisselingsstudenten;
- 3° In het werkveld advies inzake huisvesting en mobiliteit blijft Sovoreg VZW voor alle studenten een actieve partner in het samenwerkingsverband Kot@Gent voor huisvesting opgezet door Stad Gent, Universiteit Gent en de hogescholen uit de regio Gent. Op het vlak van de interne studentenmobiliteit is er een succesvolle participatie in de externe VZW studentENmobiliteit;
- 4° Als medeoprichter van de VZW studentENmobiliteit verleent Sovoreg VZW als universele voorziening een financiële bijdrage voor een studentvriendelijke huurprijs van een fiets en in de promotie en onderhoud van gebruiksvrije fietsen. Terzelfdertijd participeert Sovoreg VZW actief aan de actie van de Stad Gent enerzijds tot bevordering van de fietsmobiliteit, anderzijds tot regulering c.q. beperking van de sites voor fietsstalling door een huuraanbod van vouwfietsen. Deze fietsen mogen immers niet gestald worden op de openbare vertrek- en aankomstplaatsen in het residentie- c.q. domicilieverkeer van studenten;
- 5° In het werkveld medische zorg worden als universele voorziening de projecten op het vlak van gezondheidszorg verdergezet. Daarnaast wordt via haar participatie aan de VZW Begeleiding Studenten met een Handicap een selectieve voorziening aangeboden voor studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte;
- 6° In het werkveld psychotherapeutische zorg wordt het 'psynet' als een selectieve tweedelijnsdienst voor psychologische begeleiding van studenten verder uitgebouwd.

- Daartoe is een aantal psychologen/psychiaters geaccrediteerd die directe hulp kunnen bieden aan studenten. Voor maximaal tien sessies per cluster kunnen studenten binnen 'psynet' een beroep doen op een financiële tussenkomst vanuit de studentenvoorziening;
- 7° In het werkveld sociale zorg worden als selectieve studentenvoorziening voorschotten uitgekeerd in afwachting van de studiefinanciering. Op dossier kunnen renteloze leningen, financiële en/of materiële steun worden verstrekt. Elk dossier wordt individueel behandeld overeenkomstig duidelijk omschreven criteria (studieverleden, slaagkansen, recht op studietoelage, studiekosten, ontoereikende financiële middelen, onderzoek naar bijkomende bronnen van inkomsten, ...). Door een dergelijke geïndividualiseerde behandeling wordt vermeden dat een - tijdelijke - ongunstige financiële toestand van een student een beletsel zou vormen voor een reguliere studieloopbaan;
 - 8° In het werkveld jobdienst wordt in samenwerking met enerzijds de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest, anderzijds de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) een gezamenlijk aanbod van studentenjobs aangeboden via de JOS-databank (Jobstudentensysteem) waarbij alle studenten aldus gemakkelijker op zoek kunnen naar een geschikte studentenjob zowel in hun studentenstad, in hun eigen thuisregio als elders in Vlaanderen of in het Brusselse Gewest. Studenten krijgen tevens de kans om op interimbasis binnen de studentenvoorziening een studentenjob uit te oefenen;
 - 9° In het werkveld begeleiding buitenlandse studenten wordt een aantal kamers ter beschikking gesteld van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven. De werking van deze sociale begeleiding situeert zich onder het werkveld 'studentenkamers in eigen beheer';
 - 10° In het werkveld sport en cultuur wordt een ruim aanbod van sport- en cultuurevenementen doorheen het academiejaar aangeboden, gepromoot en financieel ondersteund. Sportbeoefening en cultuurbeleving wordt voor alle studenten betaalbaar gehouden via sportcheques en cultuurcheques;
 - 11° In het werkveld studentenactiviteiten kunnen organisaties, ingeval zij voldoen aan de vigerende voorwaarden, worden erkend en gesubsidieerd als studentenvereniging. Onder bijzondere voorwaarden kan een groepering van minstens vier studenten van de Hogeschool Gent tijdelijk worden erkend en gesubsidieerd voor een éénmalige specifieke activiteit;
 - 12° In het werkveld crèches kunnen, binnen de samenwerkingsovereenkomst tussen de studentenvoorzieningen van de Associatie Universiteit Gent, kindercrèches behorend tot de directie Studentenvoorzieningen Universiteit Gent toegankelijk worden gesteld voor kinderen van studenten van de Hogeschool Gent;
 - 13° In het werkveld administratieve/logistieke ondersteuning investeert Sovoreg VZW in personele, materiële en immateriële middelen ter bevordering van een doeltreffende werking van de sovo-organisatie;
 - 14° Kwaliteitsbewaking van enerzijds de dienstverlening naar studenten (externe werking) door bevraging van studenten (bekendheidsonderzoek, tevredenheidsonderzoek) en van anderzijds de werking van de eigen organisatie via een evaluatie van de functionering van de onderscheiden afdelingen en entiteiten van de vzw;

- 15° Naar aanleiding van de beslissing van de minister van Onderwijs om via een 'aanmoedigingsfonds' extra gelden ter beschikking te stellen voor de hogescholen en universiteiten die erin slagen om meer gelijke kansen en/of meer diversiteit te realiseren, toont Sovoreg VZW bereidheid tot participatie aan initiatieven met Hogeschool Gent c.q. AUGent. Ingeval de Hogeschool Gent in het kader van het hierboven vermeld aanmoedigingsfonds overweegt projecten in te dienen gericht op meer gelijke kansen en/of meer diversiteit, is Sovoreg VZW bereid tot partnership in de ad hoc beheersovereenkomst(en).

2. SAMENWERKINGSVERBANDEN

Sovoreg VZW participeerde in 2008 in verschillende samenwerkingsverbanden; de belangrijkste worden hierna vermeld:

- Stuvo-overlegplatform: dit samenwerkingsverband concentreert zich op de inhoudelijke werking van de studentenvoorzieningen. Een eigenheid van dit platform is dat de instelling waar de vergadering doorgaat tevens verantwoordelijk is voor het voorzitterschap.
- Sovoreg VZW participeert aan het overlegplatform dat overeenkomstig artikel 75 van het decreet van 30 april 2004 opgericht werd door de afdeling Studietoelagen bij de A.Ho.O. Sovoreg VZW blijft zich openstellen voor participatie aan projecten van samenwerking die de AUGent of een (boven)regionaal samenwerkingsplatform tot doel hebben.
- Samenwerkingsovereenkomst met Hogeschool Gent: deze overeenkomst regelt de samenwerking tussen Hogeschool Gent en Sovoreg VZW voor de organisatie van de sociale voorzieningen aan de Hogeschool Gent. De vergoeding aan de Hogeschool Gent bedraagt ongeveer € 1,2 mio.
- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de studentenvoorzieningen Associatie Universiteit Gent: deze overeenkomst heeft tot doel de samenwerking op het vlak van studentenvoorzieningen van de onderscheiden partijen te regelen. De associatiepartners werken samen rond verschillende werkvelden met het oog op het aanbieden van een gemeenschappelijke dienstverlening aan de studenten van alle betrokken partners op basis van het wederkerigheidsprincipe en conform het afgesproken verrekeningsmechanisme. De samenwerking situeert zich voornamelijk rond de volgende werkvelden: studentenrestaurants en –cafeteria's, studentenkamers in eigen beheer, adviesdiensten voor studentenhuisvesting, het verlenen van steun inzake studentenmobiliteit, preventieve en curatieve medische diensten, sociale diensten, jobdiensten, sport en cultuur, ondersteuning van studentenorganisaties, kinderopvang van kinderen van studenten en begeleiding van studenten met een functiebeperking of een chronische ziekte. Kostprijs van de verrekening van de maaltijden die door studenten van de Hogeschool Gent worden gebruikt in de resto's van UGent bedraagt ongeveer € 140.000,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met Universiteit Gent met betrekking tot de bewaking van Studentenhuis Mercator en Vesalius: de bewaking van de studentenverblijven Mercator en Vesalius wordt geregeld in een overeenkomst tussen de Universiteit Gent en Sovoreg VZW. Sovoreg VZW betaalt aan de Universiteit Gent voor de werkingskosten voor de bewaking van deze studentenverblijven op basis van het aantal aangesloten studentenkamers.
- Samenwerkingsovereenkomst met VZW Begeleiding Studenten met een Handicap: Sovoreg VZW participeert in de VZW Begeleiding Studenten met een Handicap, met als doel de volwaardige integratie in het hoger onderwijsgebeuren van studenten met een functiebeperking, een leerstoornis of een chronische ziekte. Kostprijs voor Sovoreg VZW bedraagt ongeveer € 20.000,00.
- Samenwerkingsovereenkomst met studentENmobiliteit VZW: Stad Gent, Universiteit Gent, Sokaho VZW, Sovoreg VZW en Ateljee VZW hebben samen deze vereniging opgericht met als doel de mobiliteit van de studenten te

onderzoeken, te ondersteunen en te verbeteren waarbij uitdrukkelijk wordt gekozen voor ecovriendelijke mobiliteit.

- Samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot cultuurcheques voor studenten: teneinde de cultuurparticipatie bij de studenten te verhogen, de financiële drempel voor hen te verlagen en Gent als cultuurstad op de scene te plaatsen, worden door Universiteit Gent, Sovoreg VZW, Sokaho VZW en de Stad Gent tegen een studentvriendelijke prijs carnets met cultuurcheques aangeboden. De kostprijs is afhankelijk van het aantal gebruikte cheques. Kostprijs bedraagt ongeveer € 12.000,00.
- Samenwerkingsprotocol betreffende een immodatabank voor studentenhuisvesting: Stad Gent, Universiteit Gent, Sovoreg VZW en Sokaho VZW stellen aan geïnteresseerde verhuurders en huurders een immodatabank voor studentenhuisvesting ter beschikking teneinde de zoektocht naar een geschikte, veilige en aangepaste studentenkamer te vergemakkelijken. De Sovoregbijdrage is € 6.900,00.

3. DETAIL VAN DE ACTIVITEITEN

3.1 Huisvesting

Hogeschool Gent heeft twee studentenresidenties in eigen beheer met een gezamenlijke capaciteit van 536 gemeubileerde kamers: studentenhuis Mercator, gelegen op de campus Mercator (Nonnemeersstraat 21, 9000 Gent) en studentenhome Vesalius, gelegen op de campus Vesalius (Keramiekstraat 80, 9000 Gent). Een tweetal kamers worden gereserveerd voor buitenlandse docenten, een tweetal voor studiemeesteressen die overdag en 's nachts fungeren als studentenbegeleider en residentietoezichter en een tweetal kamers werden ingericht tot een appartement dat permanent wordt bewoond door de 'nachtzorg'.

De 'nachtzorg' wordt bemand door een medewerker die overnacht binnen studentenhuis Mercator en aldus inzake studentenbegeleiding en residentietoezicht de link vormt tussen de studiemeesteressen die 's nachts aanwezig zijn en de adjunct-beheerder huisvesting die deze taken overdag waarneemt. De 'nachtzorg' is een proefproject anticiperend op de eindtermijn van het hulpopvoedend provinciaal personeel (studiemeesteressen) dat krachtens de fusie in 2001 tussen de Provinciale Hogeschool Mercator (Prov. Oost-VL.) en de Hogeschool Gent tijdelijk - tot uiterlijk 2011 – beschikbaar is gesteld voor prestaties ten behoeve van de gefuseerde sociale voorzieningen voor studenten.

Tengevolge van interne verschuivingen binnen het takenpakket van de afdelingen binnen Sovoreg VZW, behoren volgende taken met ingang van academiejaar 2008-2009 tot de bevoegdheden toegewezen aan de afdeling Huisvesting:

- functionele leiding van voornoemd provinciaal personeel;
- intermediair tussen Sovoreg VZW en deze instanties van de Provincie Oost-Vlaanderen die als werkgever van het vermelde personeel bevoegd blijven voor de statutaire opvolging van het beschikbaar gestelde personeel.

Bovenvermelde taken maken deel uit van het takenpakket van de adjunct-beheerder huisvesting en van de adjunct-verantwoordelijke huisvesting; hiertoe en om de dienstverlening inzake studentenhuisvesting te waarborgen zowel naar de residentiële studenten als naar de studenten die een kamer huren op de private huurmarkt, werd in de loop van 2008 een medewerker gemuteerd van het algemeen secretariaat naar de afdeling huisvesting.

Bijkomend werd eveneens in 2008 ten behoeve van de afdeling Huisvesting een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur afgesloten met een medewerker in de volgende functie: technisch beheerder (adj.) huisvesting. Deze nieuwe medewerker werd specifiek aangeworven in volgend functieprofiel:

- de organisatie en opvolging van de dagdagelijkse werkzaamheden inzake studentenhomebeheer waartoe behoort de implementatie op de werkvloer van de regelgeving en normering voor de home-exploitatie incl. de bewaking, de veiligheid, milieu, kwaliteit, onderhoud en herstellingen, incl. dagelijkse rondgang in de studentenhomes;
- de ondersteuning van het afdelingshoofd bij de uitvoering van opdrachten inzake infrastructuur huisvesting en catering: opmaken bestekken, aanbestedingsdossiers, werfopvolging vanaf de voorbereiding van de werf tot en met de definitieve oplevering, controleren vorderingsstaten, ...

Kamerbestand		
Studenten	Aantal kamers	
STUDENTENHUIS MERCATOR	gebouw C	109
	gebouw D	112
	voor mindervaliden gebouw D	3
STUDENTENHOME VESALIUS		306
Niet-studenten		6
ALGEMEEN TOTAAL:		536
Bezettingsgraad 2008 (10 maanden)		100%

De jaarhuurprijs all-in voor een gemeubileerde kamer bedraagt € 1612,00 (warm en koud water) voor tien maanden of € 161,20 per maand. Sommige kamers beschikken enkel over koud water en worden verhuurd tegen een jaarhuurprijs van € 1364,00 of € 136,40 per maand. Voor een kamer met eigen douche wordt een jaarhuurprijs van € 1860,00 of € 186,00 per maand aangerekend. Alle kamers beschikken over een internetaansluiting. Socio-lounges of livings, ontspanningszalen, keukens en sanitaire voorzieningen zijn gemeenschappelijk en zijn voor alle studenten-bewoners toegankelijk.

De basishuurprijs is voor alle studenten gelijk. Bij de bepaling van voornoemde huurprijzen wil Sovoreg VZW prijsregulerend optreden t.a.v. de huurprijzen op de private huurmarkt. De maximumprijs van de studentenkamers in eigen beheer wordt ongeveer 20% lager gehouden dan de huurprijs op de private markt. Beursstudenten en bijna-beursstudenten, ook zij die bissen, bekomen automatisch een huurondersteuning, variërend tussen € 68,00 en € 341,00.

Het aanbieden van kwalitatieve studentenkamers aan een democratische prijs resulteerde in een volledige bezetting van beide studentenhomes; tot op heden blijft de vraag naar kamers in de beide studentenhomes minstens het dubbele van het Sovoregaanbod. In de toekomst mag derhalve een maximale bezetting worden verwacht.

Naar aanleiding van de lange wachtlijsten voor een kamer in één van beide studentenresidenties en mede gelet op de significante vermindering van het aantal studentenkamers in het Sovoregaanbod tijdens en na de uitvoering van de renovatiewerken, opteerde Sovoreg VZW in 2008 voor een aanbod vanuit de private markt van doorverhuring van kamers. Na marktonderzoek wordt hierbij geopteerd voor een samenwerking met volgende vastgoedpartners: Investate NV (30 studentenkamers) en Estia NV (10 studio's). Zowel de studentenkamers als de studio's zijn centraal gelegen in de Gentse binnenstad. Op het einde van het academiejaar 2008-2009 zal deze samenwerking uitvoerig geëvalueerd worden.

In 2008 stonden 57 studentenkamers in studentenhuis Mercator ter beschikking van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven.

Sovoreg VZW biedt de studentenkamers aan als universele voorziening en streeft aldus binnen de studentenresidenties een gezonde sociale studenten-bewonersmix na. Als selectieve toets binnen dit universeel aanbod moet worden opgemerkt dat financieel minder draagkrachtige studenten steeds een vraag tot prioritaire toegang kunnen richten aan de afdeling Zorg van de studentenvoorziening. In 2008 wordt meer dan 10% (een significante stijging t.o.v. 2007) van de capaciteit aan studentenkamers in één van beide studentenresidenties voorbehouden voor studenten die tot categorieën van de doelgroep voor selectieve voorzieningen behoren.

Ook in 2008 investeerde Sovoreg VZW in de uitrusting en de uitbreiding van de dienstverlening voor huisvesting met als belangrijkste projecten:

- de optimalisering van het online-softwareprogramma voor reservatie van een studentenkamer;
- de opvolging in opdracht van de Hogeschool Gent van de opmaak van het aanbestedingsdossier en het bouwaanvraagdossier door een extern architectenbureau voor de renovatie van studentenhuis Mercator, blok C en het docentenappartement;
- de opstart van een proefproject voor 'nachtzorg' zoals hierboven vermeld;
- de inrichting van vier crisiskamers voor tijdelijke bewoning/opvang voor studenten in nood (studentenhome Vesalius);
- de verdere uitwerking van de plannen voor inplanting van een nieuwe studentenresidentie, in samenwerking met de Hogeschool Gent (ongeveer 500 kamers);
- de opmaak van een aanbestedingsdossier voor de levering van nieuwe zitbanken voor de livings in studentenhome Vesalius;
- de aanstelling van een externe firma voor het onderhoud van de studentenkamers op het einde van elk academiejaar;
- de levering van comfortabele herkenbare werkkledij voor het onderhoudspersoneel.

In 2008 werd binnen Sovoreg VZW een gunningscommissie geïnstalleerd met bevoegdheidsdelegatie tot formele beslissing voor overheidsopdrachten inzake aanneming van werken, leveringen en diensten. De beslissingen tot opstart van gunningsprocedures alsook de formele beslissingen tot gunning werden in het verleden door de directeur van Sovoreg VZW genomen binnen de grenzen van het dagelijks bestuur: het betrof hier immers steeds aankoopbeslissingen of afsluiting van contracten (conform de overheidsopdrachtenreglementering) die binnen het kader van de normale werking van Sovoreg VZW en binnen de goedgekeurde begroting werden genomen. Sovoreg VZW wordt echter meer en meer geconfronteerd met aanbestedingsdossiers (vb. inrichting van de keuken en de freeflow van het restaurant van het openleercentrum op de campus Schoonmeersen; outsourcing van de cateringexploitatie op de campus Schoonmeersen; aankoop van een point-of-sale softwarepakket met bijhorende kassatoestellen met touchscreen voor de verschillende resto's en cafetaria's;...) waarvan de raming per dossier honderdduizenden euro's bedraagt. Derhalve werd door de Raad van Bestuur van Sovoreg VZW unaniem beslist om:

- zich akkoord te verklaren met de installatie van een gunningscommissie binnen Sovoreg VZW bestaande uit de voorzitter, de directeur alsook uit twee leden van de Raad van Bestuur waarbij bedoelde commissie kan uitgebreid worden met max. twee adviserende leden zonder stemrecht met deskundigheid in de te behandelen

dossiers, ad hoc aan te duiden door de gunningscommissie. Tot op heden neemt het afdelingshoofd huisvesting en infrastructuur als expert deel aan de vergaderingen van de gunningscommissie;

- bevoegdheidsdelegatie tot formele beslissing te verlenen aan voornoemde commissie voor aanbesteding en gunning van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten waarvan de waarde van de opdracht hoger is dan € 67.000,00 (excl. BTW), binnen het gegeven dat de afgesloten dossiers voor kennisgeving c.q. voor appreciatie van de formele beslissing zullen worden ter beschikking gesteld van de Raad van Bestuur;
- zich akkoord te verklaren met het gegeven dat de Raad van Bestuur deze bevoegdheidsdelegatie te allen tijde kan intrekken;
- de bevoegdheid van de directeur van Sovoreg VZW te bekrachtigen om binnen de grenzen van het dagelijks bestuur, gunningsprocedures op te starten en overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten te gunnen waarbij de waarde van de opdracht niet hoger is dan € 67.000,00 (excl. BTW).

Inzake veiligheid en bewaking kunnen de homestudenten in een noodsituatie de klok rond bellen naar de 88-lijn. Deze noodlijn is gelijklopend met de noodlijnen binnen de homes van de Universiteit Gent en is het voorwerp van een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Gent. In 2008 werden in totaal 190 interventies (voornamelijk voor brandalarm, technisch defect en geluidsoverlast) geregistreerd vanuit het permanentiecentrum naar de studentenresidenties Mercator en Vesalius waarbij de bewakingsfirma 65 keer ter plekke is gekomen.

Bijkomend selecteert de afdeling Huisvesting in elke residentie één student per verdieping die de functie van preventiestudent vervult. Deze studenten volgen een aantal sessies m.b.t. de veiligheid in de homes en krijgen een EHBO-cursus alsook een brandbluscursus. In nauwe samenwerking met de dienst Interne Preventie en Milieu van de Hogeschool Gent werden ook in 2008 twee evacuatieoefeningen georganiseerd waaraan de 24 preventiestudenten deelnemen zodat ze in geval van nood de studenten-medebewoners wegwijs kunnen maken bij een eventuele evacuatie. Preventiestudenten krijgen per jaar een forfaitaire vergoeding van € 125,00.

Per studentenresidentie werden ook in 2008 twee helpdeskstudenten aangesteld die hun studenten-medebewoners ondersteunen indien er zich moeilijkheden voordoen bij het gebruik van de PC of de internetconnectiviteit. Helpdeskstudenten genieten eveneens van een jaarlijkse forfaitaire vergoeding van € 125,00.

Resultaatsgerichte bevindingen

De verhuur in eigen beheer als universele studentenvoorziening van in totaal 536 studentenkamers in het gebouw Vesalius van de Hogeschool Gent en in het Studentenhuis Mercator (in erfpacht van Provincie Oost-Vlaanderen aan Hogeschool Gent) aan een sociaal tarief van € 1612,00, kan als bijzonder succesvol worden aangestipt. De vraag naar sociale kamers in de beide studentenhomes blijft net als in 2007 minstens het dubbele van het Sovoregaanbod bedragen. De afdeling Huisvesting garandeert een professioneel performante service naar de studenten-bewoners (verhuur aan sociale tarieven met duidelijke afrekeningen, correcte klachtenopvolging, vlotte hersteldiensten, ...) zowel voor het kameraanbod in eigen beheer als voor het aanbod vanuit de private markt van doorverhuring van kamers. Tot op heden kan de afdeling Huisvesting haar ambitie om prijsregulerend op te treden t.a.v. de private kamermarkt ten volle waarmaken. De functionering van de preventiestudenten en de helpdeskstudenten werd in 2008 geëvalueerd als goed voor de preventieservice en voor de helpdeskservice.

3.2 Voedingssector

Sovoreg VZW stelt zich tot prioriteit evenwichtige, gevarieerde en kwaliteitsvolle voeding aan te bieden tegen studentvriendelijke prijzen. Voor een dagschotel incl. soep betaalt een student € 3,00 (ref. 2008); de prijs die aan externen wordt aangerekend, werd in 2008 opgetrokken tot € 6,00 (ref. 2008. t.o.v. € 5,00 ref. 2007).

De afdeling Catering verzorgt in eigen beheer de exploitatie van 5 studentenrestaurants (warme maaltijden), 4 studentencafetaria's (snacks) en diverse ontmoetingsruimtes. In 2008 werden meer dan 140.000 warme maaltijden geconsumeerd, d.i. gemiddeld 1500 maaltijden per maand over een periode van tien maanden. T.o.v. 2007 houdt dit een stijging in van ongeveer 15.000 warme maaltijden.

Daarnaast is de afdeling Catering verantwoordelijk voor het beheer van het automatenpark binnen de Hogeschool Gent; dit omvat zowel de frisdrankautomaten (74 eenheden), de waterautomaten (7 eenheden), de snoepautomaten (27 eenheden) alsook de warme drankenautomaten (23 eenheden) waarvan de studenten, de personeelsmedewerkers en de bezoekers van de Hogeschool Gent gebruik kunnen maken.

In 2007 heeft Sovoreg VZW uitgebreid onderzoek verricht naar de mogelijkheden van de outsourcing van de cateringexploitatie. Nadat de Raad van Bestuur de principiële beslissing heeft genomen om de aanbestedingsprocedure tot outsourcing van de cateringexploitatie op te starten, heeft de gunningscommissie in 2008 beslist om de exploitatie van het nieuwe studentenrestaurant D op de Schoonmeerscampus 1 te gunnen aan Compass Group Belgilux N.V. voor de exploitatieperiode van 01.01.2009 t.e.m. 30.06.2012. Deze opdracht omvat, binnen de grenzen van de strategische sturing door Sovoreg VZW (incl. garanties inzake prijssetting, samenstelling, portionering en kwaliteit (bewaking) van de maaltijden, continuïteit van de dienstverlening, edm.):

- de uitbating van het restaurant D op de campus Schoonmeersen voor een aanbod van ongeveer 1000 maaltijden per dag, verdeeld over twee shiften, in principe tijdens de middagpauze;
- de bestelling en opvolging, incl. kwaliteitsbewaking, van de levering van de ingrediënten;
- de verantwoordelijkheid voor de samenstelling en bereiding van de maaltijden incl. portionering, kwaliteit, bediening, HACCP-kwaliteitsbewaking, enz.;
- alle exploitatiegelieerde activiteiten m.b.t. keuken, restaurant, vaat, opslagruimtes, lokalen personeelsmedewerkers, enz.

Binnen de cateringexploitatie worden aanbestedingen gegund op basis van kwaliteit en prijs van een ingrediënt en van de geboden garanties met betrekking tot hygiëne, verpakking, koeling en leveringsfrequenties. De maaltijdcomponenten en voedingsmiddelen worden door Sovoreg VZW gezamenlijk aangekocht met de dienst Maaltijdvoorzieningen van de Universiteit Gent waarbij de Universiteit Gent de aankoopprocedures uitvoert. Via het DPD-systeem (gedecentraliseerde productie en distributie) worden voedingsmiddelen hoofdzakelijk vacuüm of diepvries geleverd waarna ze op de onderscheiden cateringlocaties bereid en geserveerd worden. Voedingsmiddelen die niet via het voornoemde DPD-systeem worden geleverd, worden door de afdeling Catering zelf aangekocht overeenkomstig de wettelijke bepaling voor overheidsopdrachten.

Permanent wordt aan marktprospectie gedaan om aan de vraag inzake prijs-kwaliteitsgaranties en inzake klantendesiderata te blijven voldoen. Minder suikers, vetarm, vezelrijk, fair trade, een divers aanbod van vlees-, vis- en vegetarische gerechten, meer groenten en fruit, oosterse keuken, e.a. blijven aandachtspunten.

In 2008 sprongen binnen de afdeling Catering volgende specifieke acties en projecten in het oog:

- teneinde een vlottere doorstroming van de klanten te bewerkstelligen en de wachtrijen te beperken, opteerde Sovoreg VZW voor een modernisering van het kassasysteem: de aankoop van een point-of-sale-softwarepakket, geïntegreerd in de bestaande ERP software (Microsoft Dynamics Navision 5.0) en van bijhorende kassatoestellen met touchscreen. Dit nieuwe kassasysteem levert gedetailleerde informatie m.b.t. de klantentrouw, de populariteit van de aangeboden cateringproducten, verbruikspatronen doorheen het academiejaar, kosten- en opbrengstenratio's, edm. Het is een betrouwbaar controlemiddel waarbij de verkoopsgegevens en transacties van alle kassa's op de onderscheiden cateringlocaties real-time worden doorgestuurd naar een centrale back-office. Bijkomend kan het kassasysteem stand-alone functioneren zodat elektriciteitsonderbrekingen of verstoringen van het netwerk niet langer een probleem vormen;
- de samenwerking met Banksys m.b.t. het elektronische betaalmiddel Proton werd stopgezet daar Banksys heeft beslist om dit systeem niet langer te ondersteunen. Bij de implementatie van het nieuwe kassasysteem werd hier reeds op ingespeeld waarbij in de mogelijkheid wordt voorzien om te betalen via een elektronische geldbeugel (e-betaling) die geïnstalleerd wordt op de Mifare studenten- en personeelskaart. E-betaling heeft volgende vier belangrijke voordelen: reductie van de wachttijd aan de kassa's, vaak een bottleneck in de bedieningslijn, reductie van de be- en verhandeling van cash, reductie van de risico's op inbraak en vervreemding van cash geld en derhalve van de kosten voor beveiliging, reductie van (im)materiële schade ten gevolge van minder inbraak/ontvreemding;
- individuele rauwkostporties en maaltijdsalades werden opgenomen in het cateringaanbod binnen de verschillende studentenrestaurants. Deze nieuwe producten beantwoorden niet enkel aan de vraag naar meer groenten en fruit vanuit de studentenpopulatie, maar maken ook een vlottere doorstroming aan de kassa mogelijk;
- in de cafetaria in het B-gebouw staat vanaf september 2008 een externe broodjeszaak in voor de bereiding en de levering van belegde broodjes. Dit initiatief wordt door de studenten bijzonder gesmaakt waarbij een uitbreiding naar de andere cateringlocaties op de campus Schoonmeersen wordt overwogen;
- een adequaat personeelbeleid blijft van primordiaal belang. Voor de piekmomenten in de bereiding en de bediening wordt een beroep gedaan op uitzendkrachten, bij voorkeur gerekruteerd onder eigen hogeschoolstudenten. Bijkomend werd gestreefd naar een maximale inburgering van de regels inzake voedselveiligheid en HACCP bij alle cateringmedewerkers door vorming, training en opleiding te voorzien (HACCP, brandblussen, bediening kassasysteem, edm.);
- aansluitend op de dienstverleningsovereenkomsten die in 2006 en 2007 werden afgesloten ter uitvoering van de bepalingen inzake voedselveiligheid (F.A.V.V.: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van Voedselketen), werd eveneens voor 2008 een overeenkomst afgesloten tussen de Hogeschool Gent, departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur met het CTO (interdepartementaal centrum voor technologisch onderzoek en dienstverlening) en Sovoreg VZW met volgende dubbele wetenschappelijke dienstverlening tot voorwerp: implementatie op elke cateringlocatie van de HACCP-regelgeving (Hazard Analysis Critical Control Points) (1) en opleiding van mevr. Anouk Meuleman, beheerder catering

en HACCP betreffende de HACCP-regelgeving (2). In 2008 werden ook meerdere HACCP-audits uitgevoerd in de onderscheiden cateringlocaties. Aan de hand van deze gegevens werd een dynamisch actieplan opgesteld ter optimalisatie van de huidige situatie;

- de maximale aanschuuftijd voor studenten van ongeveer twintig minuten werd gerespecteerd;
- Sovoreg VZW blijft investeren in een doelmatig afvalbeleid en werkt hiervoor samen met de dienst Veiligheid, Kwaliteit en Milieu van de Hogeschool Gent.

Ook in 2008 werden investeringen voor infrastructuur en uitrusting voor catering voorbereid en uitgevoerd in overleg met de sector Infrastructuur van de Hogeschool Gent. Sovoreg VZW investeerde in uitrusting voor catering, met als belangrijkste projecten:

- de aanstelling van een studiebureau voor de herinrichting van de cafetaria in het B-gebouw op de campus Schoonmeersen, incl. de veiligheidscoördinatie in ontwerp en in uitvoering;
- de opvolging van de externe firma die instaat voor het preventief onderhoud van de toestellen in de studentenrestaurants- en cafetaria's;
- de opvolging, op vraag van Hogeschool Gent, van de uitbreiding en de herinrichting van de cafetaria in het C-gebouw op de campus Schoonmeersen;
- de aanbesteding en de gunning van de freeflow in het nieuwe studentenrestaurant in het D-gebouw op de campus Schoonmeersen;
- de opvolging, op vraag van de Hogeschool Gent, van de levering en installatie van de horizontale en verticale transportbanden naar en van de vaatwasinstallatie, bandafwasmachine en accessoires voor het studentenrestaurant in het D-gebouw op de campus Schoonmeersen;
- de aanbesteding en de gunning van het meubilair voor het studentenrestaurant in het D-gebouw op de campus Schoonmeersen;
- de aanbesteding en de gunning van de outsourcing van de cateringexploitatie in het D-gebouw op de campus Schoonmeersen.

Overzicht van het aantal zitplaatsen in resto's en cafetaria's:

Campus Schoonmeersen	cafetaria A-gebouw	180
	cafetaria B-gebouw	364
	cafetaria C-gebouw gelijkvloers	244
	resto P-gebouw	470
Campus Mercator – Gebouw C	resto Mercator	268
Campus Melle	resto Melle	308
Campus Bijloke	resto Bijloke	254
Campus Vesalius	resto Vesalius	268
Campus Ledeganck	cafetaria Ledeganck	148
Totaal aantal zitplaatsen		2504

Campus	2007			2008		
	AK'07	VK'07	≠ '07	AK'08	VK'08	≠ '08
Mercator	73.150	83.849	10.699	74.733	83.050	8.317
Melle	53.552	72.807	19.255	60.584	80.261	19.677
Bijloke	89.028	127.127	38.099	92.712	117.397	24.685
Vesalius	101.136	105.857	4.721	109.499	116.239	6.740
Schoonmeersen P	135.005	174.957	39.952	158.680	202.831	44.151
Schoonmeersen A	27.259	31.144	3.885	36.885	42.847	5.962
Schoonmeersen B	81.889	79.219	-2.670	72.584	108.053	35.469
Schoonmeersen C	60.797	75.043	14.246	69.503	87.066	17.563
Schoonmeersen C3	5.294	2.340	-2.954	0	0	0
Ledeganck	40.541	46.744	6.203	48.323	50.373	2.050
Totaal	667.651	799.087	131.436	723.503	888.118	164.615

- AK'07 Totaal aankoopbedrag in € van ingrediënten in 2007
VK'07 Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2007
≠'07 Verschil aankoop en verkoop in € in 2007
- AK'08 Totaal aankoopbedrag in € van ingrediënten in 2008
VK'08 Totaal verkoopbedrag in € van cateringproducten in 2008
≠'08 Verschil aankoop en verkoop in € in 2008

De beleidsoptie waarbij wordt vooropgesteld dat de cateringopbrengsten minimaal de aankoopkosten van de grondstoffen moeten dekken, wordt in 2008 (net zoals in 2007) gerealiseerd; bovenstaande tabel toont dit aan. Daar de cafetaria C3 op de campus Schoonmeersen ook voor 2007 een zeer beperkte omzet blijft realiseren, heeft dit geleid tot de beslissing om voornoemde cafetaria te sluiten.

Inzake prijssetting kan gesteld worden dat een kom soep met aansluitend een warme maaltijd (zetmeelcomponent zoals aardappelen/frieten/rijst/puree; groenten en vlees) aangeboden wordt tegen een streefprijs voor studenten van € 3,00 (ref. 2008). De full kostprijs van een dergelijke maaltijd bedraagt ongeveer € 9,00.

Sovoreg VZW wil prioritair de maaltijdprijs voor gezonde voeding beperkt houden. Het prijsbeleid is er dan ook op gericht om voor gezonde maaltijden enkel de kostprijs van de ingrediënten door te rekenen aan de studenten; de andere kosten worden gedragen door Sovoreg VZW. Dit houdt tevens in dat een verhoging van de kostprijs van de grondstoffen zal worden doorgerekend in de streefprijs van de aangeboden maaltijden.

Alle studenten hebben recht op een warme maaltijd tegen een sociaal tarief en genieten aldus van dezelfde maaltijdsubsidie. Het kassaregistratiesysteem kan een onderscheid maken tussen studenten, personeelsmedewerkers van de Hogeschool Gent en externe gebruikers.

Resultaatsgerichte bevindingen

Rondvraag bij de studenten leert dat het universeel aanbod van evenwichtige en gevarieerde warme maaltijden tegen een streefprijs van € 3,00 niet enkel bijzonder gesmaakt wordt omwille van het sociale tarief, maar ook omwille van de diversiteit in het aanbod. Daarenboven kan worden aangestipt dat het aantal verstrekte warme maaltijden een gestage groei kent.

3.3 Adviesdiensten voor studentenhuisvesting en studentenmobiliteit

De afdeling Huisvesting van Sovoreg VZW wil niet enkel marktregulerend optreden door een substantieel aantal kamers op de markt te brengen, doch bewaakt tevens de woonkwaliteit van het kameraanbod. Via het Gentse samenwerkingsverband Kot@Gent (d.i. een databank/website voor kamers en studio's uit de private markt) kunnen studenten gemakkelijker een geschikte huisvesting zoeken die voldoet aan de regelgeving op vlak van veiligheid, hygiëne, edm.

In 2008 bevat deze immodatabank Kot@Gent 5230 kamers en 2535 studio's; op het zoekprogramma werden ongeveer 820.000 opvragingen of hits genoteerd. Zowel m.b.t. het te consulteren aanbod als m.b.t. het aantal opgevraagde hits kan voor 2008 een significante daling genoteerd worden t.o.v. 2007.

Gemiddelde maandhuurprijs in € per zone binnen Gentse agglomeratie				
	Kamer		Studio	
	2007	2008	2007	2008
Brugse Poort	181	183	286	294
Gentbrugge	-	180	-	250
Sint-Amandsberg	190	216	309	309
Ledeganck	208	227	308	316
Rabot-Muide	212	217	302	299
Ledeberg	216	208	344	348
Zuid	220	232	315	353
Sint-Pietersstation	217	218	319	342
Sterre	194	213	337	349
Poel	206	228	298	307
Sint-Pietersplein	214	246	333	366
Heirnis	213	226	300	318
UZ	-	219	-	296
Bijloke-Watersportbaan	216	241	315	344
Korenmarkt	223	238	327	328
Algemeen gemiddelde:	208	228	313	335

Tenslotte treedt de afdeling Huisvesting ook op als arbiter in conflicten tussen studenten en de huiseigenaar; in 2008 werden ongeveer een 40-tal actieve tussenkomsten genoteerd, d.i. een verdubbeling t.o.v. 2007; de arbitragevoorstellen werden voor 80% gevolgd. Bijkomend wordt ook informatie aan studenten verstrekt omtrent hun rechten en plichten. Daar de afdeling Huisvesting de laatste jaren geconfronteerd wordt met een stijging van het aantal vragen tot actieve bemiddeling in huisvestingsgeschillen, heeft

Sovoreg VZW er in 2008 voor geopteerd om de samenwerking met de Huurdersbond Oost-Vlaanderen te intensifiëren door het lidmaatschap aanzienlijk uit te breiden. Hierdoor kan de afdeling Huisvesting studenten van de Hogeschool Gent die zich in een conflictsituatie bevinden op de private huurmarkt rechtstreeks doorverwijzen naar de Huurdersbond Oost-Vlaanderen waarbij de belangen van deze studenten kosteloos behartigd worden en desgevallend een gefundeerd juridisch advies wordt verstrekt. Het merendeel van de huisvestingsconflicten heeft betrekking op de bepaling van de rechten en plichten als huurder, de woonkwaliteit van de studentenkamer, de opzeggingsmogelijkheden, de waarborg, de herstellingen, edm.

Het aanbod en de organisatie van de adviesverlening voor interne en externe studentenmobiliteit wordt binnen de Sovoreg VZW verzorgd door de medewerkers van de afdeling Zorg. Ook in 2008 vragen de studenten op regelmatige basis advies inzake interne (verwijzing naar studentENmobiliteit VZW, NMBS, De Lijn,...) en externe (infovragen m.b.t. eventuele tussenkomst in de kosten) studentenmobiliteit. Met de adviesdiensten voor studentenhuusvesting en studentenmobiliteit wordt er uitdrukkelijk voor geopteerd om het aanbod te richten naar alle studenten van de Hogeschool Gent.

Resultaatsgerichte bevindingen

Tussen 35 à 40% van de studenten van Hogeschool Gent is kotstudent: gelet op de stijgende vraag vanuit deze groep is het nodig dat de adviesverlening voor studentenhuusvesting gewaarborgd blijft. Daarnaast biedt de structurele samenwerking met de Huurdersbond Oost-Vlaanderen de garantie dat, in voorkomend geval, de belangen van de studenten kosteloos behartigd worden. Het bestaande aanbod van adviesverlening voor studentenmobiliteit leert dat veel studenten via Sovoreg VZW de weg vinden naar de voor hen meest geschikte vorm van mobiliteit.

3.4 Steunverlening inzake studentenmobiliteit

De universele kwalificatie van de interne mobiliteit wordt vanuit zijn oorsprong, onderbouwing en beleidsmatige acties gedragen door een universele zorg en maatschappelijke verantwoordelijkheid voor milieu, verantwoord gebruik van grondstoffen, lichamelijke en geestelijke gezondheid, enz. Sovoreg VZW heeft deze universele zorg tot heden reeds omgezet in verschillende acties o.a. op vlak van mobiliteit: bevordering van het gebruik van fietsen, ondersteuning van carpooling en van het gemeenschappelijk vervoer (tram, bus, trein, ...), informatie over hybride en andere alternatieve energiesparende vervoermiddelen.

Voor steunverlening inzake interne studentenmobiliteit kunnen de studenten een vraag tot financiële tussenkomst richten aan de afdeling Zorg (werking van dit werkveld situeert zich onder de selectieve voorziening 'verstrekken van sociale diensten'). Meer algemeen bleef Sovoreg VZW met een financiële injectie ten belope van € 38.444,00 ook in 2008 een relevante financiële partner binnen de studentENmobiliteit VZW, het samenwerkingsverband met Stad Gent, Universiteit Gent, Sokaho VZW en Ateljee VZW. Door studenten een betaalbare huurfiets aan te bieden wordt het fietsverkeer aangemoedigd; door de in het stadsbeeld herkenbare geel geverfde fietsen bovendien te voorzien van een eigen merknummer, wordt het aantal fietsdiefstallen verminderd; door gerichte voorlichting en door gratis openstelling van fietsenherstelplaatsen op strategische locaties wordt de fietsveiligheid in het algemeen verhoogd. Het patrimonium bedraagt eind 2008 ongeveer 6000 fietsen. Na aftrek van vermiste/niet-ingeleverde en van de uit circuit genomen fietsen, wordt dit aantal teruggebracht tot 4600. Sinds 2008 staan er ook een 750 vouwfietsen ter beschikking van de studenten. In 2008 werden er in totaal 417 fietsen verhuurd aan de studenten van de Hogeschool Gent. Zij kunnen voor

herstellingen terecht in vier fietsenherstelplaatsen waaronder deze in de ondergrondse parking van gebouw P op de campus Schoonmeersen van de Hogeschool Gent.

M.b.t. het fietsaanbod wordt geen selectieve regeling toegepast, m.a.w. alle studenten hebben recht op een veilige huurfiets tegen een democratische prijs. Conform de ter zake geldende bepalingen in de beheersovereenkomst die door Sovoreg VZW werd afgesloten met het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, kan steunverlening inzake externe studentenmobiliteit (extern betekent buiten de Vlaamse Gemeenschap) enkel worden aangeboden aan studenten die behoren tot de doelgroep voor selectieve voorzieningen. Aanvragen tot steunverlening inzake externe studentenmobiliteit werden in 2008 verwerkt door de afdeling Zorg (werking situeert zich tevens onder de selectieve voorziening 'verstrekken van sociale diensten').

Om het gebruik van een eigen wagen door studenten tussen de verschillende departementen van de Hogeschool Gent binnen de Gentse regio zoveel mogelijk te beperken, heeft de Raad van Bestuur er in 2008 uitdrukkelijk voor geopteerd om, naast de financiële participatie in studentENmobiliteit VZW, een samenwerking te onderzoeken met De Lijn waarbij Sovoreg VZW kan tussenkomen in de kosten voor openbaar vervoer (=interne studentenmobiliteit) als universele dienstverlening naar alle studenten. De onderhandelingen met De Lijn resulteerden in een samenwerkingsovereenkomst waarbij werd geopteerd voor een derdebetalerssysteem waarbij Sovoreg VZW (derdebetalder) 50% van de kosten op zich neemt bij aankoop door een student van de Hogeschool Gent van een Buzzy Pazz (kostprijs jaarabonnement € 162,00) voor jongeren minder dan 25 jaar, of een Omnipas (kostprijs jaarabonnement € 211,00) voor jongeren van 25 jaar of ouder.

Deze universele maatregel dient niet enkel om de mobiliteit van de studenten binnen de Gentse regio te bevorderen, maar ook om hen aan te moedigen tot een geregeld gebruik van bus en tram in Vlaanderen. Dit initiatief was bijzonder succesvol en heeft ertoe geleid dat in 2008 meer dan 1750 studenten van de Hogeschool Gent hebben ingeschreven op deze voordelige formule.

Resultaatsgerichte bevindingen

Het aanbod en de organisatie m.b.t. steunverlening inzake interne en externe studentenmobiliteit wordt door de studenten als bijzonder positief ervaren; zowel het financiële engagement binnen studentENmobiliteit VZW als de derdebetalersregeling met De Lijn voor aankoop Buzzy Pazz/Omnipas ondersteunt de studenten rechtstreeks in hun mobiliteit.

3.5 Preventieve en curatieve medische diensten

Bloedinzamelingsacties

Om meer studenten van de Hogeschool Gent de kans te geven om bloeddonor te worden, werd het aantal bloedinzamelingsacties uitgebreid naar de diverse campussen: in totaal werd aldus in 2008 een verdriedubbeling van het aantal donoren t.o.v. 2007 geregistreerd.

In samenwerking met het Rode Kruis Vlaanderen werden volgende collectes ingericht:

- Campus Schoonmeersen op 26 en 27 februari: 316 donoren;
- Campus Vesalius op 15 april: 92 donoren;
- Campus Aalst op 16 oktober: 34 donoren;

- Campus Schoonmeersen op 28 oktober: extra collecte met 144 donoren ;
- Campus Mercator op 30 oktober: 91 donoren.

Sovoreg VZW sponsort een filmticket en een klein ontbijt voor elke student-donor. Conform de overeenkomst met het Rode Kruis Vlaanderen ontvangt Sovoreg VZW een bedrag van 1.24 € per donor.

Studentenarts

De studenten behorend tot de instellingen van de AUGent kunnen aan gelijkwaardige voorwaarden voor preventieve en curatieve medische diensten terecht bij de studentenartsen van de Universiteit Gent.

Gezonde Voeding

In 2008 is Sovoreg VZW tijdens de actieweek Gent Geniet Gezond (18 - 25 april) opnieuw een samenwerking aangegaan met EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief). Ter promotionele ondersteuning van het diverse vegetarische cateringaanbod binnen de studentenrestaurants werden informatieve stands opgesteld waarbij studenten konden genieten van vegetarische proevertjes. Studenten die opteerden voor een vegetarisch menu kregen er gratis een stuk fruit of een natuuryoghurt bovenop.

De diverse communicatiekanalen van Sovoreg VZW vestigden ook in 2008 de aandacht van de studenten op het belang van evenwichtige en gezonde maaltijden alsook op het ruime aanbod van fair trade producten.

Condoomautomaten

De aanwezigheid van condoomautomaten in de meest toegankelijke toiletten alsook het aanbod in de snoepautomaten werd mede ondersteund door de organisatie van een Valentijnsactie op 14 februari 2008. Zowel in de studentenhomes als op alle campussen van de Hogeschool Gent werden op ludieke wijze condooms uitgedeeld om studenten te blijven sensibiliseren om veilig te vrijen.

Begeleiding Studenten met een Handicap

Door de samenwerking met BSH VZW (Begeleiding Studenten met een Handicap) beoogt Sovoreg VZW een volwaardige integratie én deelname aan het hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking of chronische ziekte. Jaarlijks levert Sovoreg VZW hiertoe een financiële bijdrage ten belope van ongeveer € 20.000,00.

BSH VZW vervult deze doelstelling door de uitoefening van o.a. volgende werkzaamheden: de begeleiding in de zoektocht naar aangepaste studentenhuisvesting, het aanbod van aangepast vervoer in eigen beheer, de rekrutering en de toewijzing van pedagogische begeleiders ten behoeve van studenten met een sensorische handicap, de organisatie van assistentieactiviteiten in het dagelijkse leven van de student, de inschakeling van dovertolken, de aanvraag van studie- en examenfaciliteiten, edm.

Voor studenten met lees-, spreek- en spellingsproblemen kan het softwareprogramma Sprint+ via BSH VZW aangekocht of geleased worden waarbij een financiële ondersteuning vanuit de studentenvoorziening mogelijk is. Studenten die een beroep doen op een testing dyslexie of logopedie genoten in 2008 eveneens van een financiële tussenkomst.

Voor 2008 namen 103 studenten van de Hogeschool Gent contact op met BSH VZW voor gespecialiseerde begeleiding: studenten met een motorische handicap (4), studenten met een visuele handicap (4), studenten met een auditieve handicap (4), studenten met een leerstoornis (73), studenten met een geestelijk gezondheidsprobleem/autisme/ADHD (7) en studenten met een chronisch – medische - meervoudige aandoening e.a. (11).

Resultaatsgerichte bevindingen

Snelle en studentgerichte preventieve en curatieve medische diensten worden universeel aangeboden; alle studenten kunnen immers geconfronteerd worden met problemen van medische aard. De financiële participatie van Sovoreg VZW in BSH VZW garandeert dat studenten met een functiebeperving of chronische ziekte zich, via een selectieve tussenkomst vanuit BSH VZW, volwaardig kunnen integreren in het hoger onderwijs.

3.6 Psychotherapeutische diensten

Sovoreg VZW heeft het samenwerkingsverband Psynet opgezet als tweedelijnsdienst voor psychologische begeleiding waarbij een aantal psychologen/psychiaters wordt geaccrediteerd die directe hulp kunnen bieden aan studenten die zich in een psychisch belastende situatie bevinden of met een psychotherapeutische/psychiatrische problematiek geconfronteerd worden.

Dit netwerk van een gespecialiseerde begeleiding op maat staat open voor studenten die via de eerstelijnsdienstverlening van de afdeling Zorg desgevallend worden doorverwezen; het betreft hier dus een selectieve voorziening. De eerste tien consulten bij Psynet worden door Sovoreg VZW mede gefinancierd. De student betaalt € 2,50 per consult; het saldo wordt door de therapeut doorgefactureerd aan Sovoreg VZW. In 2008 werden 80 dossiers goedgekeurd voor doorverwijzing naar een extern therapeut binnen het Psynet.

In 2008 werd het aantal psychologen/psychiaters binnen Psynet verdubbeld, enerzijds vanuit de vaststelling dat een doorverwijzing naar Psynet binnen een tweetal weken onhaalbaar was geworden, anderzijds vanuit de noodzaak om de aangeboden waaier aan psychotherapeutische/psychiatrische specialisaties te verruimen (suïcide, relatietherapie, computerverslaving, autisme, ...).

Resultaatsgerichte bevindingen

De stijging van het aantal vragen tot psychotherapeutische ondersteuning resulteerde in een stijging met ongeveer 30% van het aantal doorverwijzingen naar Psynet in 2008 t.o.v. 2007. Op het vlak van crisisinterventie, voor studenten in psychisch belastende (nood)situaties alsook voor een eerste diagnostiek van studenten met psychiatrische of psychotherapeutische problematieken kan vanuit Sovoreg VZW vlug doorverwezen worden naar Psynet dat hiertoe aanzienlijk werd uitgebreid.

3.7 Het verstrekken van sociale diensten

A) Studiefinanciering – studentenstatuut – psychosociale begeleiding

De sociale dienstverlening is de core-business van de studentenvoorzieningen. Het doel van deze dienstverlening is ervoor te zorgen dat studenten, ingeschreven aan de Hogeschool Gent, ongeacht hun levensbeschouwelijke, politieke, culturele, sociale en

economische achtergrond, in zo goed mogelijke omstandigheden kunnen studeren om een diploma te kunnen behalen. Devies voor de dienstverlening is: open toegang, gelijkwaardigheid, professionele maar persoonsgerichte aanpak, discretie c.q. geheimhouding.

Deze sociale dienstverlening wordt georganiseerd vanuit o.a. de afdeling Zorg die als een selectieve eerstelijnsdienst een vangnetfunctie verzekert. Aan elke student die zich in een zorgsituatie bevindt, kan via een geïndividualiseerde behandeling van zijn/haar dossier, materiële en/of immateriële steun worden toegekend. De afdeling Zorg houdt zich niet enkel bezig met financiële ondersteuning (toekenning van voorschotten in afwachting van de studietoelage, renteloze leningen, financiële en/of materiële steun,...), maar verzekert de laatste jaren ook meer en meer universele sociale dienstverlening in meerdere domeinen die te maken hebben met het studentenstatuut zoals kinderbijslag, combinatie werk en studie, fiscaliteit, ziekteverzekering, OCMW-wetgeving, onderhoudsplicht, e.a. Sinds drie jaar is ook de psychosociale hulpverlening aan selectief eerstelijnsaanbod uitgebreid met psychosociale begeleiding van individuele studenten, incl. opvang in een Psynet, zijnde een extern netwerk van psychiaters en psychologen. Wanneer het aangemelde probleem buiten de bevoegdheid ligt, kan de student ook doorverwezen worden hetzij naar een interne dienst hetzij na gezamenlijk overleg binnen de afdeling Zorg naar een externe dienstverlening zoals Justitiehuis Gent, Dienst Studieadvies, OCMW, Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Artevelde VZW edm.

- in 2008 werden 188 renteloze leningen verstrekt voor een bedrag van € 125.252,00. De aflossing van de lening wordt gespreid over een periode gelijk aan de resterende studieduur (academiejaren) waarbij het deel van de lening gealloceerd aan een academiejaar wordt kwijtgescholden indien de student slaagt in dat academiejaar;
- in afwachting van de storting van de studietoelage door de Vlaamse Gemeenschap werden door Sovoreg VZW 175 voorschotten op de studietoelage uitbetaald voor een bedrag van € 160.439,00;
- in 2008 werd in 292 dossiers financiële steun toegekend voor een totaalbedrag van € 106.700,00. Elke aanvraag wordt individueel behandeld; bij het sociaal onderzoek wordt rekening gehouden met de gezinssituatie, het eigen budget van de student, het studieverleden, slaagkansen, recht op studietoelage, studiekosten, ontoereikende financiële middelen, en wordt er tevens onderzoek verricht naar bijkomende bronnen van inkomsten;
- studenten die niet meer in aanmerking komen voor een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap, kunnen een aanvraag tot vermindering van het inschrijvingsgeld indienen bij de Hogeschool Gent. Sovoreg VZW onderzoekt de financiële voorwaarden en geeft advies aan de Centrale Administratie van de Hogeschool Gent. Voor academiejaar 2008-2009 werden de financiële voorwaarden onderzocht voor 95 aanmeldingen. Hiervan kregen 77 aanvragen het advies van beursstudent, 11 het advies van bijna-beursstudent en 7 het advies niet-beursstudent.

Sinds 2007 wordt de afdeling Zorg geconfronteerd met een toename van het aantal en de complexiteit van dossiers (zie jaarverslag 2007) die de workload gestaag doet stijgen; dit wordt ten dele opgevangen door de informatisering van de individuele dossiers en van de contacten naar de individuele studenten toe. Daarnaast heeft de Raad van Bestuur beslist tot een contractuele aanwerving in de afdeling Zorg van een adjunct-beheerder sociaal onderzoek. Deze nieuwe medewerker werd aangeworven met volgend functieprofiel:

- verzorgen ten behoeve van de studenten van de Hogeschool Gent van de eerstelijnsdienstverlening m.b.t. het statuut van de student en m.b.t. de sociale context van de student;
- voorbereiding van de dossiers ten behoeve van de toewijzingscommissie; opvolgen van opstart t.e.m. de afhandeling van de individuele dossiers van studenten;
- opvolgen van de vigerende regelgeving en normering m.b.t. het statuut van de student; ontwikkeling c.q. toepassing van passende maatregelen die bijdragen tot een optimalisering van de dienstverlening;
- opbouwen en onderhouden van professionele samenwerkingsrelaties met externe hulpverleners, instanties en organisaties; participatie aan samenwerkingsverbanden, ...;
- participeren aan opendeurdagen, onthaalmomenten voor eerstejaarsstudenten, infosessies, edm.

Ook in 2008 participeerde Sovoreg VZW in enkele zorggerelateerde samenwerkingsverbanden waarvan als belangrijkste kunnen worden aangestipt:

- in het kader van de probleemverkenning flexibilisering van het hoger onderwijs werd een inventaris opgesteld die het statuut van de student in zijn onderscheiden rechtsposities in kaart brengt. Er werd vastgesteld dat een coherent studentenstatuut ontbreekt in Vlaanderen. De Vlaamse Onderwijsraad zette op eigen initiatief zijn bedenkingen en standpunten hierover uiteen in een advies. Dit advies en het bijbehorende technisch rapport werd voorbereid door de werkgroep 'sociaal statuut van de student'. In dit rapport wordt dieper ingegaan op de verschillende tekortkomingen van de huidige regelgeving. Het pleit voor een goede afstemming tussen de verschillende domeinen van de Vlaamse en federale regelgeving en stelt tevens een aantal oplossingen voor om het sociaal statuut van de student van vandaag coherenter en transparanter te maken. De voorgestelde aanpassingen zijn ingegeven door een visie die uitgaat van de student als zelfstandig individu. In dit emancipatorisch model functioneert de student in een samenleving waarin de gezinsrealiteit de afgelopen decennia sterk is geëvolueerd. De voorgestelde aanpassingen kaderen in een visie waarin de familiale solidariteit die vandaag de kern is van het sociale studentenstatuut, behouden blijft, maar sterker geflankeerd wordt door een systeem van maatschappelijke solidariteit. Voor elk van de gekozen rechtsdomeinen of sociale voorzieningen (studietoelagen van de Vlaamse overheid, studiegelden en leerkrediet, toegang tot studentenvoorzieningen, kinderbijslag, studentenarbeid, ziekteverzekering, fiscaliteit, onderhoudsplicht, domicilie, leefloon, werkloosheidsuitkeringen, opleidingscheques, tijdskrediet, betaald educatief verlof, openbaar vervoer, maatregelen voor studenten met een functiebeperking, verblijfwet) die in dit rapport behandeld worden, werden de volgende parameters beschreven: de definitie van de student, het soort contract, de invloed van het aantal studiepunten, de leeftijd en de studievoortgang. Dit technisch rapport werd opgemaakt in opdracht van de Vlaamse Onderwijsraad onder de deskundige leiding en onder het voorzitterschap van de directeur van Sovoreg VZW; de beheerder sociaal onderzoek was mede verantwoordelijk voor de redactie van het technisch rapport.
- Sovoreg VZW wordt binnen de commissie Speciale Statuten van de Hogeschool Gent vertegenwoordigd door een adjunct-beheerder van de afdeling Zorg. Deze commissie geeft bindend advies omtrent studie- en examenfaciliteiten omwille van uitzonderlijke individuele omstandigheden: erkende topsport, kunstbeoefening of het bekleden van een politiek mandaat of een mandaat in de bestuursorganen van de Hogeschool Gent of Sovoreg VZW. Vanaf academiejaar 2008-2009 wordt over de aanvraag voor examen- en studiefaciliteiten voor toekenning van het

socio-economisch statuut niet meer beslist door de commissie Speciale Statuten, maar door de departementsraad van het betrokken departement. De departementale contactpersonen studie- en examenfaciliteiten stellen de aanvraag voor toekenning van het socio-economisch statuut op in samenspraak met de student. Het departement kan wel een verzoek tot de afdeling Zorg richten tot opmaak van een financieel dossier dat als niet-bindend advies wordt overgemaakt aan het departement; in 2008 werden een vijftal dossiers opgemaakt.

- Sovoreg VZW participeert aan de overleggroep Studietoelagen. Deze overleggroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Deze overleggroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. studiefinanciering op te volgen, technische discussies te voeren en adviezen te formuleren. Ook in de werkgroep Centen voor Studenten is Sovoreg VZW een actieve partner. Deze werkgroep is samengesteld uit medewerkers van verschillende studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en Brussel. Deze werkgroep heeft tot doel de wetgeving m.b.t. statuut van de student op te volgen.

Resultaatsgerichte bevindingen

De werking van de afdeling Zorg toont duidelijk aan dat de studenten niet enkel nood hebben aan informatie en advies betreffende het studentenstatuut als een universele dienstverlening, maar dat het selectieve luik financiële en psychosociale hulpverlening ook in 2008 aan belang wint. Met deze geïndividualiseerde materiële en/of immateriële tussenkomst vanuit de studentenvoorziening blijven de betrokken studenten in staat om hun studie aan te vatten en voort te zetten.

B) Andere sociale diensten

De studenten die een kamer huren in de studentenresidenties Vesalius of Mercator kunnen per academiejaar een huurondersteuning bekomen tussen € 68,00 en € 341,00 naargelang het bedrag van de studietoelage van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. In 2008 werden er 138 aanvragen ingediend voor een totaalbedrag van ongeveer € 34.000,00.

Als selectieve toets binnen het universeel huisvestingsaanbod moet worden opgemerkt dat financieel minder draagkrachtige studenten steeds een vraag tot prioritaire toegang kunnen richten aan de afdeling Zorg. In 2008 wordt meer dan 10% (een significante stijging t.o.v. 2007) van de capaciteit aan studentenkamers in één van beide studentenresidenties voorbehouden voor studenten die tot categorieën van de doelgroep voor selectieve voorzieningen behoren.

In overleg met de stafhouder van de Gentse balie werd tevens een regeling uitgewerkt waarbij studenten een beroep kunnen doen op een advocaat voor dringend juridisch advies.

Studenten die niet langer in aanmerking komen voor een studietoelage van de overheid, omdat ze niet meer voldoen aan de pedagogische voorwaarden, kunnen een aanvraag tot het bekomen van vermindering op het inschrijvingsgeld indienen op de Hogeschool Gent. Voor al deze aanvragen worden eerst op Sovoreg VZW de financiële voorwaarden nagegaan en dit advies van gelijkstelling beurs-, bijna-beurs- of niet-beursstatus, wordt dan doorgegeven aan de Centrale Administratie van de Hogeschool Gent.

3.8 Jobdienst

Alle studenten van de Hogeschool Gent kunnen heden reeds terecht op de jobdienst van Sovoreg VZW voor een geschikte studentenjob. Het betreft hoofdzakelijk jobs voor hulp en onderhoud binnen de catering en promojobs ter bekendmaking van de diverse sovodienstverleningen. Aan ongeveer 300 studenten werd een job toegewezen voor een prestatietotaal van 8.185 uren; voor een jaarprestatie op interimbasis komt dit overeen met 4,14 VTE's of een daling van 14% t.o.v. 2007.

Studenten kunnen ook voor informatie omtrent hun rechten en plichten als jobstudent, terecht op de jobdienst. De jobdienst treedt ook op als bemiddelaar bij eventuele geschillen met de werkgever en streeft ernaar om studenten die zelf moeten instaan voor hun leef- en studiekosten, onrechtstreeks financieel te steunen door hen een geschikte studentenjob aan te bieden die combineerbaar is met hun studies.

De samenwerking die in 2007 werd opgezet tussen de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) en de verschillende jobdiensten van de studentenvoorzieningen bij de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen en het Brusselse Gewest inzake de oprichting van een JOS-databank (Jobstudentensysteem) met een gezamenlijk aanbod van studentenjobs werd in 2008 verder uitgebouwd en uitgebreid geëvalueerd. In nauwe samenwerking met de VDAB die zelf een grondige revisie van de eigen databanken doorvoert, werd onderzocht op welke wijze de mogelijkheden van de JOS-databank verder kunnen worden verfijnd. Bijkomend hebben de leden (vertegenwoordigers van de studentenvoorzieningen) van de JOS-werkgroep in samenwerking met de overleggroep Studietoelagen en het steunpunt studentenvoorzieningen van de VLHORA een gezamenlijk standpunt uitgewerkt waarbij de knelpunten binnen de wetgeving inzake studentenarbeid worden opgelijst. Tenslotte kan worden aangestipt dat er in 2008 in totaal 4.409 jobs werden aangeboden in de JOS-databank waarbij de databank door studenten in totaal 25.495 werd geconsulteerd.

Resultaatsgerichte bevindingen

De door Sovoreg VZW georganiseerde dienstverlening inzake studentenjobs beantwoordt in ruime mate aan de vraag naar een geschikte studentenjob van studenten die volledig of gedeeltelijk moeten instaan voor hun leef- en studiekosten. Ook m.b.t. de informatieverlening werd in 2008 geconstateerd dat de studenten gemakkelijk de weg vinden naar Sovoreg VZW voor informatie omtrent hun rechten en plichten als jobstudent. Daarenboven kan de installatie van de JOS-databank als bijzonder succesvol aangestipt worden.

3.9 Diensten en specifieke acties voor sociale begeleiding van buitenlandse studenten

Deze dienstverlening gebeurt in het kader van de samenwerking met de Cel Internationale Betrekkingen van de Hogeschool Gent. In 2008 stonden 57 studentenkamers in studentenhuis Mercator ter beschikking van buitenlandse studenten die via een uitwisselingsproject met de Hogeschool Gent tijdelijk in Gent verblijven. Hiermee werd het aanbod aan studentenkamers t.o.v. 2007 ongeveer gelijk gehouden waarbij de Cel Internationale Betrekkingen vragende partij blijft voor een verhoging van het aantal kamers. Bijkomend kan worden opgemerkt dat het aantal eerstelijnsvragen van buitenlandse studenten aan de verschillende afdelingen binnen Sovoreg VZW een gestage groei kent.

Resultaatsgerichte bevindingen

Alhoewel het aanbod van studentenkamers verdubbeld werd t.o.v. vorig jaar blijft de Cel Internationale Betrekkingen van de Hogeschool Gent vragende partij voor extra kamers voor buitenlandse studenten. In deze context zal naar de toekomst moeten nagedacht worden over de installatie van een volwaardig 'erasmushotel' waar de zogenaamde kortverblijvers voor enkele maanden een studentenkamer kunnen huren.

3.10 Organisatie van of steun aan initiatieven in de sector sport en cultuur

Sport

Sovoreg VZW streeft ernaar om zoveel mogelijk studenten van de Hogeschool Gent aan te sporen om op regelmatige basis aan sport te doen in een kwalitatief hoogstaande infrastructuur en aldus een bijdrage te leveren tot het algemene welzijn van de studenten. Daarom kunnen alle studenten van de Hogeschool Gent gratis recreatief sporten in de sporthal van de Hogeschool Gent. Sovoreg VZW staat immers budgettair garant voor de huur van de terreinen en voor de onkostenvergoedingen van de sportmonitoren. Het betreft in totaal 39 uren op weekbasis met een gemiddelde bezetting van 500 studenten/week tijdens de 1ste semester en 400 studenten/week tijdens de 2de semester, uitgezonderd de dalperiodes (vakantie, blok en examens). Het totaal aantal gerealiseerde sportbeurten op jaarbasis bedraagt ongeveer 9000. De studenten maken dus in hoge mate gebruik van het sportaanbod en de sportinfrastructuur.

Sovoreg VZW onderhoudt een professioneel performante samenwerkingsrelatie met de in 2008 nieuw aangestelde sportmanager van de Hogeschool Gent. De sportmanager staat in voor de dagelijkse leiding en coördinatie van de sportdienst, waarbij de hoofdplicht als tweeledig kan omschreven worden: enerzijds de verantwoordelijkheid over het beheer van de sportinfrastructuur en anderzijds de verantwoordelijkheid over de sportpromotionele activiteiten van de sportdienst ten aanzien van de studentenpopulatie en het personeel van de hogeschool. In die functie is de sportmanager het aanspreekpunt voor de eigen studentenvoorziening, de diensten, de sectoren en departementen binnen de Hogeschool Gent. Hij staat tevens in voor de opmaak, uitvoering en evaluatie van een specifiek sportbeleid en stelt zich hierbij als scharnierpunt op ten aanzien van de partners binnen het werkveld. Voor de realisatie van een adequaat studentensportbeleid is het partnership met Sovoreg VZW een van de belangrijkste samenwerkingsverbanden, naast de structurele samenwerking met de Lerarenopleiding Ledeganck waaronder de sportdienst ressorteert.

Op 22 oktober 2008 speelden 38 ploegen het jaarlijkse minivoetbaltornooi dat door de Hogeschool Gent wordt georganiseerd op de outdoor velden van het sporthalcomplex. De ploeg met de welluidende naam 'De Stuikers' ging met de titel lopen.

Sportdisciplines die niet behoren tot het eigen aanbod, worden via de sportcheque financieel ondersteund. Een deel van de kosten voor actief sporten buiten Hogeschool Gent kan door de student teruggevorderd worden bij Sovoreg VZW: de maximale tussenkomst bedraagt € 25,00 per student per academiejaar. In 2008 maakten 215 studenten gebruik van deze cheque.

Studenten van de Hogeschool Gent kunnen gebruik maken van het universitair sportcomplex. In 2008 werd het zwemtarief opgetrokken tot € 5,50. Sovoreg VZW betaalt per zwembeurt van de studenten van de Hogeschool Gent een opleg van € 3,50; de studenten betalen slechts € 2,00 uit eigen zak.

Cultuur

Om de cultuurparticipatie bij studenten te verhogen, de financiële drempel te verlagen en Gent als cultuurstad te profileren, stelde Sovoreg VZW in samenwerking met de Stad Gent en de andere Gentse onderwijsinstellingen ook in 2008 carnets met cultuurcheques ter beschikking.

De nieuwe carnets bevatten vijf cheques en werden te koop aangeboden aan de kassa van de studentenresto's en cafetaria's voor de prijs van 10 €. Supplementaire promotie werd gevoerd op website, nieuwsbrief en plasmaschermen. Aan studenten van de Hogeschool Gent werden in totaal 611 cultuurcarnets verkocht, een verdubbeling t.o.v. 2007.

3.11 Ondersteuning van studentenorganisaties die actief zijn op sociaal, academisch, sportief en cultureel gebied

In het kader van de socio-culturele ontplooiing van de studenten en hun integratie in de hogeschoolgemeenschap wordt ook de werking van studentenorganisaties blijvend ondersteund. Deze ondersteuning van de werking van studentenorganisaties is een universele dienstverlening; voor een overzicht van de doelstellingen van de verenigingen wordt verwezen naar bijlage 1.

In 2008 werden volgende (18) studentenorganisaties erkend door en gesubsidieerd vanuit Sovoreg VZW overeenkomstig de procedure inzake erkenning en subsidiëring van een studentenvereniging:

- Anabolica (Departement Lerarenopleiding)
- Aponia (Departement Gezondheidszorg Vesalius)
- Apollo (Departement Conservatorium Gent)
- Bestuurskundica (Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde)
- Carpe Diem (Departement Bedrijfsmanagement Mercator)
- Confabula (Studentenhome Vesalius)
- Drama Gent (Departement Conservatorium Gent)
- Flatnine (Departement Conservatorium Gent)
- Hermes (Departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie)
- Hortecta (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)
- Lila (Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur)
- May Day (Departement Koninklijke Academie voor Schone Kunsten)
- Mercurius (Departement Bedrijfskunde Aalst)
- Moeder Lies (Departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde)
- Pihonia (Campus Mercator)
- Salmonella (Departement Bedrijfsinformatie)
- Studentenraad Mercator (Studentenhome Mercator)
- Veto (Departement Vertaalkunde)

Een belangrijke voorwaarde voor subsidiëring is dat de activiteiten moeten georganiseerd worden door een door Sovoreg VZW erkende studentenvereniging en dat de gesubsidieerde activiteit openstaat voor alle studenten van de Hogeschool Gent. In 2008 werden ook, net als in 2007, een vijftiental éénmalige activiteiten ondersteund die niet onder één van de regulier erkende studentenorganisaties konden gerangschikt worden.

In 2008 werd in totaal voor ongeveer € 37.000,00 aan subsidies toegekend of gemiddeld € 1.100,00 per studentenvereniging.

3.12 Kinderopvang van kinderen van studenten

In 2008 werd voor zeven kinderen van studenten van de Hogeschool Gent beroep gedaan op de kindercrèches behorend tot de Directie Studentenvoorzieningen van de Universiteit Gent.

3.13 Diensten die de werkvelden 1° t.e.m. 12° administratief en logistiek ondersteunen

Personeel

Eind 2008 telde Sovoreg VZW 19 personeelsmedewerkers of 16,6 VTE's. Achttien personeelsmedewerkers hebben een arbeidsovereenkomst voor bedienden; één personeelsmedewerker heeft een arbeidsovereenkomst voor arbeiders. Sovoreg VZW heeft in de loop van 2008 een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur afgesloten met medewerkers in volgende functies: technisch beheerder (adj.) huisvesting en adjunct-beheerder sociaal onderzoek.

In 2008 werd in aansluiting op hun aanwerving voor bepaalde duur van één jaar, na gunstige evaluatie, een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur afgesloten met medewerkers in volgende functies: adjunct-beheerder catering & HACCP, adjunct-verantwoordelijke resto's en boekhouder.

De Raad van Bestuur verleende vroeger reeds zijn goedkeuring aan beleidsprincipes inzake people management, o.a. steunend op algemene c.q. resultaatgerichte 'smarts', functiebeschrijvingen, functioneringsgesprekken, evaluaties,... en een competentie management met een vertaling ervan in werving, bevordering, loopbaanontwikkeling, vorming, training en opleiding (VTO). De algemeen secretaris, in 2007 aangesteld als VTO-verantwoordelijke, bewaart in die hoedanigheid het overzicht over alles wat binnen Sovoreg VZW betrekking heeft op VTO. Medewerkers in verantwoordelijke functies bewaken en beheren mede de competenties en kennis binnen de organisatie en geven advies aan de VTO-verantwoordelijke inzake bijkomende vorming, training en opleiding.

Inzake VTO-beleid engageert Sovoreg VZW zich ook in 2008 op verschillende punten:

- Sovoreg VZW vraagt van de medewerkers een welbepaald niveau aan competentie en opleiding, rekening houdend met de persoonlijke voorkeur en interesse van de medewerker enerzijds en met de noden van Sovoreg VZW anderzijds;
- Sovoreg VZW engageert zich tevens door gebudgetteerde investeringen te doen in VTO-beleid, zowel in tijd (VTO-activiteiten worden binnen de afgesproken grenzen aanzien als werkuren) als in geld (deels gesubsidieerd deels met eigen sovomiddelen). Het VTO-budget wordt verdeeld over: externe langdurige opleidingen, externe individuele of gezamenlijke kortdurende bijscholing, interne vormingen binnen Sovoreg VZW en de uitbouw van een studie- en documentatiecentrum.

In 2008 heeft de Raad van Bestuur de verdere omzetting van de voornoemde beleidsprincipes naar individuele medewerkers goedgekeurd. Bijkomend wordt ernaar

gestreefd om deze principes inzake people management ten behoeve van de personeelsmedewerkers binnen Sovoreg VZW te aligneren op deze van de Hogeschool Gent, mede in het licht van een eventuele toekomstige integratie van Sovoreg VZW binnen de Hogeschool Gent.

Bestuur

Conform artikel 210 van het hogescholendecreet van 13 juli 1994 en bij toepassing van de statuten van Sovoreg VZW zijn de bestuursorganen van Sovoreg VZW paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van het personeel aangeduid door het hogeschoolbestuur enerzijds en uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de studenten anderzijds. Krachtens een beslissing van de Hogeschool Gent zetelen voor elk van beide groepen dertien vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering en zes vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van Sovoreg VZW.

Toetreding met volmachten tot de BTW-eenheid met de Hogeschool Gent

Alle publiekrechtelijke instellingen zijn vanaf 01.07.2007 BTW-plichtig geworden. Hogeschool Gent heeft derhalve de BTW-plicht opgenomen vanaf 01.01.2008. Tijdens de voorbereidingen tot opmaak van het BTW-dossier op het niveau van de Hogeschool Gent is gebleken dat de invoering van de BTW-plicht een aantal belangrijke financiële consequenties heeft naar Sovoreg VZW. Bijna alle door de Hogeschool Gent aan Sovoreg VZW doorgerekende bedragen zijn immers onderworpen aan BTW – met uitzondering van de onroerende verhuur. In deze context werd geopteerd voor de oprichting, krachtens art. 4 §2 W.BTW en het K.B. nr. 55 van 9 maart 2007, van een BTW-eenheid tussen Hogeschool Gent en Sovoreg VZW waarbij de onderling facturatie tussen de beide leden van de BTW-eenheid wordt vrijgesteld van BTW. Voorwaarden voor oprichting van deze eenheid was het aantonen van de financiële, organisatorische en economische verbondenheid tussen beide partners. Enerzijds door de vaststelling dat het principe van de oprichting van een BTW-eenheid tussen Hogeschool Gent en Sovoreg VZW door het Bestuurscollege van de Hogeschool Gent werd goedgekeurd en anderzijds door de financiële impact van het niet-bestaan van een BTW-eenheid op de beperkte sociale toelagen die jaarlijks door Sovoreg VZW worden ontvangen voor de sociale ondersteuning van de studenten van de Hogeschool Gent, heeft de Raad van Bestuur van Sovoreg VZW zich akkoord verklaard om met volmachten toe te treden tot de BTW-eenheid met de Hogeschool Gent.

Actualisering van het Sovoreg-beleidsplan 2009-2013 met het oog op de uitvoering van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs en Sovoreg VZW

De beheersovereenkomst heeft tot doel de werking van de studentenvoorziening en de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de studentenvoorziening te regelen. Bedoelde overeenkomst geeft uitvoering aan de artikelen 62 en 63 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, zoals gewijzigd door het Decreet van 18.11.2005.

Art. 9 van de beheersovereenkomst voorziet, overeenkomstig het vermelde art. 63 § 3 en § 4, in de opstelling van een beleidsplan voor een duurtijd van vijf jaar, te beginnen vanaf de periode 2006-2010. In 2005 werd door de Raad van Bestuur van Sovoreg VZW het voornoemde Sovoreg-beleidsplan alsook de beheersovereenkomst goedgekeurd en ondertekend.

Het Ministerie van Onderwijs en Vorming heeft in 2008 medegedeeld dat het bedrag aan sociale toelage voor 2009 stijgt van € 250,00 in 2008 naar € 265,00 per financierbare

student (berekenningsbasis is aantal studenten 01.02.2005), waardoor het groeipad voor de hogescholen is gerealiseerd. Alhoewel het hier geen wijziging van de beschikbare middelen betreft die een significant effect kan resulteren op de werking en het beleid van de vzw, zoals bedoeld in art. 10 § 2 van de beheersovereenkomst, heeft Sovoreg VZW er toch voor geopteerd om zijn beleidsplan te actualiseren. In 2008 keurde de Raad van Bestuur het geactualiseerde beleidsplan 2009-2013 goed met als belangrijkste inhoudelijke aanpassingen:

- Voor een goede lezing van het beleidsplan worden de algemene bepalingen/definities uit de lopende beheersovereenkomst overgenomen;
- Invoeging van de profilering van Sovoreg VZW: missie en visie;
- Verfijning van de strategische en operationele doelstellingen;
- Invoeging van specifieke doelstellingen voor onverwijld operationalisering met de vertaling ervan in de begroting 2009;
- In het werkveld 'catering': professionalisering van het cateringpersoneel en rationalisering van de opdrachten; upgrading van resto's en cafetaria's;
- In het werkveld 'huisvesting': renovatieplan voor alle residenties; inplanting van een nieuwe studentenresidentie;
- In de andere werkvelden: minimale inhoudelijke en taalkundige aanpassingen;
- In het werkveld 'logistieke diensten en infrastructuur': installatie van een gunningscommissie; participatie aan het meerjareninvesteringsplan van de Hogeschool Gent m.b.t de inplanting van een "sociale campus" op de Voskenslaan (Textielinstituut): "groen" studentendorp met residentiecomplex, Erasmushotel, catering, administratie, sportterreinen,...;
- Inzake 'Specificiteit van de doelgroepen': verfijning van de selectiviteit inzake verhuring (toegang en huurprijs) aan specifieke aandachtsgroepen.

Ondertekening samenwerkingsovereenkomst studentenvoorzieningen AUGent

De samenwerkingsovereenkomst werd onder het voorzitterschap van een student van de Hogeschool Gent op vrijdag 23 mei 2008 plechtig ondertekend door de voorzitters van de vzw's sociale voorzieningen Sovoreg VZW, Sovoarte VZW, Sovowes VZW alsook door de rector van de UGent voor de Directie Studentenvoorzieningen UGent.

Communicatie

- In opdracht van Sovoreg VZW werd er door twee studenten van het departement Bedrijfsmanagement Mercator, bachelor Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Marketing, onderzoek verricht naar de perceptie van de student t.a.v. de communicatietools van Sovoreg VZW.

Het eindwerk omvat een *kwantitatief* onderzoek waarin gepeild wordt naar de bekendheid en de geboden dienstverlening van Sovoreg VZW, en een *kwalitatief* onderzoek waarbij onderzocht wordt of de huidige communicatietools het beoogde doel bereiken.

Uit het onderzoek blijkt dat 90 % van de studenten Sovoreg VZW kent. Vooral de werkvelden catering, zorg, huisvesting en mobiliteit scoren hoog. Uit de gevoerde panelgesprekken blijkt dat de frisse huisstijl die tijdens het voorbije academiejaar werd geïntroduceerd, duidelijk positief onthaald wordt door de doelgroep.

Het eindwerk stelt enkele bijkomende aanbevelingen voor bij de gehanteerde communicatiekanalen, evenals bij de diverse campagnes die gevoerd worden om Sovoreg VZW te helpen bekendmaken. Rekening houdend met de ontwikkelde

huisstijl van Sovoreg VZW, de noodzakelijke link met de Hogeschool Gent en de budgettaire haalbaarheid, wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de adviezen van het onderzoek.

- De digitale nieuwsbrief die sinds 2008 maandelijks door Hogeschool Gent wordt verstuurd aan studenten en personeel, biedt Sovoreg VZW een extra opportuniteit om informatieve updates te verspreiden, naast de updates via de website en de plasmascermen. Studenten die een kamer huren in een door Sovoreg VZW uitgebatede studentenresidentie, worden op regelmatige tijdstippen via persoonlijke e-mail geïnformeerd.
- Om studenten beter wegwijs te maken, werden in de studentenresto's banners opgehangen, die een up-to-date beeld van het aanbod tonen en een fleurig cachet geven aan het interieur.
- Sovoreg VZW nam deel aan de SID-IN's (Studie Informatie Dagen) die in elke Vlaamse provincie worden georganiseerd. Op de stand van de Hogeschool Gent wordt aan Sovoreg VZW de mogelijkheid geboden om haar studentenvoorzieningen te promoten. De interesse voor huisvesting, en met name voor een kamer in de studentenresidentie, neemt jaarlijks toe. Leerlingen met een functiebeperking blijken meer en meer op de hoogte van de mogelijkheden die geboden worden in het hoger onderwijs en stellen gerichte vragen omtrent de specifieke dienstverlening die vanuit BSH VZW wordt aangeboden.
- Op info- en opendeurdagen kon de Hogeschool Gent rekenen op centrale en decentrale medewerking van Sovoreg VZW. Zowel studentenresidenties als resto's en cafetaria's waren geopend voor de geïnteresseerde ouders, de potentiële studenten en voor de eigen studenten en personeelsmedewerkers die van de gelegenheid gebruik maakten om de eigen infrastructuur beter te leren kennen.
- Ook in 2008 werd er tijdens de onthaalweek op ieder departement informatie verstrekt over studentenvoorzieningen; aansluitend ontving elke eerstejaarsstudent een gratis onthaalpakket met nuttige documentatie. Ontwerp en uitvoering van de *giftbag* werden geconcipeerd conform de aanbevelingen van het hierboven vermelde marktonderzoek. Ouders van eerstejaarsstudenten werden geïnformeerd op de door departementen georganiseerde ouderavond; buitenlandse studenten werden toegesproken op verscheidene door de Dienst Internationalisering van Hogeschool Gent ingerichte onthaalactiviteiten.
- Sovoreg VZW werd vertegenwoordigd op de tweede editie van de onthaalactiviteit voor alle Gentse studenten, Student Kick-Off 2008.
- Het bekende studentenmagazine Box dat in elk nummer een bijdrage publiceert over studentenvoorzieningen, werd verder gesubsidieerd.
- Sovoreg VZW participeerde als belanghebbende partner in de brochure *Study abroad? Destination Ghent!*, *Centen voor studenten*, *Kot@Gent*, *JOS-folder* en *mobilitetsfolder*. Bijdragen van Sovoreg VZW werden opgenomen in diverse externe publicaties zoals de edities voor Gent en Aalst van de *Guido-gids* en het *Stadsmagazine voor studenten*. Een rechtstreekse link werd gelegd naar de brochure *Student en preventie*, en een wederzijdse link werd gelegd met websites zoals www.cultuurcheque-gent.be en www.studentingent.be. Verder blijft Sovoreg VZW vertegenwoordigd in het studentenoverlegplatform StuGent en in de stuurgroep van Gent Geniet Gezond.

- Een ontwerp van richtlijnen werd voorgelegd met betrekking tot crisiscommunicatie in geval van brand, explosie of bommelding in de studentenresidenties Vesalius en Mercator.
- De intense samenwerking met de Dienst Communicatie en Cultuur van Hogeschool Gent werd bestendig door permanent onderling overleg, deelname aan de maandelijkse vergaderingen van de interdepartementale werkgroep communicatie, deelname aan de redactie van de hogeschool- en personeelskrant alsook door het leveren van bijdragen in de respectieve campagnes en publicaties van Hogeschool Gent.

Voor een overzicht van de communicatietools wordt verwezen naar bijlage 2.

BIJLAGE 1: Studentenorganisaties: doelstellingen 2008

ANABOLICA

De studentenvereniging wil de studenten kleuter-, lager-, secundair onderwijs en Lichamelijke Opvoeding van het departement Lerarenopleiding Ledeganck dichterbij elkaar brengen door het aanbieden van ontspanning tegen lage prijzen (film, toneel, stadstochten, sport, feest,...), het uitwisselen van examenvragen en het helpen bij het maken van lesvoorbereidingen.

APHONIA

Door middel van allerlei activiteiten wil de studentenvereniging de studenten van het departement Gezondheidszorg Vesalius leren kennen en hen een leuk jaar garanderen door ze een kans te geven om vrienden te maken binnen en buiten de eigen richting door de jaren heen. Ze laat de studenten kennismaken met het studentikoze Gent (rondleidingen in de stad), maar helpt hen evenzeer met de studie.

APOLLO

De studentenvereniging van het departement Conservatorium wil niet alleen traditionele studentikoze activiteiten organiseren (galabals, fuiven, cantussen), maar wil de studenten klassiek, jazz en drama ook een podium bieden om hun kunnen te tonen, in kleine theaterzaaltjes, in cafés of zelfs in de concertzaal van het Conservatorium zelf. Ereleden (docenten en dus professionele muzikanten) willen studenten in contact brengen met het professionele muziekcircuit. Bedoeling van Apollo is om de studenten dichterbij elkaar te brengen, want voor een profmuzikant zijn sociale contacten onontbeerlijk.

BESTUURSKUNDICA

Bestuurskundica is een studentenvereniging voor studenten die nauw verwant zijn met Bestuurskunde en Publiek Management van het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde, maar staat open voor iedereen. De oprichters merkten dat er een duidelijke vraag was naar een vereniging waarbij het groepsgevoel en het amusement belangrijker is dan clubregels, clubavonden, dopen, cantussen... In die zin is Bestuurskundica atypisch: ze doet wat studenten echt willen, met name activiteiten organiseren die aanspreken. Niet voor niets is de leuze "dodelijk efficiënt!".

CARPE DIEM

De studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Bedrijfsmanagement Mercator.

CONFABULA

De studentenvereniging wil socio-culturele activiteiten organiseren voor de bewoners van studentenhome Vesalius.

DRAMA GENT

De nieuwe studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Conservatorium.

FLATNINE

Flatnine wil de beginnende/gevorderde student van het departement Conservatorium de kans bieden tot speelmogelijkheid in de vorm van wekelijkse 'jamsessies' in verschillende Gentse cafés. Op die manier creëert de student ervaring en legt hij/zij contacten die nuttig kunnen zijn in zijn/haar verdere loopbaan als muzikant.

HERMES

De studentenvereniging van de departementen Toegepaste Ingenieurswetenschappen en Technologie organiseert studentikoze en niet-studentikoze activiteiten voor een groot publiek. Iedereen kan lid worden, doop niet verplicht maar gedoopte leden hebben natuurlijk een streepje voor.

HORTECTA

De studentenvereniging wil activiteiten organiseren voor de studenten van het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur.

LILA

De studentenvereniging is verbonden met het departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur. Eerstejaarsstudenten worden op de onthaaldag in het begin van het semester vriendelijk onthaald en de kans geboden om nieuwe vriendschappen op te bouwen. In de loop van het jaar worden er tal van leuke activiteiten georganiseerd zodat de hardwerkende student ook af en toe wat ontspanning kan nemen. Verder worden de eerstejaarsstudenten zoveel mogelijk gesteund in hun studies door een peter en meter die hen wegwijs maken in de Hogeschool Gent. Examenvragen van de laatste jaren worden gebundeld. Kortom: Lila heeft tot doel de studenten een zo aangenaam mogelijk studentenleven bieden, op vlak van studies, zowel als van ontspanning.

MAY DAY

Mayday wil de studenten van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten KASK de kans geven zich buitenschools te verenigen en hun artistiek werk aan elkaar te tonen. Ook samenwerking tussen de leden wordt aangemoedigd.

MERCURIUS

De in 1948 ontstane studentenvereniging Mercurius is de oudste nog bestaande studentenvereniging van Aalst. Ze richt zich voornamelijk tot de studenten van het departement Bedrijfskunde Aalst: van de ruim 800 studenten zijn er een 250-tal lid, waaronder ook enkele studenten van andere hogescholen en oud-studenten van het departement. Mercurius organiseert een gevarieerd aanbod aan activiteiten: van de typisch studentikoze cantus tot culturele activiteiten zoals een bezoek aan de Night of the Proms. Leden worden op de hoogte gehouden via het clubblad Mercuriosity, mailing en de eigen website.

MOEDER LIES

Moeder Lies is een studentenvereniging voor voornamelijk studenten uit het departement Handelswetenschappen en Bestuurskunde, maar iedereen is welkom. De hoofddoelstelling bestaat erin de leden allerlei voordelen te geven, en dit in een vriendschappelijke, traditiegetrouwe studentikoze sfeer.

PIHONIA

Pihonia is de studentenvereniging voor de studenten van de campus Mercator met als doel de kameraadschap onder studenten te bevorderen en een gezonde afwisseling te bieden tijdens het studiejaar door goedkope activiteiten te organiseren.

SALMONELLA

De studentenvereniging van het departement Bedrijfsinformatie wil vriendschap opbouwen gedurende het hele jaar door studentikoze activiteiten te organiseren: ontspanning naast het studeren, naast de fietsroute van je kot naar school, de stad leren kennen, gezellig samenzijn.

STUDENTENRAAD MERCATOR

De vereniging richt activiteiten in met als doel de studenten van Studentehome Mercator dichter bij elkaar te brengen en zo een sociale en aangename leefomgeving te creëren.

VETO

HSC VETO Gent is een studentenvereniging die zich vooral richt naar de studenten van het departement Vertaalkunde. Ze organiseert studentikoze activiteiten zoals cantussen, doop, kroegentochten, clubavonden, cocktailavonden, fuiven, ... maar ook sportactiviteiten zoals bowlen, ijsschaatsen, minivoetbal, paintball, ... en culturele activiteiten zoals filmavonden, een rondvaart op de Gentse Leie, comedy-night, diverse activiteiten met cultuurcheques,... HSC VETO Gent is lid van de koepel SK Ghendt en betaalt er ook lidmaatschap voor, wat betekent dat de vereniging in clubverband mag deelnemen aan alle activiteiten (Gravensteenfeesten, massacantus, bierrally, T-shirtsrolling, zwemcompetitie, basket-, voetbal- en volleybaltornooi,...)

BIJLAGE 2: Interne en externe communicatie 2008

Meer en meer informatie wordt digitaal verspreid; eigen papieren publicaties worden tot een minimale oplage beperkt en gedrukt op papier met FSC keurmerk (*Forest Stewardship Council of Raad voor Goed Bosbeheer*).

Digitale communicatiekanalen

- **www.hogent.be/sovoreg**: de website biedt de mogelijkheid om een aanvraag tot financiële ondersteuning ook online aan te vragen, maar geeft tevens de nodige contactinformatie van de personeelsmedewerkers zodat de student te allen tijde een persoonlijk onderhoud kan aanvragen met een medewerker. Ook de namen en contactgegevens van de personeels- en studentenvertegenwoordigers kunnen geraadpleegd worden. *Links* zijn o.m. voorzien naar de site van de Hogeschool Gent, van de Hogeschoolstudentenraad, van de Associatie Universiteit Gent (AUGent) en naar externe sites zoals 'Student en preventie' en 'Student in Gent'. Bovendien wordt de informatie ook in Engelse versie aangeboden ten behoeve van de buitenlandse studenten.
- **sovoreg@hogent.be**: vragen kunnen enerzijds gestuurd worden naar het algemene e-mailadres van Sovoreg VZW; per werkveld wordt bovendien een eigen e-mailadres vermeld:

Zorg@hogent.be

Huisvesting@hogent.be

Catering@hogent.be

Sport.sovoreg@hogent.be

Cultuur.sovoreg@hogent.be

Mobiliteit@hogent.be

Studentenclub@hogent.be

Jobdienst@hogent.be

- **www.kotatgent.be**: Sovoreg VZW participeert in het betreffende samenwerkingsverband en biedt een online overzicht van de beschikbare studentenhuysvesting (kamers, studio's en appartementen) zodat het zoekproces naar geschikte huisvesting efficiënt verloopt, maar er ook controle kan worden uitgeoefend op de kwaliteit van het aanbod.
- **e-nieuwsbrief** voor studenten van de Hogeschool Gent: Sovoreg VZW levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **e-nieuwsbrief** voor personeel van de Hogeschool Gent: Sovoreg levert eigen bijdragen voor de nieuwsbrief die maandelijks verstuurd wordt, uitgezonderd tijdens vakantieperiodes.
- **Plasmaschermen**: de schermen in de studentenresto's, cafetaria's en ontmoetingsruimtes worden centraal aangestuurd vanuit Sovoreg VZW. Informatie voor studenten wordt regelmatig geüpdatet en *breaking news* kan worden aangeleverd. Dagmenu's kunnen decentraal per locatie gepresenteerd worden.
- **TV-plasmaschermen**: de schermen worden voorzien in de ontmoetingsruimtes van de door Sovoreg VZW uitgebate studentenhomes en kunnen door de student zelf bediend worden; informatieve banners, centraal gestuurd, kunnen op het scherm geprojecteerd worden.

Activiteiten met vertegenwoordiging van Sovoreg VZW

- **Sid-in**: Sovoreg VZW is vertegenwoordigd in de stand van de Hogeschool Gent op de studie-informatiedagen die in elke Vlaamse provincie georganiseerd worden door de Vlaamse overheid in samenwerking met de Centra voor Leerlingenbegeleiding.
- **Onthaalweek**: midden september neemt Sovoreg VZW deel aan de onthaalactiviteiten voor de eerstejaarsstudenten die op alle departementen worden ingericht. De werking van de studentenvoorzieningen wordt hierbij door een medewerker toegelicht. Aansluitend worden er gratis onthaalpakketten aangeboden.
- **Infodagen Hogeschool Gent**: tijdens de infodagen die in alle departementen plaatsvinden, zijn medewerkers van Sovoreg VZW stand-by voor adviesverlening omtrent de diensten van de studentenvoorziening.
- **Opendeurdagen Hogeschool Gent**: ook op de opendeurdagen zijn de medewerkers van Sovoreg VZW te bereiken. Studentenhomes, resto's en cafetaria's zijn open.

- **Ouderavonden Hogeschool Gent:** op vraag van departementen vaardigt Sovoreg VZW een spreker af naar de ouderavond.
- **Openingsfuif:** Sovoreg VZW steunt de openingsfuif bij de aanvang van het academiejaar ter verwelcoming van de Hogeschoolstudenten.
- **Kick-Off:** Sovoreg VZW steunt de onthaalactiviteit bij de aanvang van het academiejaar ter verwelcoming van alle Gentse universiteits- en hogeschoolstudenten.
- **Interdepartementale werkgroep communicatie Hogeschool Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg VZW op de maandelijkse vergaderingen.
- **Studentenoverleg Stad Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg VZW op de maandelijkse vergaderingen.
- **Stuurgroep en werkgroep communicatie Gent Geniet Gezond Stad Gent:** met vertegenwoordiger van Sovoreg VZW.
- **Radio Urgent:** het autonoom functionerende radiostation kan sinds 2004 rekenen op een ondersteuning van haar werking via sponsoring vanuit Sovoreg VZW.

Visuele communicatie

- **Ad valvas:** op elke campus beheert Sovoreg VZW de ad valvas berichten.
- **Vitrinekasten:** concrete informatie ten behoeve van de homestudenten wordt geafficheerd in de kastjes die opgehangen werden bij de liften in de homes.
- **Ingelijste huisaffiches:** op alle campussen van de Hogeschool Gent vindt men affiches die moeten bijdragen tot een maximale bekendmaking van de studentenvoorzieningen.
- **Displays:** worden het hele jaar door ter beschikking gesteld aan de departementen en met name voor opendeurdagen en infodagen.
- **Gadgets:** zijn in voorraad voor studentenverenigingen, departementen, e.a.
- **Aeoluskasten:** op elke campus kunnen de studenten kosteloos beschikken over een ruim aanbod van publicaties die worden uitgegeven.

Eigen publicaties

- **Huisfolder Sovoreg VZW:** biedt een beknopt overzicht van het aanbod van studentenvoorzieningen en vermeldt de nodige contactgegevens van de verschillende diensten met verwijzing naar de website.
- **e-ID folder:** informeert over de mogelijkheid om een aanvraag tot financiële ondersteuning ook online aan te vragen met verwijzing naar de website.
- **Introductiebrochure:** voor de nieuwe personeelsmedewerkers in dienst van Sovoreg VZW.
- **Jaarverslag/beleidsplan:** het jaarverslag belicht de algemene werking en de nieuwe realisaties van het voorbije jaar; het beleidsplan blikst vooruit op de toekomst.

Vertegenwoordiging in gezamenlijke publicaties

- **Study abroad? Destination Ghent!, a practical guide for international students in the city of Ghent:** bijdrage van en proof-reading door Sovoreg VZW
- **Brochure Centen voor Studenten:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen, en bevat informatie omtrent studiefinanciering door de Vlaamse Gemeenschap zowel als door de sovo's. Een eigen cover wordt door Sovoreg VZW aangeleverd.
- **JOSfolder:** folder ter promotie van het gezamenlijk aanbod van studentenjobs aangeboden via de JOS-databank (Jobstudentensysteem).
- **Brochure Kot@Gent:** is gegroeid uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen. De flyer is een leidraad bij het zoeken naar een

geschikte kamer op de private huisvestingsmarkt en biedt tevens actuele informatie omtrent de huurwetgeving.

- **Modelhuurovereenkomst:** een gezamenlijk initiatief van de diverse universiteiten en hogescholen ten behoeve van de verhuurder en de huurder.
- **Bijlage Guido-gids edities Gent en Aalst:** alle eerstejaarsstudenten vinden in hun onthaalpakket een exemplaar van de Guido-gids. De cover en de bijlage vooraan in de gids worden door Sovoreg VZW aangeleverd.
- **Flyer cultuurcheque:** de flyer dient ter ondersteuning van de cultuurcheque, een initiatief dat gegroeid is uit het samenwerkingsverband tussen de Stad Gent, de Universiteit Gent en de studentenvoorzieningen van de Gentse hogescholen teneinde de cultuurparticipatie te bevorderen door de financiële drempel voor de studenten te verlagen.
- **Brochure BSH :** Sovoreg VZW wordt vertegenwoordigd binnen het beleid van BSH VZW (Begeleiding van Studenten met een Handicap) en streeft naar een maximale bekendmaking van de organisatie zodat duidelijk wordt dat een functiebeperking of een handicap een volwaardige deelname aan het hogeschoolgebeuren niet belet.
- **Mobiliteitsfolder:** wordt door Sovoreg VZW en de andere partners verspreid ter promotie van de werking van de VZW studentENmobiliteit met het oog op een maximale bekendmaking van het fietsverhuur voor studenten alsook van het bestaande netwerk van herstelplaatsen.
- **Brochure Studenten en preventie:** een uitgave van de dienst lokale preventie en veiligheid van de Stad Gent met vermelding van Sovoreg VZW.
- **Stadsmagazine voor studenten:** een jaarlijkse uitgave van de Stad Gent voor toekomstige hogeschool- en universiteitsstudenten met informatieve bijdrage door Sovoreg VZW.

Vertegenwoordiging in Hogeschool Gent publicaties

- **Binnenpost:** informatieve bijdrage door Sovoreg VZW.
- **Feiten en figuren:** flyer met informatieve bijdrage door Sovoreg VZW.
- **Studentenagenda Blix:** een initiatief van de dienst communicatie van de Hogeschool Gent die een bijdrage bevat omtrent de werking van de studentenvoorziening.
- **Studiewijzer:** de informatiebrochure per departement met bijdrage van Sovoreg VZW.
- **Exclusief:** wordt verspreid onder de laatstejaarsstudenten van de secundaire scholen in het Vlaamse landsgedeelte met bijdrage van Sovoreg VZW.
- **Zomeragenda:** wordt verspreid onder de laatstejaarsstudenten van de secundaire scholen in Oost- en West-Vlaanderen met bijdrage door Sovoreg VZW.
- **Information brochure University College Ghent:** informatieve bijdrage door Sovoreg VZW.
- **Exploot:** deze uitgave biedt een beknopt overzicht van de verscheidene departementen en opleidingen met bijdrage door Sovoreg VZW.
- **Feiten en trends:** jaarverslag van de Hogeschool Gent inclusief bijdrage over studentenvoorzieningen.
- **Kix! :** de sportkrant presenteert het ruime sportaanbod van de sportdienst van de Hogeschool Gent en vermeldt de subsidieregeling waarop de studenten een beroep kunnen doen via Sovoreg VZW.
- **Studentenmagazine Box :** Sovoreg VZW bekostigt het drukwerk van dit magazine, voorziet een financiële tegemoetkoming voor de verdere uitbouw van de website www.hogent.be/box en levert bijdragen over studentenvoorzieningen.
- **Departementale krantjes :** Sovoreg VZW levert korte bijdrages voor de krantjes die op sommige departementen (HABE, VETO e.a.) worden verspreid.
- **Studeer met suxes!:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg VZW.
- **Suxeswijzer:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg VZW.

- **Verder studeren aan de Hogeschool Gent:** een uitgave van de sector Onderwijs inclusief aandacht voor Sovoreg VZW.
- **Interaxis:** alumnikrant van de Hogeschool Gent op initiatief van de dienst Alumni, d.i. de overkoepelende vereniging voor afgestudeerden van de Hogeschool Gent met bijdrage door Sovoreg VZW.
- **De afstudeergids:** informatiebrochure voor alumni van de Hogeschool Gent met bijdrage van Sovoreg VZW.